

ჩამაზ მჭედლიძე

საქართველოს სიმბოლიკა

ჩინასიტყვაობა

საქართველოს სიმბოლიკა

საგნობრივი მაჩვენებელი

ქაბულებიშ მაჩვენებელი

წლუსტრაციების მაჩვენებელი

წიტერატურა

ՌԷԴԻԱՆ ԺՅՊՇՆԻԿ

ՄԷԿԷՆՏՐՈՒԴՊՆՈՒՆ ՆԻՃՎՈՒՆԻԳԸ

ԾԷՆԷՎԷԿՆԻՇԷՆ	ԳԳԿԿ	7613 ԲՆԻՆ ԽՆԺԵՆԵՆԻ
ՓԻՏՆԵՔՊՅՕՎՆԻՇԷՆ	ՃՃ	2009 ԲՆԻՆ ԽԷՓԻՔԻ
ՓՕՓՕՆԻԿՕՆԻ	ԽՏԿ	165 ԲՆԻՆ ԽԷՓԻՔԻ

ՌԷԴԻԱՆ ԺՅՊՇՆԻԿ

ჩამაზ ზაჭედლიძე

საქართველოს სიმბოლიკა

თასაბამიდან	ჴჴჴჴ	7613 წლის მირკანი
ჴრისტეშობიდან	ႠႠ	2009 წლის მარტი
ჴორონიკონი	ჴჴჴ	165 წლის მარტი

საქართველოს ენციკლოპედია

ძჭედლიძე, ტამაზ

საქართველოს სიმბოლიკა – ჟულდა, 2009. – 340გვ., 3667 ილ., 89 ტაბ.

წიგნში მოცემულია ქართული სიმბოლიკის გამომხატველი ილუსტრაციები. ზეკსტი გა-
მართულია მთავრული ასოებით, რომლებითაც იწყება წერტილის შემდეგ ახალი წინადა-
დება და აგრეთვე პირადი და საკუთარი სახელები. ზვივე წესი გამოყენებულია წინა
შლებში დაწერილ წიგნებში. ზიტერატურული მაჩვენებელი შესდგება 155 წყაროსგან.

შოკლე სარჩევი

ჩინსოფინოფი..... 11

სეფიქიქიქიქი სიჭიჭიჭი..... 13

 ქართული დამწერლობა..... 13

 ქართული წიგნის მოკაზმულობა..... 29

 ქართული კლავიატურა..... 37

 ქართული ეროვნული კალენდარი..... 50

 შდესასწაულები..... 62

 შროშა..... 64

 შერბი..... 71

 სიწმინდეები..... 79

 ჴატები..... 81

 შკლესიის ეპარქიები და მღვდელმთავრები..... 99

 შკლესია-მონასტრები..... 102

 ჴელნაწერი წიგნები..... 116

 ჴუროთმოძღვრება..... 119

 ხუქურთმები..... 123

 ძავსართები და ბოლოსართები..... 131

 ორდენები..... 135

 სამხედრო სიმბოლიკა..... 137

 სამხედრო წოდებები..... 140

 ქართული ჯარი..... 142

 ქართული იარაღი..... 145

 შმბლემები..... 198

 საქართველოს ფულის ნიშნები..... 199

 წსტორიული ჩანახატები..... 227

 საქართველოს რუკები..... 230

 შიდი ქართველები..... 256

 შიდ ქართველთა ხელწერა..... 271

 შიდ ქართველთა საფლავები..... 280

 ქართული ტიპები..... 284

 ძბილისი..... 293

 ქართული საკრავები..... 296

 საქართველო ფერწერაში..... 297

 საქართველო ძველ ფოტოსურავებზე..... 298

 შეფხისტყაოსნის ილუსტრაციები..... 300

 სპორტული ფედერაციები და კლუბები..... 309

სეფიქიქიქი სიჭიჭიჭი..... 311

ჴეფიქიქიქი სიჭიჭიჭი..... 316

წსტორიული ჩანახატები..... 317

წსტორიული ჩანახატები..... 337

სარჩევი

წიგნის წიგნები..... 11

სწავლის წიგნები..... 13

ქართული დამწერლობა 13

 ქართული დამწერლობის უძველესი ძეგლები..... 13

 ძველი სასტამბო შრიფტები 20

 ქსოვილწერის ნიმუშები 23

 ძველწერის ნიმუშები 24

ქართული წიგნის მოკაზმულობა..... 29

 მხატვრული საწყისი ასოები შუასაუკუნოვანქართულ
 ხელნაწერებიდან 29

 მავსართები და ბოლოსართები..... 33

ქართული კლავიატურა 37

 ქართული კლავიატურის უნივერსალური გაწყობა
 მხედრული ასოების ასაკრეფად 40

 ქართული კლავიატურის უნივერსალური გაწყობა
 ნუსხური ასოების ასაკრეფად 41

 კლავიატურის გაწყობის სქემა მხედრული ასოების
 ასაკრეფად 42

 კლავიატურის გაწყობის სქემა ნუსხური ასოების
 ასაკრეფად 43

 საკუთრივ კლავიატურის სახეობები 44

ქართული ეროვნული კალენდარი 50

 ღრთიერად გადასვლის წესები წელიწადის გამოთვლისას 50

 შეერთებული (საერთაშორისო-ქართული) კალენდარი..... 56

 შეერთებული (ქართულ-საერთაშორისო) კალენდარი 57

დღესასწაულები 62

 ქართული სახელმწიფოებრიობის დღესასწაული..... 62

 ქართული ენის და დამწერლობის დღესასწაული 62

 ქართული წელთაღრიცხვის დღესასწაული 62

 ქართული ეკლესიის დღესასწაული 62

 ჩხალი დღესასწაულები 63

წიგნი..... 64

 საქართველო შუა საუკუნეებში (12-17 სს.)..... 64

 საქართველოს შემოკრებიული ქესპუბლიკა (1918-1921 წწ.)..... 65

 საქართველო ქუსეთის კომუნისტების ბატონობის
 დროს (1921-1989 წწ.) 65

 მანამედროვე საქართველო..... 65

ქესაზღვრე ძალების სამხარეო

სამმართველოების დროშები 66

ქალაქების სიმბოლიკა..... 66

ქოლიტიკური პარტიები..... 66

 საქართველოს ახალი დროშა 67

სარწმუნოება..... 67

წრო 67

ქაბული 68

წნა 68

ქერბი..... 71

 საქართველო შუა საუკუნეებში (12-17 სს.)..... 71

ქავრტიონების ვერბები..... 71

ქართველ თავად-აზნაურობის სავვარეულო ვერბები 71

 საქართველო ქუსეთის ბატონობის დროს (1801-1917 წწ.) 72

 საქართველოს შემოკრებიული ქესპუბლიკა (1918-1921 წწ.)..... 73

საქართველო შუსეთის კომუნისტების ბატონობის დროს (1921-1989 წწ.) 73

მანამედროვე საქართველო 74

საქართველოს ახალი გერბი..... 74

სიწმინდეები 79

ჩატები 81

მბინდა მთციქულთსწორი ჩინო (275–332 წწ.) 81

ქართველი წმინდანები..... 82

ეკლესიის ეპარქიები და მღვდელმთავრები 99

ეკლესია-მონასტრები..... 102

საქართველოს ეკლესია-მონასტრები 103

მბილისის ტაძრები 107

მანარჩენი საქართველოს ეკლესია მონასტრები..... 109

ქაო-ქლარჯეთის ეკლესია-მონასტრები 112

ქერუსალიმის მბინდა ჰერის მონასტერი..... 113

სეტრიწონის ქართველთა სავანე ჴულგარეთში 114

ქართული სასულიერო კერები მვიაროსზე..... 114

ქელნწერი წიგნები 116

ქუროთმოდვრება 119

ქართული ტრადიციული საცხოვრებელი სახლები..... 122

ჩუქურთმები..... 123

ქვაზე კვეთილი ჩუქურთმა 123

ქელის ორნამენტული ფერწერა 127

ქეზე კვეთილი ჩუქურთმა 128

ქართული ოქრომჭედლობა 128

მავსართები და ბოლოსართები..... 131

მრდენები 135

მანამედროვე საქართველოს ორდენები და მედლები 136

სამხედრო სიმბოლიკა..... 137

საქართველოს შემარადებული ძალები..... 138

სამკლავე ნიშნები 139

საქართველო მქორე მსოფლიო ომში (1939- 1945 წწ.)..... 139

მანამედროვე საქართველო..... 139

სამხედრო წოდებები 140

საქართველო მქორე მსოფლიო ომში (1941-1945 წწ.) 140

ქერმანიის შემარადებული ძალების ქართული ჴეგიონის განმასხვავებელი ნიშნები..... 140

სამხრეები და საკილოები..... 140

მანამედროვე საქართველო 140

საქარისო და საზღვაო წოდებები..... 140

ქართული ჯარი..... 142

საქართველოს შემოკრატული ქესპულიკა (1918-1921 წწ.).... 142

ქერმანიის შემარადებული ძალების ქართული ჴეგიონი 142

ქართული იარაღი..... 145

ქმლები 145

შამლები ქართულ ხმლებზე..... 149

შამლა „მგელი“ 149

შამლა „ქორდა“ 150

ქეროპული დამლები 150

საქართველოში ნაჭედი ხმლების დამლები 151

მბილისის ჴარაფხანის დამლები (19 ს. პირველი ნახევარი) 153

მბილისში ნაჭედ იარაღზე გამოსახული სინჯის დამლები (1845- 1917 წწ.)..... 153

მვალო ხმლები 153

ქეკსურული ხმლები..... 155

ქანჯლები..... 160

შამლები ქართულ ხანჯლებზე 165

ქარები 169

სათითენი..... 171

ცულები 172

ქურხები..... 173

შუბის წვერები	173
შვილდები	174
ხაჩანი, სამკლავები, ჯაჭვის პერანგი.....	175
ზარალი	177
შეომრის აღჭურვილობა	177
ხუკურთმები და წარწერები ქართულ იარაღზე.....	179
ცეცხლსასროლი იარაღი.....	185
შეომრები	190
<i>ჟრიგორიე ჴაგარინის ნახატები</i>	
<i>(19 საუკუნის 40-იანი წლები).....</i>	<i>192</i>
<i>შხატვარ ჴეოდორ ჴორშელტის ნახატები</i>	
<i>(19 საუკუნის 40-იანი წლები).....</i>	<i>192</i>
<i>შაქს ჴილკეს ნახატები (19 საუკუნის დასასრული).....</i>	<i>192</i>
<i>შუასაუკუნეების ქართველი მეომრები.....</i>	<i>194</i>
<i>ზარალი წიგნების ილუსტრაციებში.....</i>	<i>194</i>
<i>ქართული იარაღის ლექსიკონი</i>	<i>196</i>
შებლები	198
საქართველოს ფულის ნიშნები	199
<i>ბოლხური თეთრი (ძვ. წ. VI-III სს.).....</i>	<i>199</i>
<i>ბოლხეთი ელინისტურ ხანაში (ძვ. წ. IV-I სს.)</i>	<i>199</i>
<i>ზბერიის სამეფო (ძვ. წ. III-ახ. წ. IV სს.)</i>	<i>201</i>
<i>სირველი ქართულწარწერიანი მონეტები (IV-VI სს.)</i>	<i>203</i>
<i>ზრატობის პერიოდი (VIII-X სს.)</i>	<i>204</i>
<i>ერთიანი საქართველო (X-XI სს.).....</i>	<i>205</i>
<i>ჩუმიზმატიკის „პილენძის ხანა“ საქართველოში (XII ს.)..</i>	<i>206</i>
<i>„ჩეცხლის კრიზისის“ დასასრული. მონღოლური</i>	
<i>„საოკუპაციო“ სერიები და კირმანული თეთრი (XIII ს.).....</i>	<i>208</i>
<i>ჴიორგი V ჴრწყინვალე და „ჴიორგაული თეთრი“ (XIV ს.)</i>	<i>210</i>
<i>შირვანული თანგები და ვენეციური ოქროს ღუკატები</i>	
<i>საქართველოს ფულად ბაზარზე (XV ს.).....</i>	<i>214</i>
<i>ჩუმიანი, აბაზი, შაური და ჩრეკლე II-ის „სირმა აბაზი“</i>	
<i>(XVI-XVIII სს.)</i>	<i>216</i>
<i>საქართველო შუსეთის ბატონობის დროს (1801-1918 წწ.)</i>	<i>217</i>
<i>ჩმიერკავკასიის ჴომისარიატი (1918 წ.)</i>	<i>218</i>
<i>საქართველოს შემოკრებიული შესაბუბლიკა (1918-1921 წწ.)....</i>	<i>218</i>
<i>საქართველო შუსეთის კომუნისტების ბატონობის</i>	
<i>დროს (1921-1989 წწ.)</i>	<i>220</i>
<i>ჩანამედროვე საქართველო.....</i>	<i>221</i>
<i>მონეტები</i>	<i>221</i>
<i>სააუბილეო მონეტები.....</i>	<i>222</i>
<i>საინვესტიციო მონეტები.....</i>	<i>223</i>
<i>ჴანკნოტები</i>	<i>224</i>
ისტორიული ჩანახატები	227
საქართველოს რუკები.....	230
<i>საველე ინგოროცვას რუკები „ჴიორგი შერჩულედან“</i>	<i>237</i>
შიდი ქართველები.....	256
<i>საქართველოს მეფეები.....</i>	<i>256</i>
<i>საქართველოს ჴათოლიკოს-სატრიარქები</i>	<i>261</i>
<i>შიდი ქართველები</i>	<i>262</i>
შიდ ქართველთა ჴელწერა	271
<i>ჴელმწერები.....</i>	<i>271</i>
<i>შეფეების.....</i>	<i>271</i>
<i>ჴათოლიკოს-სატრიარქების.....</i>	<i>271</i>
<i>ჴამოჩენილი ადამიანების.....</i>	<i>271</i>
<i>ჴელწერები</i>	<i>272</i>
შიდ ქართველთა საფლავები	280
<i>შეფეები.....</i>	<i>280</i>
<i>ჩმინდანები</i>	<i>281</i>
<i>ჴამოჩენილი ქართველები</i>	<i>282</i>
ქართული ტიპები	284
<i>ჴრიგორიე ჴაგარინის ნახატები (19 საუკუნის 40-იანი წლები) ...</i>	<i>286</i>
<i>შაქს ჴილკეს ნახატები (19 საუკუნის დასასრული)</i>	<i>286</i>

შიხაილ ღრუბელის ნახატი (19 საუკუნის 80-ანი წლები).....	287
ფართველები.....	287
ფოტოგრაფ მ. წ. ჩიკიტინის სურათები. 1881 წ.	290
ფოტოგრაფ მ. ბრდენის სურათები. 1897 წ.	290
ბე-19 ს. მეორე ნახევარი.	290
ბე-20 ს. პირველი ნახევარი.	291
თბილისი.....	293
ფართული საკრავები	296
საქართველო ფერწერაში	297
საქართველო ძველ ფოტოსურათებზე.....	298
ჩეფნიტყაოსნის ილუსტრაციები	300
შამუკა ჭავჭავაძე, 1646 წ.	300
შიხაძე ხინი, 1889 წ.	300
წრელი მთიძე, 1936 წ.	303
სერგო ჭობულაძე, 1937 წ.	305
მამარ მბაკელია, 1936 წ.	307
სპორტული ფედერაციები და კლუბები	309
სსსრკის სპორტული ფედერაციები.....	311
სსსრკის სპორტული ფედერაციები.....	316
სსსრკის სპორტული ფედერაციები.....	317
სსსრკის სპორტული ფედერაციები.....	337

ს აოღენობრივი ტაბულა			
ჩავები	ჩაბულები	ილუსტრაციები	ხიტერატურა
გალკეულ თავებში			
ქართული დამწერლობა	14	49	
ქართული წიგნის მოკაზმულობა	—	308	
ქართული კლავიატურა	31	7	
ქართული ეროვნული კალენდარი	38	—	
შდესასწაულები	4	—	
შრომა	—	124	
შერბი	—	146	
სიწმინდეები	—	20	
ჟატები	—	311	
ქელესიის ეპარქიები	—	99	
ქელესია-მონასტრები	—	110	
ჟელნაწერი წიგნები	—	34	
ხუქურთმები	—	195	
ჩავსართები და ბოლოსართები	—	218	
ღრდენები	—	53	
სამხედრო წოდებები	—	55	
ქართული ჯარი	2	36	
ქართული იარაღი	—	683	
ჩმბლემები	—	21	
საქართველოს ფულის ნიშნები	—	391	
ისტორიული ჩანახატები	—	9	
საქართველოს რუკები	—	52	
შიდი ქართველები	—	228	
შიდ ქართველთა ხელწერა	—	37	
შიდ ქართველთა საფლავები	—	38	
ქართული ტიპები	—	284	
ქართული საკრავები	—	7	
ჩბილისი	—	35	
საქართველო ფერწერაში	—	8	
საქართველო ძველ ფოტოებზე	—	17	
ჩეფხისტყაოსნის ილუსტრაციები	—	55	
სპორტული კლუბები	—	37	
სულ წიგნში			
32	89	3667	155

ქართული ენის სიტყვები

ქ	ი	ა	ყ	უ
ყ	ყ	ს	ჩ	ჭ
წ	წ	ც	ც	
ძ	ძ	ძ	ძ	
წ	ჩ	ო	წ	
წ	ა	ფ	ც	
წ	ო	ჩ	ყ	
ჩ	უ	ჩ	ყ	
ტ	ყ	ყ	ჟ	

ქართული ანბანი

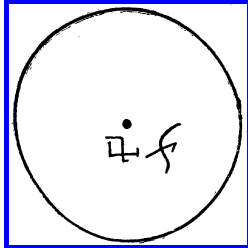
ქ	ი	ა	ყ	უ
ყ	ყ	ს	ჩ	ჭ
წ	წ	ც	ც	
ძ	ძ	ძ	ძ	
წ	ჩ	ო	წ	
წ	ა	ფ	ც	
წ	ო	ჩ	ყ	
ჩ	უ	ჩ	ყ	
ტ	ყ	ყ	ჟ	

ქართული დამწერლობა

ქართული დამწერლობა წარმოიშვა უშუალოდ ფინიკიურისგან ძვ. წ. 412 წ. ძვ. წ. 284 წლიდან კი მარნავეზ მეფის მიერ დამტკიცებულ კანონით ქართულ ენას და ქართულ დამწერლობას საქართველოში აქვს სახელმწიფო სტატუსი.

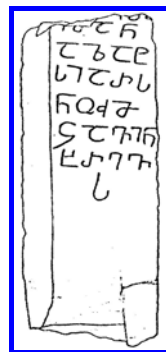
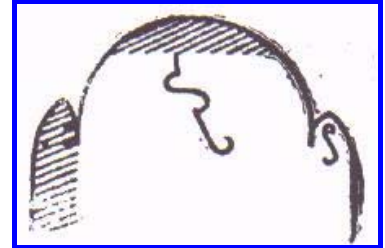
ქართული დამწერლობის უბეღესი ძეგლები

წრმავის ლანგარის ინიციალები:
„**ჭ**(ერეკემ) **შ**(იტიახში) **ჩ**(არბამის-
ძმ)“ (ახ. წ. 70 წ.)

წრმავის სტელის ვენზელი: „**წ**(ევახო)**ს**“ (ახ. წ. 75 წ.)

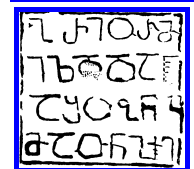
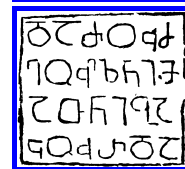
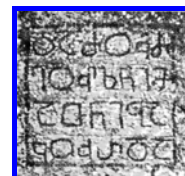

ჩეკერის სტელა (ახ. წ. I ს.)

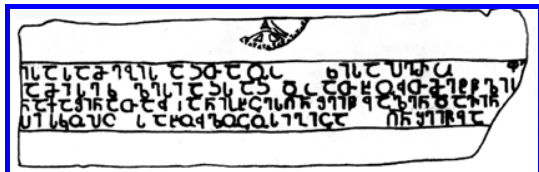
შავათის სტელა (367 წ.)

მთზაიკური წერწერა შალესტინის მძინდა ტეოლორეს მონასტერში (430 წ.)

მთზაიკური წერწერები შალესტინის მძინდა ტეოლორეს მონასტერში (430 წ.)

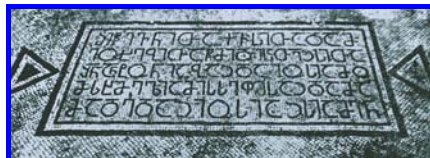
ჟოლნისის სიონი (478 წ.)

მრავმენტი სახარებოიდან. V ს. (პალიმესესტი)

ჟოლნისის სიონი (V ს.)

მთზაიკური წერწერა შალესტინის მძინდა ტეოლორეს მონასტერში (532 ს.)

ქართული ანბანი											
ტვ. წ. 412 წ.				1 ს.				ტვ-8 ს.			
1	ა	[ა]	1	1	ა	[ა]	1	1	ა	[ა]	1
2	ბ	[ბ]	2	2	ბ	[ბ]	2	2	ბ	[ბ]	2
3	გ	[გ]	3	3	გ	[გ]	3	3	გ	[გ]	3
4	დ	[დ]	4	4	დ	[დ]	4	4	დ	[დ]	4
5	ე	[ე]	5	5	ე	[ე]	5	5	ე	[ე]	5
6	ვ	[ვ]	6	6	ვ	[ვ]	6	6	ვ	[ვ]	6
7	ზ	[ზ]	7	7	ზ	[ზ]	7	7	ზ	[ზ]	7
8	თ	[თ]	8	8	თ	[თ]	8	8	თ	[თ]	8
9	ი	[ი]	9	9	ი	[ი]	9	9	ი	[ი]	9
10	კ	[კ]	10	10	კ	[კ]	10	10	კ	[კ]	10
11	ქ	[ქ]	20	11	ხ	[ხ]	20	11	ხ	[ხ]	20
12	ღ	[ღ]	30	12	ც	[ც]	30	12	ც	[ც]	30
13	ძ	[ძ]	40	13	ძ	[ძ]	40	13	ძ	[ძ]	40
14	წ	[წ]	50	14	წ	[წ]	50	14	წ	[წ]	50
15	ჭ	[ჭ]	60	15	ჭ	[ჭ]	60	15	ჭ	[ჭ]	60
16	ხ	[ხ]	70	16	ხ	[ხ]	70	16	ხ	[ხ]	70
17	ც	[ც]	80	17	ც	[ც]	80	17	ც	[ც]	80
18	ძ	[ძ]	90	18	ძ	[ძ]	90	18	ძ	[ძ]	90
19	წ	[წ]	100	19	წ	[წ]	100	19	წ	[წ]	100
20	ჭ	[ჭ]	200	20	ჭ	[ჭ]	200	20	ჭ	[ჭ]	200
21	ხ	[ხ]	300	21	ხ	[ხ]	300	21	ხ	[ხ]	300
22	ც	[ც]	400	22	ც	[ც]	400	22	ც	[ც]	400
23	ძ	[ძ]	500	23	ძ	[ძ]	500	23	ძ	[ძ]	500
24	წ	[წ]	600	24	წ	[წ]	600	24	წ	[წ]	600
25	ჭ	[ჭ]	700	25	ჭ	[ჭ]	700	25	ჭ	[ჭ]	700
26	ხ	[ხ]	800	26	ხ	[ხ]	800	26	ხ	[ხ]	800
27	ც	[ც]	900	27	ც	[ც]	900	27	ც	[ც]	900
28	ძ	[ძ]	1000	28	ძ	[ძ]	1000	28	ძ	[ძ]	1000
29	წ	[წ]	2000	29	წ	[წ]	2000	29	წ	[წ]	2000
30	ჭ	[ჭ]	3000	30	ჭ	[ჭ]	3000	30	ჭ	[ჭ]	3000
31	ხ	[ხ]	4000	31	ხ	[ხ]	4000	31	ხ	[ხ]	4000
32	ც	[ც]	5000	32	ც	[ც]	5000	32	ც	[ც]	5000
33	ძ	[ძ]	6000	33	ძ	[ძ]	6000	33	ძ	[ძ]	6000
34	წ	[წ]	7000	34	წ	[წ]	7000	34	წ	[წ]	7000
35	ჭ	[ჭ]	8000	35	ჭ	[ჭ]	8000	35	ჭ	[ჭ]	8000
				36	ხ	[ხ]	9000	36	ხ	[ხ]	9000
				37	ც	[ც]	10000	37	ც	[ც]	10000

© გამაზ მჭედლოძე

ქართული ასომთავრულის ნიმუშები	
<p>კნკკნკკნკკნკ ნკკნკკნკკნკკ წკკნკკნკკნკ</p>	<p>ზრმაზის ლანგარი, 70 წ. ახ.წ.</p>
<p>ზრმაზის სტელა, 75 წ. ახ.წ.</p>	<p>სსსსსსსსსსსსსსსს სსსსსსსსსსსსსსსს სსსსსსსსსსსსსსსს</p>
<p>ტბტტტტ ტტს რრრრრ ტტტტ ტტტტ ტბტტტ ტტს რრრრრ ტტტტ ტტ</p>	<p>ჩეკრესის სტელა, I ს.</p>
<p>შავათის სტელა, 367 წ.</p>	<p>წწწწწწწწწწწწწწ კკკკკკკკკკკკკკ წწწწწწწწწწწწწწ</p>
<p>ტტტტტტტტტტტტტტტტ წწწწწწწწწწწწწწ ტტტტტტტტტტტტტტ ტტტტტტტტტტტტტტ</p>	<p>ჟეტლეშის მონასტერი, 432 წ.</p>
<p>ჟეტლეშის მონასტერი, 432 წ.</p>	<p>ტტტტტტტტტტტტ ტტტტტტტტტტტტ ტტტტტტტტტტტტ ტტტტტტტტტტტტ</p>
<p>ტტტტტტტტტტტტტტტტ ტტტტტტტტტტტტტტ ტტტტტტტტტტტტტტ ტტტტტტტტტტტტტტ</p>	<p>ჟეტლეშის მონასტერი, 493 წ.</p>
<p>ჟეტლეშის მონასტერი, 532 წ.</p>	<p>წწწწწწწწწწწწწწ კკკკკკკკკკკკკკ წწწწწწწწწწწწწწ</p>
<p>ტტტტტტტტტტტტტტტტ ტტტტტტტტტტტტტტ ტტტტტტტტტტტტტტ ტტტტტტტტტტტტტტ</p>	<p>მცხეთის შუბრი, VI ს.</p>
<p>ჟანგბეტი ლექციონარი, VII ს.</p>	<p>ტტტტტტტტტტტტტტტტ ტტტტტტტტტტტტტტ ტტტტტტტტტტტტტტ ტტტტტტტტტტტტტტ</p>

© შპს „მედიისტი“

ქართული ასომთავრულის ნიმუშები	
<p>ა ბ გ დ ე ვ ზ თ ი კ ლ მ ნ ო პ ჟ რ ს ტ ც ძ წ ჭ ხ ყ შ ჩ ცხ ცქ ცწ ცჭ ცხყ ცქწ ცჭყ</p>	<p>სინური მრავალთავი, 864 წ.</p>
<p>ა ბ გ დ ე ვ ზ თ ი კ ლ მ ნ ო პ ჟ რ ს ტ ც ძ წ ჭ ხ ყ შ ჩ ცხ ცქ ცწ ცჭ ცხყ ცქწ ცჭყ</p>	<p>დღიშის ოთხთავი, 897 წ.</p>
<p>ა ბ გ დ ე ვ ზ თ ი კ ლ მ ნ ო პ ჟ რ ს ტ ც ძ წ ჭ ხ ყ შ ჩ ცხ ცქ ცწ ცჭ ცხყ ცქწ ცჭყ</p>	<p>პრუჟის ოთხთავი, 936 წ.</p>
<p>ა ბ გ დ ე ვ ზ თ ი კ ლ მ ნ ო პ ჟ რ ს ტ ც ძ წ ჭ ხ ყ შ ჩ ცხ ცქ ცწ ცჭ ცხყ ცქწ ცჭყ</p>	<p>ოთხთავი (S405), X ს.</p>
<p>ა ბ გ დ ე ვ ზ თ ი კ ლ მ ნ ო პ ჟ რ ს ტ ც ძ წ ჭ ხ ყ შ ჩ ცხ ცქ ცწ ცჭ ცხყ ცქწ ცჭყ</p>	<p>ოთხთავი (S962), 1054 წ.</p>
<p>ა ბ გ დ ე ვ ზ თ ი კ ლ მ ნ ო პ ჟ რ ს ტ ც ძ წ ჭ ხ ყ შ ჩ ცხ ცქ ცწ ცჭ ცხყ ცქწ ცჭყ</p>	<p>არბნისის ოთხთავი, XI ს.</p>

© შამაზ მჭედლიძე

ქართული ნუსხურის ნიმუშები	
<p>ა ბ გ დ ე ვ ზ თ ი კ ლ მ ნ ო პ ჟ რ ს ტ ც ძ წ ჭ ხ ყ შ ჩ ცხ ცქ ცწ ცჭ ცხყ ცქწ ცჭყ</p>	<p>სინური მრავალთავი, 864 წ.</p>
<p>ა ბ გ დ ე ვ ზ თ ი კ ლ მ ნ ო პ ჟ რ ს ტ ც ძ წ ჭ ხ ყ შ ჩ ცხ ცქ ცწ ცჭ ცხყ ცქწ ცჭყ</p>	<p>პრუჟის ოთხთავი, 936 წ.</p>
<p>ა ბ გ დ ე ვ ზ თ ი კ ლ მ ნ ო პ ჟ რ ს ტ ც ძ წ ჭ ხ ყ შ ჩ ცხ ცქ ცწ ცჭ ცხყ ცქწ ცჭყ</p>	<p>თანე ოქრობირის ცხოვრება, 968 წ.</p>
<p>ა ბ გ დ ე ვ ზ თ ი კ ლ მ ნ ო პ ჟ რ ს ტ ც ძ წ ჭ ხ ყ შ ჩ ცხ ცქ ცწ ცჭ ცხყ ცქწ ცჭყ</p>	<p>შარბლის მრავალთავი, X-XI სს.</p>

© შამაზ მჭედლიძე

ღირსეული სასტამბო შრიფტები

1628 წელს სომეხი სტეფანო სალინისა და ჩიკოფორე ირბახის (ჩიკოლოზ ირუბაქიძე-ხოლოყაშვილის) მიერ დამზადდა პირველი ქართული სასტამბო შრიფტი, რომლითაც 1629 წელს დაიბეჭდა „ქართულ-იტალიური ლექსიკონი“ და „ქართული ანბანი ლოცვებითურთ“.

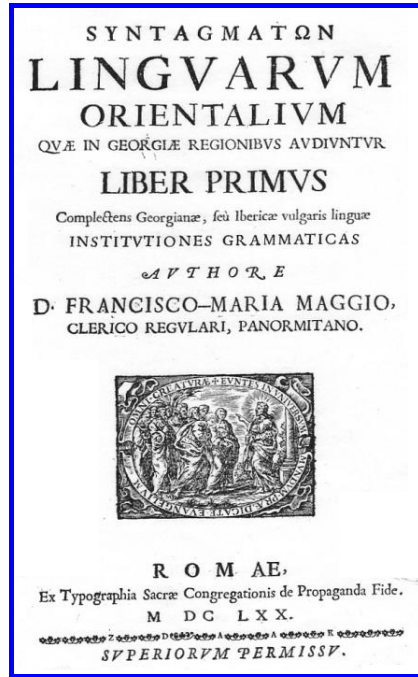
ანგდევგჳთიკლმნდოჯყრსტვუფქლყშჩმწჭხკჯჳჭ

სტეფანო სალინის და ჩიკოფორე ირბახის პირველი ქართული სასტამბო შრიფტი (1628 წ.)

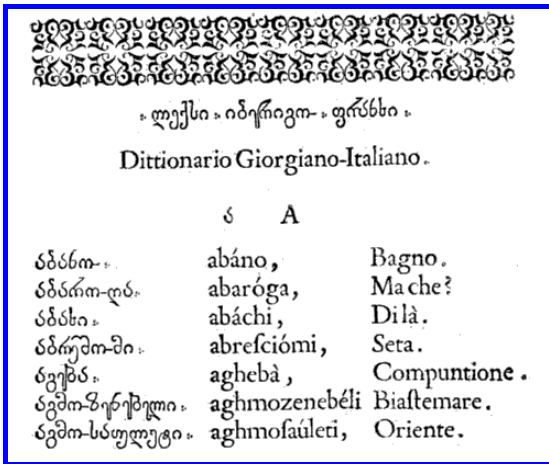
1643 წელს სომეხი ამავე შრიფტით დაიბეჭდა ფრანცისკო-მარია მაჯიოს „ქართული გრამატიკა“. ფ.-მ. მაჯიო შვიდი წლის განმავლობაში იმყოფებოდა საქართველოში სომხის საპის დავალებით ქართული ენის, დამწერლობის და გრამატიკის შესასწავლად. მის წიგნის მეორე გამოცემა გამოვიდა 1670 წ.

პირველი ქართული ნაბეჭდი წიგნი: სტეფანო სალინი, ჩიკოფორე ირბახი. „ქართულ-იტალიური ლექსიკონი“. სომეხი, 1629 წ.

ფრანცისკო-მარია მაჯიო. „ქართული გრამატიკა“. სომეხი, 1670 წ.

„ქართულ-იტალიური ლექსიკონი“. სომეხი, 1629 წ.

ქართული ანბანი				
პიკეტი	ჩუხუჩური	მხედელი	სახელწ.	პიკეტი
1	ა	ბ	ან	1
2	ბ	გ	ბან	2
3	გ	დ	გან	3
4	დ	ე	დონ	4
5	ე	ვ	ენ	5
6	ვ	ზ	ვინ	6
7	ზ	თ	ზენ	7
8	თ	ი	თენ	8
9	ი	კ	თან	9
10	კ	ლ	ინ	10
11	ლ	მ	კან	20
12	მ	ნ	ლას	30
13	ნ	ო	მან	40
14	ო	პ	ნარ	50
15	პ	ჟ	ჟე	60
16	ჟ	რ	ონ	70
17	რ	ს	პარ	80
18	ს	შ	ჟან	90
19	შ	ჩ	რაე	100
20	ჩ ც</td <td>ც</td> <td>სან</td> <td>200</td>	ც	სან	200
21	ც	ძ	ტარ	300
22	ძ	წ	ჟე	400
23	წ	ჭ	უნ	500
24	ჭ	ხ	ფარ	600
25	ხ	ყ	ქან	700
26	ყ	ვ	ღან	800
27	ვ	ზ	ყარ	900
28	ზ	თ	შინ	1000
29	თ	ი	ჩინ	1000
30	ი	კ	ცან	2000
31	კ	ლ	ძილ	3000
32	ლ	მ	წილ	4000
33	მ	ნ	ჭარ	5000
34	ნ	ო	ხან	6000
35	ო	პ	ყარ	7000
36	პ	ჟ	ჯან	8000
37	ჟ	რ	ჟაე	9000
38	რ	ს	ჭე	10000

© ჟამაზ მჭედლიძე

ძხედრული ასოების ელემენტების მოხაზვის თანმიმდევრობა და მიმართულება. სივრული ქართული ნაბეჭდი წიგნიდან: სტეფანო საოლინი, ჩიკაფორე ურბანი „ქართულ-იტალიური ლექსიკონი“. ტომი, 1629

© ჩამაზ ტჭედლიძე

ყელნაწერი მთავრული ასოების ელემენტების მოხაზვის თანმიმდევრობა და მიმართულება

© ზაზა ზვინაძე

ქ	ყ	რ	შ	ჩ	ც	ც
ჩ	ც	ც	ც	ც	ც	ჩ
ს	შ	ჩ	ც	ც	ც	ც
ც	ც	ც	ც	ც	ც	ც
ჩ	ც	ც	ც	ც	ც	ც
ც	ც	ც				

ქვემოთ მოცემული ასოების ელემენტების მოხაზვის თანმიმდევრობა და მიმართულება

© ზაზა ზვინაძე

ა	ბ	გ	დ	ე	ვ	გ
გ	დ	ე	ვ	გ	დ	ე
ვ	გ	დ	ე	ვ	გ	დ
ე	ვ	გ	დ	ე	ვ	გ
გ	დ	ე	ვ	გ	დ	ე
ე	ვ	გ				

ქვემოთ მოცემული ასოების ელემენტების მოხაზვის თანმიმდევრობა და მიმართულება

ქართული წიგნის მოკაზმულობა

საწყისი ასო – დიდი ზომის, ზოგჯერ მხატვრულად გაფორმებული სასათაურო ასო, რომელსაც სწერენ წიგნის ტექსტის თავის, ნაწილის ან აბზაცის დასაწყისში. ქართული „საწყისი ასო“ ლათინური „ინიციალის“ შესატყვისია (*initialis* – საწყისი; *littera initialis* – საწყისი ასო).

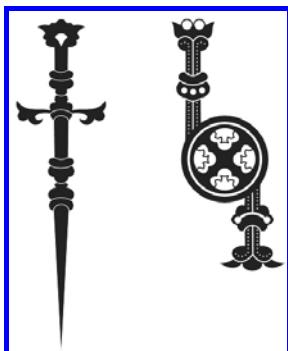
ჟველაზე მარტივ საწყის ასოს წარმოადგენს იმავე გარნიტურის მსხვილი კვეცილის მუქი (ძალიან მუქი) სასათაურო ასო.

© შამაზ შველიძე

მბობენ, რომ ეს გაზი გამოგონილია 16-ლისში. საქართველო ამჯობინებს ჟექსპირს დედანში ან შანაბლის და სასტერნაკის თარგმანში. საქართველოს, ისევე როგორც მთელ საბჭოთა ჯავშირს, ესაჭიროება სხვაგვარი დასავლური გამოცდილება. საქართველო, ისევე როგორც მთელი საბჭოთა ჯავშირი, უნდა იყოს ბოროტებისათვის დაზურული სივრცე. ტი რატომ გაზის გამოყენება ტბილისში იყო მკვლელობა.

საწყისი ასოს ნიმუში

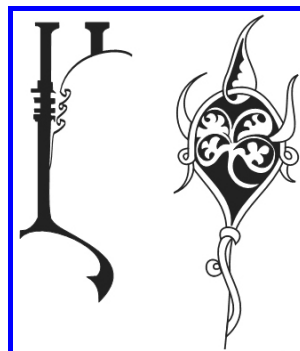
მხატვრული საწყისი ასოები მუხასაუკუნოვან ქართულ ხელნაწერებიდან

„წიგნი ივთისმეტყველის თქმულებანი“. 1031 წ.“

„წმინდა ჟვთიერს თქმულებები“ 13 ს.

„ოთხთავი“ 15 ს.

ჟელნაწერი 11 ს.

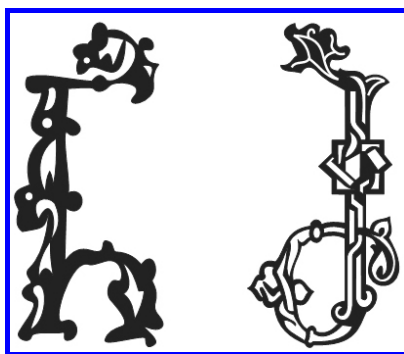
საწყისი ასოები. „სვინაქსარი“. 1040 წ.

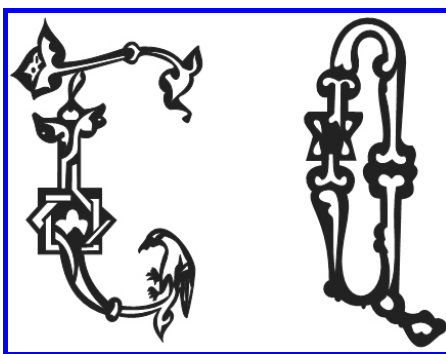
„წიგნის სახარება“. 1300 წ.

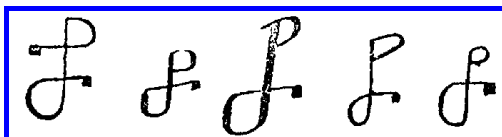
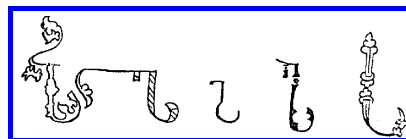
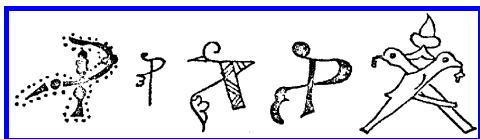
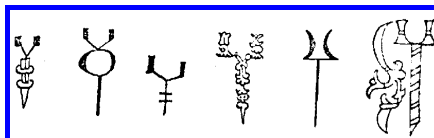
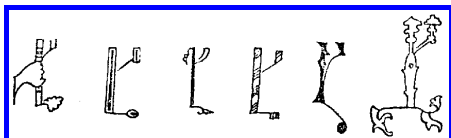
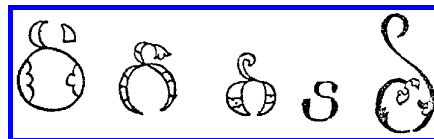
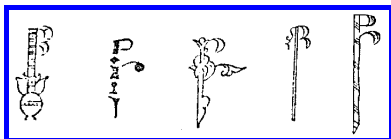
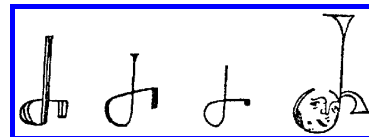

წიქელ წიღრეკილი. „სავალობელთა კრებული“. 10 ს.

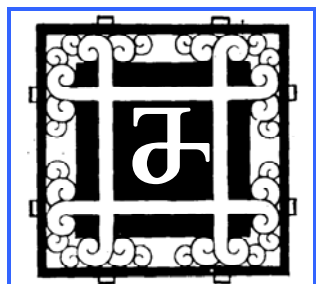
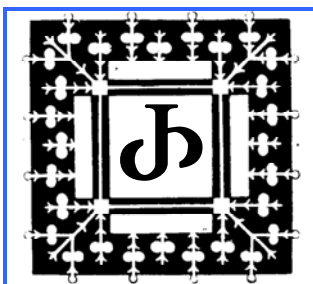
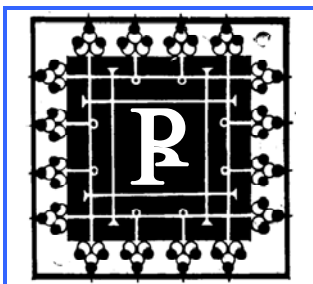
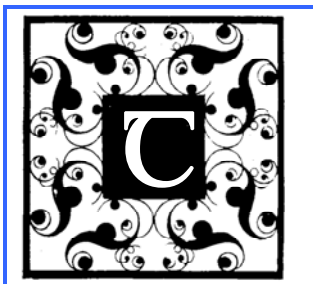
„წიგნის სახარება“ 1300 წ.

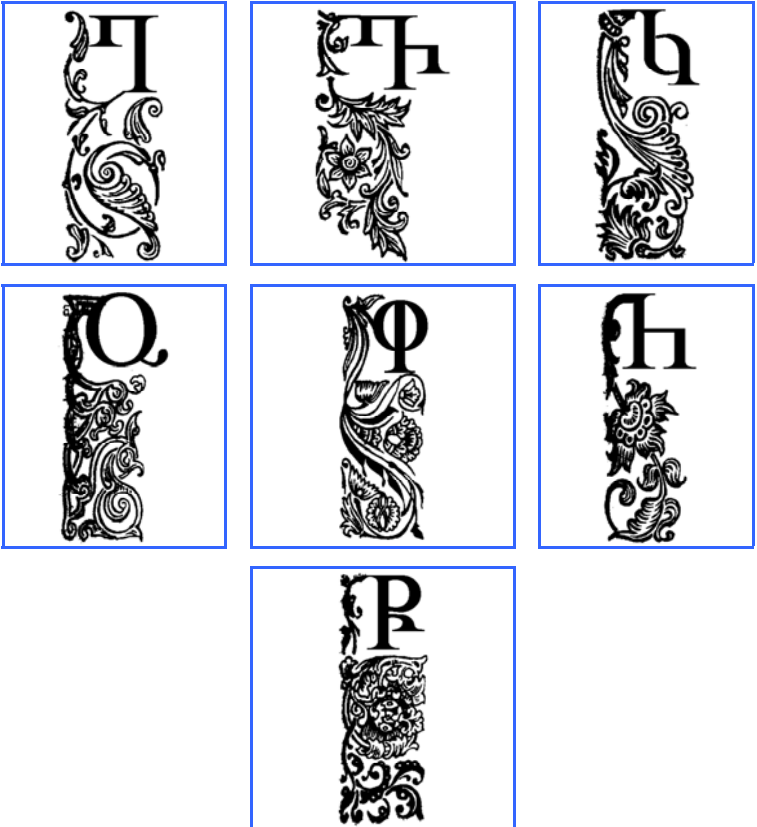

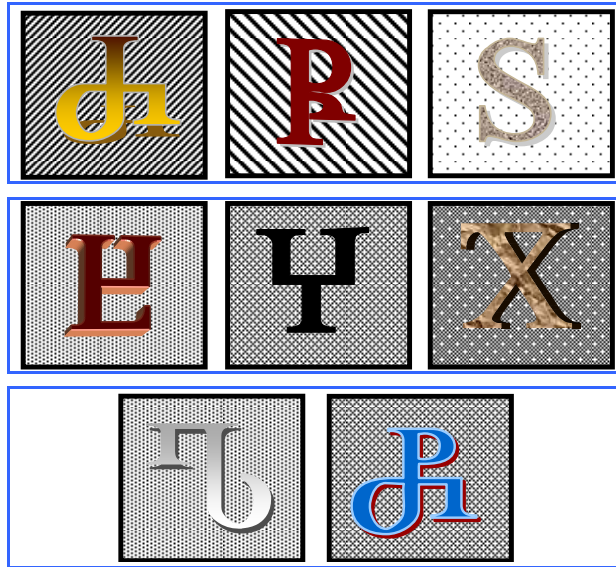
ქართული წიგნის მოკაბმულობა

საწყისი ასოების ნიმუშები

Նախկին ձևերի նմուշներ

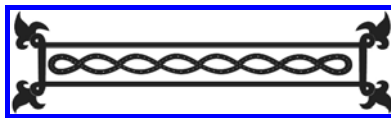
ჩავსართები და ბოლოსართები

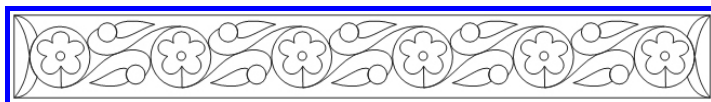
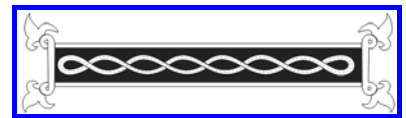
ჩავსართები. „შცხეთის ფსალმუნა“. 934 წ.

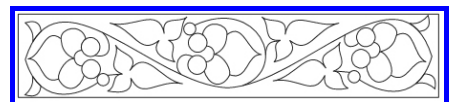
ჩავსართი. სვინაქსარი. 940 წ

ჩავსართები. ჟელნაწერი. 11 ს.

ჩავსართი. სვინაქსარი. 11 ს.

ჩავსართი. სვინაქსარი. 11 ს.

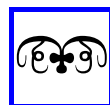
ჩავსართი. სტრონრომიული ტრაქტატი. 1210 წ.

ჩავსართი. შიომღვიმის სახარება. 1304 წ.

ჩავსართი. ჟელნაწერი. 15 ს.

ჩავსართები ზახტანგისეულ „ჟეფხისტყაოსნის“ გამოცემიდან (1711 წ.)

ჩავსართები ზახტანგისეულ „ჟეფხისტყაოსნის“ გამოცემიდან (1711 წ.)

ჩავსართები. ჟელნაწერი. 1743 წ.

ჩავსართები. „ჩიგნის მოკაზმვის ნიმუშები“. 1800 წ.

ჩავსართები. „ჩიგნის მოკაზმვის ნიმუშები“. 1800 წ.

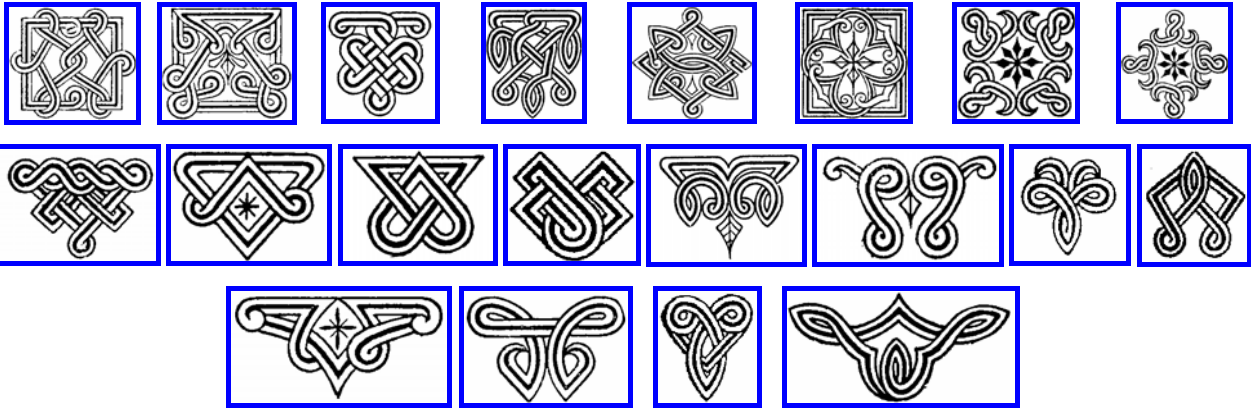

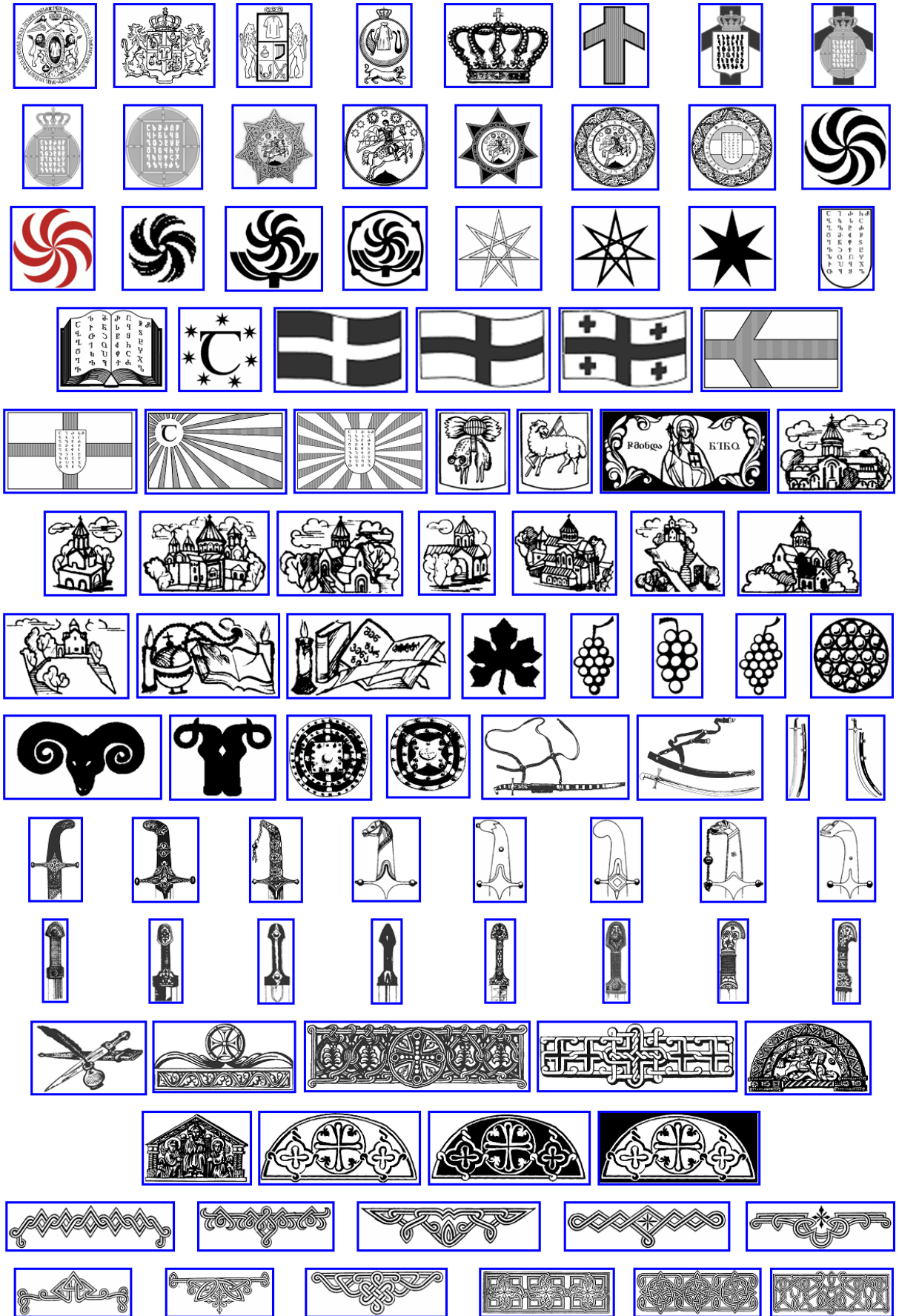
ჩავსართები. „ჩიგნის მოკაზმვის ნიმუშები“. 1800 წ.

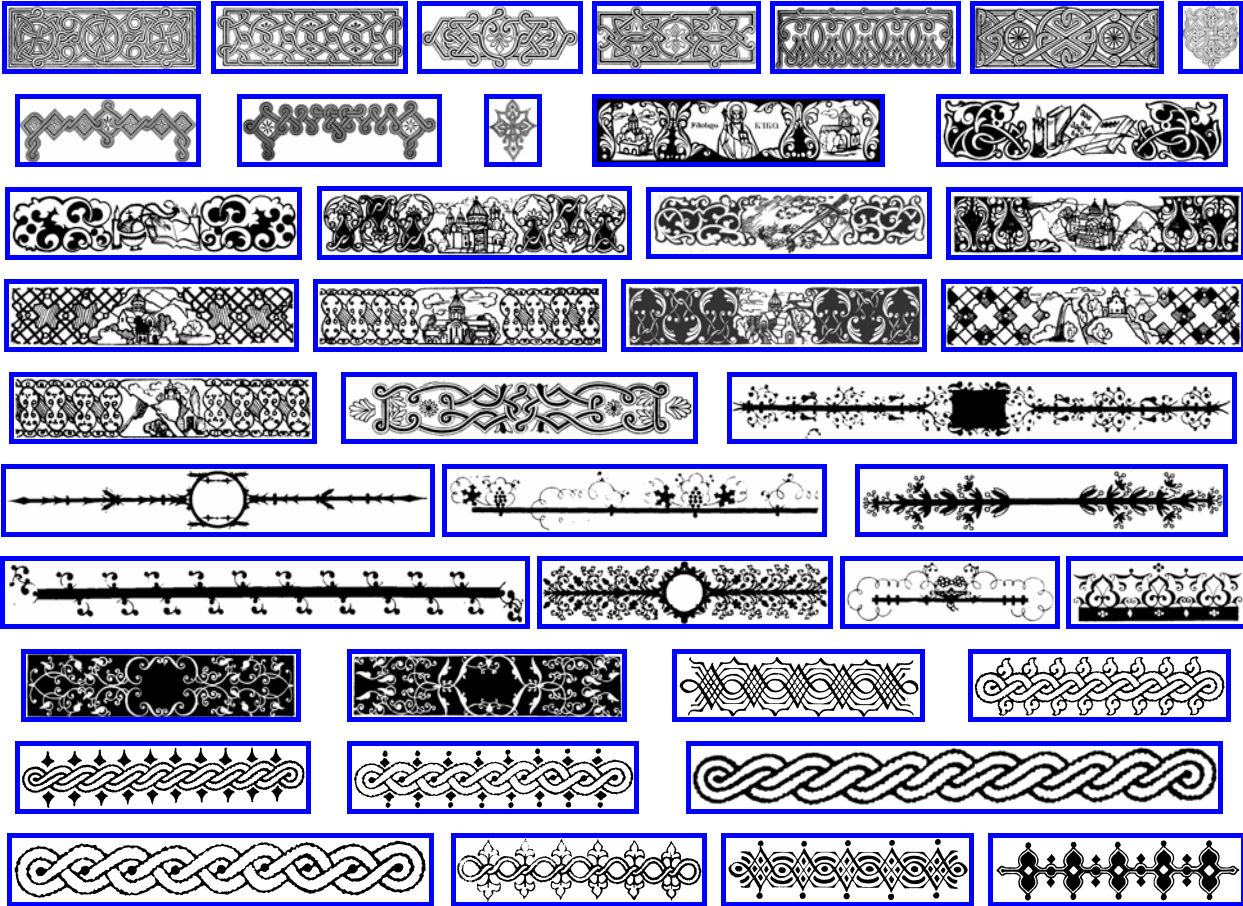
ჟელნაქის შემკობა. „ჩვენს დიკაზის ნიშნები“. 1800 წ.

ԿՆՆՆՆՆՆ ՔՆՆՆՆ ՔՆՆՆՆՆՆՆՆ

ქართული კლავიატურა

ქართულ ანბანში 38 ასოა და მათი თანმიმდევრობა შემდეგია:

ქართული ანბანი	
10A0	ა
10A1	ბ
10A2	გ
10A3	დ
10A4	ე
10A5	ვ
10A6	ზ
10A7	თ
10A8	ი
10A9	კ
10AA	ქ
10AB	ღ
10AC	ყ
10AD	შ
10AE	ჩ
10AF	ც
10B0	ძ
10B1	წ
10B2	ჭ
10B3	ხ
10B4	ძ
10B5	წ
10B6	ჭ
10B7	ხ
10B8	ძ
10B9	წ
10BA	ჭ
10BB	ხ
10BC	ძ
10BD	წ
10BE	ჭ
10BF	ხ

ქართულ ანბანში, ისევე როგორც ნებისმიერ სხვა ევროპულ ანბანში, სამი სახის ასოა – მთავრული და ორი სასტრიქონო. მთავრული ასოები არაფრით არ განსვავდება სხვა ევროპულ ანბანებისგან ბერძნულ-სომხურის ჩათვლით.

ქართული ასოების სახეობები	
10A0-10AF	მთავრული
10A0-10AF	სასტრიქონო
10B0-10BF	ჩუქსური
10C0-10CF	მხედრული

ნებისმიერი ქართული საშრიფტო გარნიტური შესვლება შემდეგი ასოებისგან:

10A0—10CF	ა ბ გ დ ე ვ ზ თ ი კ ქ ღ ყ შ ჩ ც ძ წ ჭ ხ
2D00—2D2F	ჰ აჲ აჳ აჴ აჵ აჶ აჷ აჸ აჹ აჺ ა჻ აჼ აჽ აჾ აჿ
10D0—10FF	ბ გ დ ე ვ ზ თ ი კ ქ ღ ყ შ ჩ ც ძ წ ჭ ხ

სუყველა ამ ასოს ერთი გარნიტურის ფარგლებში აქვს ერთნაირი თვისებები: შტრიხების სისქე და ფორმა, შუა-, ზედა- და ქვედა ტანის ზომები, ნაჭდეუების ფორმა და ა. შ.

ჩუქსურის აკრეფა სურვილისამებრ ხდება ნებისმიერი ასოებით:

ჩუქსური	
10B0-10BF	ჰ აჲ აჳ აჴ აჵ აჶ აჷ აჸ აჹ აჺ ა჻ აჼ აჽ აჾ აჿ
მხედრული	
10C0-10CF	ბ გ დ ე ვ ზ თ ი კ ქ ღ ყ შ ჩ ც ძ წ ჭ ხ

კლავიატურა გაწყობილია QWERTY-ის ქართული დიაპაზონის შესაბამისად:

QWERTY-ის ქართული დიაპაზონი															
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	F
10A	ა	ბ	გ	დ	ე	ვ	ზ	თ	ი	კ	ქ	ღ	ყ	შ	ჩ
10B	ც	ძ	წ	ჭ	ხ										
10C															
10D															
10E															
10F															
2D0	ჰ	აჲ	აჳ	აჴ	აჵ	აჶ	აჷ	აჸ	აჹ	აჺ	ა჻	აჼ	აჽ	აჾ	აჿ
2D1	ბ	გ	დ	ე	ვ	ზ	თ	ი	კ	ქ	ღ	ყ	შ	ჩ	ც
2D2	ძ	წ	ჭ	ხ											

QWERTY-ის სახეები ნიშნები, ციფრები და ლათინური ასოები																
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F
002		!	"	#	\$	%	&	'	()	*	+	,	-	.	/
003	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	:	;	<	=	>	?
004	@	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O
005	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	[\]	^	_
006	`	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o
007	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	{		}	~	
00A			¢	£		¥		§		©		«	¬	-	®	
00B		±										»				
201				-	—			'	'	,	“	”			”	
202								...								
203	‰								<	>						
20A												€				
211							№									

QWERTY-ის ქართული დიაპაზონი										
შთავრული ასოები										
ჲ	10A0	ჲ	10A8	ჟ	10B0	ჟ	10B8	ჟ	10C0	10C8
ჳ	10A1	ჳ	10A9	ხ	10B1	ხ	10B9	ჩ	10C1	10C9
ჴ	10A2	ჴ	10AA	ც	10B2	ც	10BA	ც	10C2	10CA
ჵ	10A3	ჵ	10AB	ძ	10B3	ძ	10BB	წ	10C3	10CB
ჶ	10A4	ჶ	10AC	ჭ	10B4	ჭ	10BC	ყ	10C4	10CC
ჷ	10A5	ჷ	10AD	ყ	10B5	ყ	10BD	შ	10C5	10CD
ჸ	10A6	ჸ	10AE	წ	10B6	წ	10BE		10C6	10CE
ჹ	10A7	ჹ	10AF	ჭ	10B7	ჭ	10BF		10C7	10CF

QWERTY-ის ქართული დიაპაზონი										
სასტრატეგიული (მხედრული) ასოები										
ა	10D0	ო	10D8	რ	10E0	შ	10E8	ჰ	10F0	10F8
ბ	10D1	პ	10D9	ს	10E1	ჩ	10E9	ტ	10F1	10F9
გ	10D2	ლ	10DA	ტ	10E2	ც	10EA	დ	10F2	10FA
დ	10D3	მ	10DB	უ	10E3	ძ	10EB	ვ	10F3	10FB
ე	10D4	ნ	10DC	ფ	10E4	წ	10EC	ჭ	10F4	10FC
ვ	10D5	თ	10DD	ქ	10E5	ჭ	10ED	ჭ	10F5	10FD
ზ	10D6	პ	10DE	ღ	10E6	ხ	10EE		10F6	10FE
თ	10D7	ჟ	10DF	ყ	10E7	ჭ	10EF		10F7	10FF

QWERTY-ის ქართული დიაპაზონი										
სასტრიქონო (ნუსხური) ასოები										
ⵏ	2D00	ⵎ	2D08	ⵌ	2D10	ⵎ	2D18	ⵏ	2D20	2D28
ⵎ	2D01	ⵍ	2D09	ⵋ	2D11	ⵍ	2D19	ⵍ	2D21	2D29
ⵍ	2D02	ⵍ	2D0A	ⵍ	2D12	ⵍ	2D1A	ⵍ	2D22	2D2A
ⵍ	2D03	ⵍ	2D0B	ⵍ	2D13	ⵍ	2D1B	ⵍ	2D23	2D2B
ⵍ	2D04	ⵍ	2D0C	ⵍ	2D14	ⵍ	2D1C	ⵍ	2D24	2D2C
ⵍ	2D05	ⵍ	2D0D	ⵍ	2D15	ⵍ	2D1D	ⵍ	2D25	2D2D
ⵍ	2D06	ⵍ	2D0E	ⵍ	2D16	ⵍ	2D1E		2D26	2D2E
ⵍ	2D07	ⵍ	2D0F	ⵍ	2D17	ⵍ	2D1F		2D27	2D2F

QWERTY-ის სასვენი ნიშნები, ციფრები და ლათინური ასოები											
		(0028	0	0030	8	0038	@	0040	H	0048
!	0021)	0029	1	0031	9	0039	A	0041	I	0049
"	0022	*	002A	2	0032	:	003A	B	0042	J	004
#	0023	+	002B	3	0033	;	003B	C	0043	K	004B
\$	0024	,	002C	4	0034	<	003C	D	0044	L	004C
%	0025	-	002D	5	0035	=	003D	E	0045	M	004D
&	0026	.	002E	6	0036	>	003E	F	0046	N	004E
'	0027	/	002F	7	0037	?	003F	G	0047	O	004F

QWERTY-ის სასვენი ნიშნები, ციფრები და ლათინური ასოები											
P	0050	X	0058	`	0060	h	0068	p	0070	x	0078
Q	0051	Y	0059	a	0061	i	0069	q	0071	y	0079
R	0052	Z	005A	b	0062	j	006A	r	0072	z	007A
S	0053	[005B	c	0063	k	006B	s	0073	{	007B
T	0054	\	005C	d	0064	l	006C	t	0074		007C
U	0055]	005D	e	0065	m	006D	u	0075	}	007D
V	0056	^	005E	f	0066	n	006E	v	0076	~	007E
W	0057	_	005F	g	0067	o	006F	w	0077		

QWERTY-ის სასვენი ნიშნები, ციფრები და ლათინური ასოები											
¢	00A2	®	00AE	“	201B	€	20AC				
£	00A3	±	00B1	”	201C	№	2116				
¥	00A5	»	00BB	„	201E						
§	00A7	-	2013	...	2026						
©	00A9	—	2014	‰	2030						
«	00AB	‘	2018	<	2039						
¬	00AC	’	2019	>	203A						
-	00AD	,	201A	“	201B						

ქართული კლავიატურის უნივერსალური გაწყობა
 მხედრული ასოების ასაკრეფად

© შპს მკვლელები

Esc	F1	F2	F3	F4	F5	F6	F7	F8	F9	F10	F11	F12	psc	slk	pau		
, ! ? № § % : . ; , / - = (←	Ins	Hm	PU														
Tab	ყ	ფ	შ	კ	ე	ნ	ვ	შ	წ	ზ	ც		Del	En	PD		
lock	ფ	ძ	ვ	თ	ა	პ	რ	ლ	დ	ქ	Enter						
Shift	ჭ	ხ	ყ	ხ	მ	ო	ტ	ქ	ბ	ჰ	Shift					↑	
Ctrl		Alt								Alt		Ctrl	←	↓	→		
Esc	F1	F2	F3	F4	F5	F6	F7	F8	F9	F10	F11	F12	psc	slk	pau		
" 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 - +) ←	Ins	Hm	PU														
Tab	წ	ჰ	ჲ	ჳ	ჴ	ჵ	ჶ	ჷ	ჸ	ჹ	ჺ	჻	Del	En	PD		
lock	ჲ	ჳ	ჴ	ჵ	ჶ	ჷ	ჸ	ჹ	ჺ	჻	Enter						
Shift	ჲ	ჳ	ჴ	ჵ	ჶ	ჷ	ჸ	ჹ	ჺ	჻	Shift					↑	
Ctrl		Alt								Alt		Ctrl	←	↓	→		
Esc	F1	F2	F3	F4	F5	F6	F7	F8	F9	F10	F11	F12	psc	slk	pau		
␣ ␣ ␣ ␣ ␣ ␣ ␣ ␣ ␣ ␣ ␣ ␣ ␣ ␣ ←	Ins	Hm	PU														
Tab													Del	En	PD		
lock											Enter						
Shift											Shift					↑	
Ctrl		Alt								Alt		Ctrl	←	↓	→		

ქართული კლავიატურის უნივერსალური გაწყობა
ნუსხური ასოების ასაქრეფად

© შამბ მჭედლიძე

Esc	F1	F2	F3	F4	F5	F6	F7	F8	F9	F10	F11	F12	psc	slk	pau					
„	!	?	N%	§	%	:	.	;	,	/	-	=	(←	Ins	Hm	PU			
Tab	ა	ბ	გ	დ	ე	ვ	ზ	თ	ი	კ	ლ	მ	ნ	ო	პ	Del	En	PD		
Lock	ყ	შ	ჩ	ც	ძ	წ	ხ	ჯ	ღ	ჭ	ყ	Enter								
Shift	ფ	ქ	ც	ხ	ძ	წ	ხ	ჯ	ღ	ჭ	ყ	Enter								
Ctrl		Alt							Alt				Ctrl	←	↓	→				
Esc	F1	F2	F3	F4	F5	F6	F7	F8	F9	F10	F11	F12	psc	slk	pau					
“	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	-	+)	←	Ins	Hm	PU			
Tab	ა	ბ	გ	დ	ე	ვ	ზ	თ	ი	კ	ლ	მ	ნ	ო	პ	Del	En	PD		
Lock	ყ	შ	ჩ	ც	ძ	წ	ხ	ჯ	ღ	ჭ	ყ	Enter								
Shift	ფ	ქ	ც	ხ	ძ	წ	ხ	ჯ	ღ	ჭ	ყ	Enter								
Ctrl		Alt							Alt				Ctrl	←	↓	→				
Esc	F1	F2	F3	F4	F5	F6	F7	F8	F9	F10	F11	F12	psc	slk	pau					
	რ	ს	ტ	ვ	გ	დ	ე	ვ	ზ	თ	ი	კ	ლ	მ	ნ	ო	პ	Del	En	PD
Tab																				
Lock												Enter								
Shift												Enter								
Ctrl		Alt							Alt				Ctrl	←	↓	→				

კლავიატურის გაწყობის სქემა
მხედრული ასოების ასაკრფელად

● ტანსაცმელი

Esc	F1	F2	F3	F4	F5	F6	F7	F8	F9	F10	F11	F12	psc	slk	pau		
201E	0021	003F	2116	00A7	0025	003A	002E	003B	002C	002F	2013	003D	0028	←	Ins	Hm	PU
„	!	?	№	§	%	:	.	;	,	/	-	=	(
Tab	10E6	10EF	10E3	10D9	10D4	10DC	10D2	10E8	10EC	10D6	10EE	10EA		Del	En	PD	
ღ	ჰ	ჟ	კ	ქ	ც	ც	ც	ც	ც	ც	ც	ც	ც				
lock	10E4	10EB	10D5	10D7	10D0	10DE	10E0	10DD	10DA	10D3	10DF		Enter				
ღ	ღ	ღ	ღ	ღ	ღ	ღ	ღ	ღ	ღ	ღ	ღ	ღ					
Shift	10ED	10E9	10E7	10E1	10DB	10D8	10E2	10E5	10D1	10F0		Shift				↑	
ჭ	ჭ	ხ	ც	ხ	ძ	ო	ბ	ქ	ბ	კ							
Ctrl		Alt						Alt				Ctrl	←	↓	→		
Esc	F1	F2	F3	F4	F5	F6	F7	F8	F9	F10	F11	F12	psc	slk	pau		
201C	0031	0032	0033	0034	0035	0036	0037	0038	0039	0030	002D	002B	0029	←	Ins	Hm	PU
“	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	-	+)				
Tab	10B6	10BF	10B3	10A9	10A4	10AC	10A2	10B8	10BC	10A6	10BE	10BA		Del	En	PD	
ჩ	წ	ჭ	ც	ხ	ყ	ჩ	ყ	ყ	ყ	ყ	ყ	ყ	ყ				
lock	10B4	10BB	10A5	10A7	10A0	10AE	10B0	10AD	10AA	10A3	10AF		Enter				
ღ	ღ	ღ	ღ	ღ	ღ	ღ	ღ	ღ	ღ	ღ	ღ	ღ					
Shift	10BD	10B9	10B7	10B1	10AB	10A8	10B2	10B5	10A1	10C0		Shift				↑	
ჭ	ჭ	ხ	ყ	ხ	ძ	ყ	ყ	ყ	ყ	ყ							
Ctrl		Alt						Alt				Ctrl	←	↓	→		
Esc	F1	F2	F3	F4	F5	F6	F7	F8	F9	F10	F11	F12	psc	slk	pau		
	10C1	10F1	10C2	10F2	10C3	10F3	10C4	10F4	10C5	10F5			←	Ins	Hm	PU	
ღ	ღ	ღ	ღ	ღ	ღ	ღ	ღ	ღ	ღ	ღ							
Tab													Del	En	PD		
lock													Enter				
ღ																	
Shift												Shift				↑	
ღ																	
Ctrl		Alt						Alt				Ctrl	←	↓	→		

კლავიატურის გაწყობის სქემა
ნუსხური ასოების ასაკრფელად

● ქართული კლავიატურა

Esc	F1	F2	F3	F4	F5	F6	F7	F8	F9	F10	F11	F12	psc	slk	pau		
201E	0021	003F	2116	00A7	0025	003A	002E	003B	002C	002F	2013	003D	0028	←	Ins	Hm	PU
„	!	?	№	§	%	:	.	;	,	/	-	=	(
Tab	2D16	2D1F	2D13	2D09	2D04	2D0C	2D02	2D18	2D1C	2D06	2D1E	2D1A		Del	En	PD	
	„	ჲ	ჟ	ჸ	ჷ	წ	ჭ	ც	ძ	წ	ჭ	ც	ძ				
Lock	2D14	2D1B	2D05	2D07	2D00	2D0E	2D10	2D0D	2D0A	2D03	2D0F		Enter				
	ფ	ძ	რ	თ	ჯ	ვ	ძ	ა	თ	ძ	ა						
Shift	2D1D	2D19	2D17	2D11	2D0B	2D08	2D12	2D15	2D01	2D20			Shift			↑	
	გ	ბ	ყ	ბ	ძ	რ	ე	ჩ	ც	ო							
Ctrl		Alt							Alt				Ctrl	←	↓	→	
Esc	F1	F2	F3	F4	F5	F6	F7	F8	F9	F10	F11	F12	psc	slk	pau		
201C	0031	0032	0033	0034	0035	0036	0037	0038	0039	0030	002D	002B	0029	←	Ins	Hm	PU
“	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	-	+)				
Tab	10B6	10BF	10B3	10A9	10A4	10AC	10A2	10B8	10BC	10A6	10BE	10BA		Del	En	PD	
	„	ჲ	ჟ	ჸ	ჷ	წ	ჭ	ც	ძ	წ	ჭ	ც	ძ				
Lock	10B4	10BB	10A5	10A7	10A0	10AE	10B0	10AD	10AA	10A3	10AF		Enter				
	ფ	ძ	რ	თ	ჯ	ვ	ძ	ა	თ	ძ	ა						
Shift	10BD	10B9	10B7	10B1	10AB	10A8	10B2	10B5	10A1	10C0		Shift				↑	
	გ	ბ	ყ	ბ	ძ	რ	ე	ჩ	ც	ო							
Ctrl		Alt							Alt				Ctrl	←	↓	→	
Esc	F1	F2	F3	F4	F5	F6	F7	F8	F9	F10	F11	F12	psc	slk	pau		
	10C1	2D21	10C2	2D22	10C3	2D23	10C4	2D24	10C5	2D25			←	Ins	Hm	PU	
	„	ჲ	ჟ	ჸ	ჷ	წ	ჭ	ც	ძ	წ	ჭ	ც	ძ				
Tab														Del	En	PD	
Lock													Enter				
Shift													Shift			↑	
Ctrl		Alt						Alt					Ctrl	←	↓	→	

საკუთარი კლავიატურის სახეობები

© შპს „საბავშვო“

Esc	F1	F2	F3	F4	F5	F6	F7	F8	F9	F10	F11	F12	psc	slk	pau		
“	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	-	+)	←	Ins	Hm	PU
”	!	? №	3 №	4 §	5 %	6 :	7 .	8 ;	9 ,	0 /	-	=	(
Tab	␣	␣	␣	␣	␣	␣	␣	␣	␣	␣	␣	␣	␣	Del	En	PD	
lock	␣	␣	␣	␣	␣	␣	␣	␣	␣	␣	␣	␣	␣	Enter			
Shift	␣	␣	␣	␣	␣	␣	␣	␣	␣	␣	␣	␣	␣	Shift		↑	
Ctrl		Alt						Alt					Ctrl	←	↓	→	

ქართული კლავიატურა

© შპს „საბავშვო“

Esc	F1	F2	F3	F4	F5	F6	F7	F8	F9	F10	F11	F12	psc	slk	pau		
~ “	! 1	@ 2	# 3	\$ 4	% 5	^ 6	& 7	* 8	(9) 0	-	+ +)	←	Ins	Hm	PU
` „	! 1	? 2	№ 3	§ 4	% 5	: 6	. 7	; 8	, 9	/ 0	-	= =	\ (
Tab	␣	␣	␣	␣	␣	␣	␣	␣	␣	␣	␣	␣	␣	Del	En	PD	
lock	A	S	D	F	G	H	I	K	L	:	“	”	␣	Enter			
Shift	Z	X	C	V	B	N	M	<	>	?	␣	/	␣	Shift		↑	
Ctrl		Alt						Alt					Ctrl	←	↓	→	

ქართულ-ინგლისური კლავიატურა

© შპს „საბავშვო“

Esc	F1	F2	F3	F4	F5	F6	F7	F8	F9	F10	F11	F12	psc	slk	pau		
~ “	! 1	@ 2	# 3	\$ 4	% 5	^ 6	& 7	* 8	(9) 0	-	+ +)	←	Ins	Hm	PU
` „	! 1	? 2	№ 3	§ 4	% 5	: 6	. 7	; 8	, 9	/ 0	-	= =	\ (
Tab	␣	␣	␣	␣	␣	␣	␣	␣	␣	␣	␣	␣	␣	Del	En	PD	
lock	A	S	D	F	G	H	I	K	L	:	“	”	␣	Enter			
Shift	Z	X	C	V	B	N	M	<	>	?	␣	/	␣	Shift		↑	
Ctrl		Alt						Alt					Ctrl	←	↓	→	

შთავრულ-მეორე შთავრული

ღმერთი, რომელიც უნდა იყოს უმთავრესი წიგნი. სწავლა-მეცნიერება, რედაქციური შრომა და სხვადასხვა სახის მუშაობა უნდა იყოს მისი ნაწილი. სწავლა-მეცნიერება, რომელიც უნდა იყოს უმთავრესი წიგნი, უნდა იყოს მისი ნაწილი. სწავლა-მეცნიერება, რომელიც უნდა იყოს უმთავრესი წიგნი, უნდა იყოს მისი ნაწილი.

შთავრულ-ნესხური

ღმერთი, რომელიც უნდა იყოს უმთავრესი წიგნი. სწავლა-მეცნიერება, რედაქციური შრომა და სხვადასხვა სახის მუშაობა უნდა იყოს მისი ნაწილი. სწავლა-მეცნიერება, რომელიც უნდა იყოს უმთავრესი წიგნი, უნდა იყოს მისი ნაწილი. სწავლა-მეცნიერება, რომელიც უნდა იყოს უმთავრესი წიგნი, უნდა იყოს მისი ნაწილი.

შთავრულ-მხედრული

ღმერთი, რომელიც უნდა იყოს უმთავრესი წიგნი. სწავლა-მეცნიერება, რედაქციური შრომა და სხვადასხვა სახის მუშაობა უნდა იყოს მისი ნაწილი. სწავლა-მეცნიერება, რომელიც უნდა იყოს უმთავრესი წიგნი, უნდა იყოს მისი ნაწილი. სწავლა-მეცნიერება, რომელიც უნდა იყოს უმთავრესი წიგნი, უნდა იყოს მისი ნაწილი.

ზათიხური და ქართული პროტექტების იდენტურობა	
შთავრულო	
DA WAR EINMAL EIN BAUER, DER HATTE EINEN SOHN VON SECHZEHN JAHREN, DER DOCH NOCH NIEMALS IN DER STADT GEWESEN WAR. ALS NUN DER SOHN	
<p>ღმკო,ყინ, ძო,ბ უს ჟღნი ჟღბო,ჟო,ნიზნდ ინფსისყი. სდჟდძძ- ჟიზო, ჟბჟო,ყინჟყს შიჟსსისძს შიშდნიყი ჟნ ბღნიღყსის შდ სდსდჟიბნიღის ძიბძჟბნიყი.</p>	
შტორე შთავრულო	
DA WAR EINMAL EIN BAUER, DER HATTE EINEN SOHN VON SECHZEHN JAHREN, DER DOCH NOCH NIEMALS IN DER STADT GEWESEN WAR. ALS NUN DER SOHN VERLANGTE, MIT DEM VATER DORTHIN ZU	
<p>ღმკო,ყინ, ძო,ბ უს ჟღნი ჟღბო,ჟო,ნიზნდ ინფსისყი. სდჟდძძ- ჟბჟო,ყინჟყს შიჟსსისძს შიშდნიყი ჟნ ბღნიღყსის შდ სდსდჟიბნიღის ძიბძჟბნიყი. სდჟდძძ- ჟბჟო,ყინჟყს, ისჟიჟი ძო,ჟო,ბღ ბბჟს სდჟდძძ.</p>	
ჩესხერო	
Da war einmal ein Bauer, der hatte einen Sohn von sechzehn Jahren, der doch noch niemals in der Stadt gewesen war. Als nun der Sohn verlangte, mit dem Vater dorthin zu gehen, bekam er die Erlaubnis, und so gingen sie zusammen	
<p>დმჟყაყინ, იჟამ იღ ჟღნი ჟღმჟყაინოიიე ინიჟისყი. სდჟდძძ- ჟინიღყს შიჟსსისძს შიშდნიყი ჟნ ბღნიღყსის შდ სდსდჟიბნიღის სდჟდძძ- ჟბჟო,ყინჟყს, ისჟიღი იჟაიჟაიღ მთიღ სდჟდძძ.</p>	
ბხედრულო	
<i>Da war einmal ein Bauer, der hatte einen Sohn von sechzehn Jahren, der doch noch niemals in der Stadt gewesen war. Als nun der Sohn verlangte, mit dem Vater dorthin zu gehen, bekam er die Erlaubnis, und so gingen sie zusammen</i>	
<p>დმბბბბენ, რომ ეს ვაზი გამოვინიღია ჟნვლისში. სდჟდძძ- ჟეღდანიანი ამჟბბბბენს შიჟსსისძს დეღდანიანი ან შიჟსსისძს და სდსდჟიბნიღის თარემანიანი. სდჟდძძ- ჟეღდანიანი, ისევე როგორც მთელ სდსდჟიბნიღის ნიჟსსისძს, ესაჟბბბბენა სდსდჟიბნიღის და</p>	
ჟელნაჟერო	
<i>Da war einmal ein Bauer, der hatte einen Sohn von sechzehn Jahren, der doch noch niemals in der Stadt gewesen war. Als nun</i>	
<p>დმბბბბენ, რომ ეს ვაზი გამოვინიღია ჟნვლისში. სდჟდძძ- ჟეღდანიანი ამჟბბბბენს შიჟსსისძს დეღდანიანი ან შიჟსსისძს და სდსდჟიბნიღის</p>	

ზათინური და ქართული შრიტების იდენტურობა
შთავრული ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ აბგდჟღრსხოქღმნაოჲჳჴჵჶჷჸჹჺ჻ჼჽჾჿ
შციტრე შთავრული ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ აბგდჟღრსხოქღმნაოჲჳჴჵჶჷჸჹჺ჻ჼჽჾჿ
ჩუსხური abcdefghijklmnopqrstuvwxyz აბგდჟღრსხოქღმნაოჲჳჴჵჶჷჸჹჺ჻ჼჽჾჿ
შხელრული abcdefghijklmnopqrstuvwxyz აბგდჟღრსხოქღმნაოჲჳჴჵჶჷჸჹჺ჻ჼჽჾჿ
ჴელნაწერი abcdefghijklmnopqrstuvwxyz აბგდჟღრსხოქღმნაოჲჳჴჵჶჷჸჹჺ჻ჼჽჾჿ

© ჩამაბ შტელოძე

ზათინური და ქართული მეორე შთავრულები
TELAVI VASISUBANI DUSHETI
ტელავის ვასისუბანის დუშეთი

© ჩამაბ შტელოძე

☒

ჩუსხურის და შხელრულის ერთდროული ხმარების შავალითი
<p>დებობენ, რომ ეს გავი გამოგონილია ზნღლისში. სეჴეჴითორეთა ამჯობინებს შეფსპირს დედანში ან შაჩაბლის და შასტერნავის თარგმანში. სეჴეჴითორეთას, ისევე როგორც შთელ სეჴეჴათე ჴეღეჴის, ესაჭიროება სხვაგვარი დასავლური გამოცდილება. სეჴეჴითორეთა, ისევე როგორც შთელი სეჴეჴათე ჴეღეჴითი, უნდა იყოს ბორტებისათვის დახურული სივრცე. ჴი რატომ გავის გამოყენება ჴიბლისში იყო მკვლელობა.</p> <p>დებეჴეჴი, შამბ ჴს უჴეჴი უჴეჴეჴათიორეთე ჴეჴეთისეი. საქართველო დებეჴეჴისეი ჴეჴეჴისეი შეჴეჴისეი ჴე ჴეჴეჴეთის შე სეჴეჴისეი თეჴეჴეჴისეი. საქართველოს, ისეჴეჴი თაჴეჴეჴი შთელ საბჭოთა ჴავშირს, ჴეჴეჴისეი სეჴეჴეჴეთი შეჴეჴეთი თაჴეჴი უჴეჴეჴეთი. საქართველო, ისეჴეჴი თაჴეჴეჴი შთელ საბჭოთა ჴავშირი, ჴეჴეჴი თაჴეჴეჴისეი შეჴეჴეთი სეჴეჴეთი სეჴეჴეთი. ჴი თეჴეჴეჴი უჴეჴის უჴეჴეჴეთი ჴეჴეთისეი თაჴეჴეჴეთი.</p>

© ჩამაბ შტელოძე

ქართული ეროვნული კალენდარი

ქართველები უძველეს დროში სარგებლობდნენ მთვარის კალენდრით, რომელიც შემდეგში შეიცვალა მზის კალენდრით. ქართული ეროვნული წელთაღრიცხვის სისტემის ამოსავალი წერტილია სამყაროს შექმნის თარიღი. ქართული წარმართული კალენდრის თანახმად ეს მოხდა ღმრთის შობამდე 5604 წლით ადრე. ჩელიწადში იყო 30-30 დღიანი 12 თვე, რომლებსაც ჰქონდათ თავიანთი ძველი ქართული სახელწოდებები. მე-12 თვის ბოლოს მოდიოდა 5 (ნაკიან წელიწადში კი 6) დამატებითი დღე.

ჩელიწადის თვეები (ურჩხილებში მოცემულია ნაკიანი წელიწადის რიცხვები)		
I	ჩხალწლისა	19.VIII – 17.IX.
II	სთელისა	18.IX – 17.X.
III	ჩირისკინი	18.X – 16.XI.
IV	ჩირისსდენი	17.XI – 16.XII.
V	ჩპანი (ჩპნისი)	17.XII – 15.I.
VI	სარწყუნისი (სურწყუნისი)	16.I – 14.II.
VII	შირკანი	15.II – 16.III.(15.III).*
VIII	იგრიკა	17.III.(16.III) – 15.IV.(14.IV).
IX	ჩარდობისა	16.IV.(15.IV) – 15.V.(14.V).
X	შიარიალისა	16.V.(15.V) – 14.VI.(13.VI).
XI	ჩიბისა	15.VI.(14.VI) – 14.VII.(13.VII).
XII	ჩველთობისა	15.VII.(14.VII) – 13.VIII.(12.VIII).
	შამატებითი დღეები (ეპაგომენები)	14.VIII.(13.VIII) – 18.VIII.

© შამაზ შჰველიძე

შეგალითად, ამ სტრიქონებს ვწერ 2008 წლის 14 თებერვალს. ქართული კალენდრით ეს არის 7612 წლის 28 ბირკანი.

ერთიერთ გადასვლის წესები წელიწადის გამოთვლისას

წადსვლა საერთაშორისო კალენდრიდან ქართულზე	
5604 წ. + წელი ღმრთისშობიდან	(1 იანვრიდან 18 აგვისტომდე)
5604 წ. + წელი ღმრთისშობიდან + 1 წელი	(19 აგვისტოდან 31 დეკემბრამდე)

© შამაზ შჰველიძე

წადსვლა ქართულ კალენდრიდან საერთაშორისოზე	
ქართული წელი – 5604 წ.	(16 აპნისიდან 5(6)ეპაგომენამდე)
ქართული წელი – 5604 წ. – 1 წელი	(1 ახალწლისიდან 15 აპნისამდე)

© შამაზ შჰველიძე

1995 წლის 19 აგვისტოს დაიწყო ქართული წელთაღრიცხვის ახალი LXXVII (77-ე) საუკუნე, ანუ 7600 წელი! შესაბამისად დღევანდელი 2008 წელი ქართული წელთაღრიცხვით უდრის 7612 წელს.

მე-8-9 სს. საქართველოში შემოიღეს ღმრთისშობიანი ერა 532-წლიანი ციკლით. ამ პერიოდს ეწოდებოდა მოქცევა. 780 წელს ახ. წელთაღრიცხვით დამთავრდა მე-12 მოქცევა და მომდევნო 781 წ. დაიწყო მე-13 მოქცევა, რომელიც დამთავრდა 1312 წ. მე-14 მოქცევა დაიწყო 1313 წ. და დამთავრდა 1844 წ. 1845 წ. დაიწყო მე-15 მოქცევა. შამასადამე, წლებანდელი 2008 წელი ღმრთისშობიანი წელთაღრიცხვით უდრის 164 წელს.

ღმრთისშობიანი წლის გამოთვლა	
წელი ღმრთისშობიანი (მე-15 მოქცევა) = წელი ღმრთისშობიდან – 1844 წ.	

© შამაზ შჰველიძე

ჩმრივად, ჩვენი ეროვნული საგანძურის, ქართული წელთაღრიცხვის სისტემების (შასაბამიდან და ღმრთისშობიანი) და წარმართული კალენდრის აღდგენა, და მათი პარალელური ხმარება ქრისტიანულ წელთაღრიცხვასთან და საერთაშორისო კალენდართან ერთად, გაამდიდრებს ჩვენს წარმოდგენას საკუთარ ისტორიაზე. ჩმითვე ჩვენ მოგვეცემა საშუალება 19 აგვისტოს ვიხეიძოთ ქართული ჩხალი ჩლის მოსვლა.

© ღამაზ შუკელიძე

7612 წელი															
	სხალწლისა					სთვლისა					ღირისკინი				
ღრ	7	14	21	28		5	12	19	26		3	10	17	24	
სმ	1	8	15	22	29	6	13	20	27		4	11	18	25	
კთ	2	9	16	23	30	7	14	21	28		5	12	19	26	
ქთ	3	10	17	24		1	8	15	22	29	6	13	20	27	
სრ	4	11	18	25		2	9	16	23	30	7	14	21	28	
ყბ	5	12	19	26		3	10	17	24		1	8	15	22	29
ზვ	6	13	20	27		4	11	18	25		2	9	16	23	30
	ღირისდენი					აპნისი					სარწყუნისი				
ღრ	1	8	15	22	29	6	13	20	27		4	11	18	25	
სმ	2	9	16	23	30	7	14	21	28		5	12	19	26	
კთ	3	10	17	24		1	8	15	22	29	6	13	20	27	
ქთ	4	11	18	25		2	9	16	23	30	7	14	21	28	
სრ	5	12	19	26		3	10	17	24		1	8	15	22	29
ყბ	6	13	20	27		4	11	18	25		2	9	16	23	30
ზვ	7	14	21	28		5	12	19	26		3	10	17	24	
	შირკანი					ჯგრიკა					ჯარღობისა				
ღრ	2	9	16	23	30	7	14	21	28		5	12	19	26	
სმ	3	10	17	24		1	8	15	22	29	6	13	20	27	
კთ	4	11	18	25		2	9	16	23	30	7	14	21	28	
ქთ	5	12	19	26		3	10	17	24		1	8	15	22	29
სრ	6	13	20	27		4	11	18	25		2	9	16	23	30
ყბ	7	14	21	28		5	12	19	26		3	10	17	24	
ზვ	1	8	15	22	29	6	13	20	27		4	11	18	25	
	შარიალისა					ჩიობისა					ჯველთობისა				
ღრ	3	10	17	24		1	8	15	22	29	6	13	20	27	
სმ	4	11	18	25		2	9	16	23	30	7	14	21	28	
კთ	5	12	19	26		3	10	17	24		1	8	15	22	29
ქთ	6	13	20	27		4	11	18	25		2	9	16	23	30
სრ	7	14	21	28		5	12	19	26		3	10	17	24	
ყბ	1	8	15	22	29	6	13	20	27		4	11	18	25	
ზვ	2	9	16	23	30	7	14	21	28		5	12	19	26	
	თამატებ. დღეები					ღღესასწაულები									
ღრ	4					10 ახალწლისა — შარიაშ.				24 იგრიკა — შღღგოშა					
სმ	5					27 სთვლისა — სვეტიცხ.				25 იგრიკა — ქსოვნის შღღ					
კთ						7 ტირისდენი — ჯიორგ.				12 მარიალისა — შამ.შღ.შღ.					
ქთ						16 აპნისი — შხალი ტელი									
სრ	1					22 აპნისი — ყობა									
ყბ	2					4 სარწყუნისი — ღათლის.									
ზვ	3					12 სარწყუნისი — ღინღობა									

7612 წლის ქართული კალენდარი

უადსელა საერთაშორისო კალენდრიდან ქართულზე (უნაკო ველიწადი)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
ინვარი	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
ციებერვალა	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14			
შარტი	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
ღარილი	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
შაისი	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
ინისი	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
იელისი	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
ღეისტი	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
სექტემბერი	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
ოქტომბერი	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
ნოემბერი	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
დეკემბერი	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

© შამაზ შუკელიძე

უადსელა საერთაშორისო კალენდრიდან ქართულზე (ნაკიანი ველიწადი)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
ინვარი	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
ციებერვალა	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
შარტი	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
ღარილი	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
შაისი	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
ინისი	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
იელისი	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
ღეისტი	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
სექტემბერი	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
ოქტომბერი	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
ნოემბერი	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
დეკემბერი	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

© შამაზ შუკელიძე

ჰადასვლა ქართულ კალენდრიდან საერთაშორისოზე (უნაკო წელიწადი)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30					
	ზგვისტო														სექტემბერი																				
ზხალწლისა	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17					
	სექტემბერი														ოქტომბერი																				
სთელისა	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17					
	ოქტომბერი														ნოემბერი																				
ჰირისკინი	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16					
	ნოემბერი														დეკემბერი																				
ჰირისდენი	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16					
	დეკემბერი														იანვარი																				
ზანისი	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15					
	იანვარი														თებერვალი																				
სარწყუნისი	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14					
	თებერვალი														მარტი																				
შორკანი	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16					
	მარტი														აპრილი																				
იგრიკა	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15					
	აპრილი														მაისი																				
ზარდობისა	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15					
	მაისი														ივნისი																				
შარიალისა	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14					
	ივნისი														ივლისი																				
ძიბისა	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14					
	ივლისი														აგვისტო																				
ზველთობისა	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13					
	აგვისტო																																		
შაგრმენები	14	15	16	17	18																														

© ღამაზ შჭედლიძე

ჰადასვლა ქართულ კალენდრიდან საერთაშორისოზე (ნაკიანი წელიწადი)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30						
	ზგვისტო														სექტემბერი																					
ზხალწლისა	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17						
	სექტემბერი														ოქტომბერი																					
სთელისა	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17						
	ოქტომბერი														ნოემბერი																					
ჰირისკინი	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16						
	ნოემბერი														დეკემბერი																					
ჰირისდენი	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16						
	დეკემბერი														იანვარი																					
ზანისი	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15						
	იანვარი														თებერვალი																					
სარწყუნისი	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14						
	თებერვალი														მარტი																					
შორკანი	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15						
	მარტი														აპრილი																					
იგრიკა	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14						
	აპრილი														მაისი																					
ზარდობისა	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14						
	მაისი														ივნისი																					
შარიალისა	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13						
	ივნისი														ივლისი																					
ძიბისა	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13						
	ივლისი														აგვისტო																					
ზველთობისა	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12						
	აგვისტო																																			
შაგრმენები	13	14	15	16	17	18																														

© ღამაზ შჭედლიძე

საერთაშორისო კალენდარი																
2008 წელი																
	იანვარი					თებერვალი					მარტი					
ყ		7	14	21	28		4	11	18	25		3	10	17	24	31
სმ	1	8	15	22	29		5	12	19	26		4	11	18	25	
ოთ	2	9	16	23	30		6	13	20	27		5	12	19	26	
შთ	3	10	17	24	31		7	14	21	28		6	13	20	27	
პრ	4	11	18	25	1	8	15	22	29		7	14	21	28		
შბ	5	12	19	26	2	9	16	23	1	8	15	22	29			
ბგ	6	13	20	27	3	10	17	24	2	9	16	23	30			
	აპრილი					მაისი					ივნისი					
ოთ		7	14	21	28		4	12	19	26		2	9	16	23	30
სმ	1	8	15	22	29		5	13	20	27		3	10	17	24	
ოთ	2	9	16	23	30		7	14	21	28		4	11	18	25	
შთ	3	10	17	24	1	8	15	22	29		5	12	19	26		
პრ	4	11	18	25	2	9	16	23	30		6	13	20	27		
შბ	5	12	19	26	3	10	17	24	31		7	14	21	28		
ბგ	6	13	20	27	4	11	18	25	1	8	15	22	29			
	ივლისი					აგვისტო					სექტემბერი					
ოთ		7	14	21	28		4	11	18	25		1	4	15	22	29
სმ	1	8	15	22	29		5	12	19	26		2	5	16	23	30
ოთ	2	9	16	23	30		6	13	20	27		3	10	17	24	
შთ	3	10	17	24	31		7	14	21	28		4	11	18	25	
პრ	4	11	18	25	1	8	15	22	29		5	12	19	26		
შბ	5	12	19	26	2	9	16	23	30		6	13	20	27		
ბგ	6	13	20	27	3	10	17	24	31		7	14	21	28		
	ოქტომბერი					ნოემბერი					დეკემბერი					
ოთ		6	13	20	27		3	10	17	24		1	8	15	22	29
სმ		7	14	21	28		4	11	18	25		2	9	16	23	30
ოთ	1	8	15	22	29		5	12	19	26		3	10	17	24	31
შთ	2	9	16	23	30		6	13	20	27		4	11	18	25	
პრ	3	10	17	24	31		7	14	21	28		5	12	19	26	
შბ	4	11	18	25	1	8	15	22	29		6	13	20	27		
ბგ	5	12	19	26	2	9	16	23	30		7	14	21	28		
შენიშვნა:	1 იანვარი — წალი წელი					27 აპრილი — წლი					14 თებერვალი — წელი					
	7 იანვარი — წობა					28 აპრილი — წლის წელი					23 თებერვალი — წობა					
	19 იანვარი — წლის					26 მაისი — წლი										
	27 იანვარი — წობა					28 აგვისტო — წობა										

© ჯამაზ მჭედლიძე

ქართული კალენდარი													
7612 წელი													
	ჩხალწლისა				სთელისა				ქირისკინი				
ორ	7	14	21	28	5	12	19	26	3	10	17	24	
სმ	1	8	15	22	29	6	13	20	27	4	11	18	25
ოთ	2	9	16	23	30	7	14	21	28	5	12	19	26
ჟთ	3	10	17	24	1	8	15	22	29	6	13	20	27
პრ	4	11	18	25	2	9	16	23	30	7	14	21	28
შბ	5	12	19	26	3	10	17	24	1	8	15	22	29
ჩვ	6	13	20	27	4	11	18	25	2	9	16	23	30
	ქირისდენი				აპნისი				სარწყუნისი				
ორ	1	8	15	22	29	6	13	20	27	4	11	18	25
სმ	2	9	16	23	30	7	14	21	28	5	12	19	26
ოთ	3	10	17	24	1	8	15	22	29	6	13	20	27
ჟთ	4	11	18	25	2	9	16	23	30	7	14	21	28
პრ	5	12	19	26	3	10	17	24	1	8	15	22	29
შბ	6	13	20	27	4	11	18	25	2	9	16	23	30
ჩვ	7	14	21	28	5	12	19	26	3	10	17	24	
	ჟორკანი				ჯგრიკა				ჯარღობისა				
ორ	2	9	16	23	30	7	14	21	28	5	12	19	26
სმ	3	10	17	24	1	8	15	22	29	6	13	20	27
ოთ	4	11	18	25	2	9	16	23	30	7	14	21	28
ჟთ	5	12	19	26	3	10	17	24	1	8	15	22	29
პრ	6	13	20	27	4	11	18	25	2	9	16	23	30
შბ	7	14	21	28	5	12	19	26	3	10	17	24	
ჩვ	1	8	15	22	29	6	13	20	27	4	11	18	25
	შარიღისა				ტიბისა				ჯველთობისა				
ორ	3	10	17	24	1	8	15	22	29	6	13	20	27
სმ	4	11	18	25	2	9	16	23	30	7	14	21	28
ოთ	5	12	19	26	3	10	17	24	1	8	15	22	29
ჟთ	6	13	20	27	4	11	18	25	2	9	16	23	30
პრ	7	14	21	28	5	12	19	26	3	10	17	24	
შბ	1	8	15	22	29	6	13	20	27	4	11	18	25
ჩვ	2	9	16	23	30	7	14	21	28	5	12	19	26
	შამატებითი დღეები				შღესასწაულები								
ორ	4				10 ახალწლისა — შარიღამ.				24 ივრიკა — ღღღღღ				
სმ	5				27 სთელისა — სვეტიცხ.				25 ივრიკა — ჟსოვნის შღ				
ოთ					7 ქირისდენი — ჟიორგ.				12 მარიღლისა — შამ. ღღ. შღ.				
ჟთ					16 აპნისი — ღხალი ღღღღ								
პრ	1				22 აპნისი — ჟობა								
შბ	2				4 სარწყუნისი — ღათღღს.								
ჩვ	3				12 სარწყუნისი — ღინღღბა								

© ღამაზ ზღვეღღღ

შვერტებული (საერთაშორისო-ქართული) კალენდარი																			
2008 წელი																			
იანვარი				თებერვალი				მარტი											
ორ	72214			2921	62813			42011	2718	42511			31810	2517	224	93116			
სმ	1	13	16	82315	3022	72914			52112	2819	52612			41911	2618	32510			
ოთ	2	17	92416			სა	123	83015			62213	2920	62713			52012	2719	42611	
შთ	3	18	10	2517	224	93116			72314	3021	72814			62113	2820	52712			
პრ	4	19	11	2618	32510			117	82415	შა	122	82915			72214	2921	62813		
შა	5	20	12	2719	42611			218	92516	223	9			116	82315	3022	72914		
ბკ	6	21	13	2820	52712			319	102617	324	10			217	92416	123	83015		
აპრილი				მაისი				ივნისი											
ორ	72314			3021	72814			42112	2819	52612			219	9	2616	323103017			
სმ	1	17	8	2415	შა	122	82915			52213	2920	62713			32010	2717	42411		
ოთ	2	18	9	2516	223	93016			72314	3021	72814			42111	2818	52512			
შთ	3	19	10	2617	32410			117	82415	შა	122	82915			52212	2919	62613		
პრ	4	20	11	2718	42511			218	92516	223	93016			62313	3020	72714			
შა	5	21	12	2819	52612			319	102617	324	103117			72414	3021	82815			
ბკ	6	22	13	2920	62713			420	112718	425	11			118	82515	222	92916		
ივლისი				აგვისტო				სექტემბერი											
ორ	72414			შა	121	82815			42211	2918	6257			114	82115	2822	52912		
სმ	1	18	8	2515	222	92916			52312	3019	სა	126	8	215	92216	2923	63013		
ოთ	2	19	9	2616	323103017			62413	შა	120	2279			31610	2317	30247			
შთ	3	20	10	2717	424113118			72514	221	32810			41711	2418	სა	1258			
პრ	4	21	11	2818	52512			119	82615	322	42911			51812	2519	2269			
შა	5	22	12	2919	62613			220	92716	423	53012			61913	2620	32710			
ბკ	6	23	13	3020	72714			321	102817	524	63113			72014	2721	42811			
ოქტომბერი				ნოემბერი				დეკემბერი											
ორ	61913			2620	32710			31710	2417	შა	124	8	115	82215	2922	62913			
სმ	72014			2721	42811			41811	2518	2259			216	92316	3023	73014			
ოთ	1	14	8	2115	2822	52912			51912	2619	32610			31710	2417	სა	12483115		
შთ	2	15	9	2216	2923	63013			62013	2720	42711			41811	2518	2259			
პრ	3	16	10	2317	3024	73114			72114	2821	52812			51912	2619	32610			
შა	4	17	11	2418	შა	125	8	115	82215	2922	62913			62013	2720	42711			
ბკ	5	18	12	2519	226	9			216	92316	3023	73014			72114	2821	52812		
შესაზღვრული																			
1 იანვარი— <i>წალი წელი</i>				27 აპრილი— <i>წლი</i>				14 თებერვალი— <i>წელი</i>											
7 იანვარი— <i>წილი</i>				28 აპრილი— <i>წლის დღე</i>				23 თებერვალი— <i>წილი</i>											
19 იანვარი— <i>წლის დღე</i>				26 მაისი— <i>წლი, წელი</i>															
27 იანვარი— <i>წილი</i>				28 აგვისტო— <i>წილი</i>															

© შპს "სტატისტიკა"

შვერთებული (ქართულ-საერთაშორისო) კალენდარი																								
7612 წელი																								
	ჩხალწლისა			სთელისა			ჩირისკინი																	
ორ	725	14	სკ	121	828	15	522	12	29	19	626	13	3	20	10	27	17	3	24	10				
სმ	1	ც	8	26	15	222	929	16	623	13	30	20	727	14	4	21	11	28	18	4	25	11		
ორ	2	20	9	27	16	323	1030	17	724	14	31	21	828	15	5	22	12	29	19	5	26	12		
ჩო	3	21	10	28	17	424	11	118	825	15	222	929	16	6	23	13	30	20	6	27	13	13		
სრ	4	22	11	29	18	525	12	219	926	16	323	1030	17	7	24	14	31	21	7	28	14	14		
ჩბ	5	23	12	30	19	626	13	320	1027	17	424	11	118	825	15	222	929	16	6	27	13	13		
ჩგ	6	24	13	31	20	727	14	421	1128	18	525	12	219	926	16	323	1030	17	4	25	11	11		
	ჩირისდენი			ჩანისი			სარწუნისი																	
ორ	1	17	8	24	15	ტე	122	829	15	622	13	29	20	527	12	4	19	11	26	18	2	25	9	
სმ	2	18	9	25	16	223	930	16	723	14	30	21	628	13	5	20	12	27	19	3	26	10	10	
ორ	3	19	10	26	17	324	10	117	824	15	31	22	729	14	6	21	13	28	20	4	27	11	11	
ჩო	4	20	11	27	18	425	11	218	925	16	41	23	830	15	7	22	14	29	21	5	28	12	12	
სრ	5	21	12	28	19	526	12	319	1026	17	2	24	9	116	8	23	15	30	22	6	29	13	13	
ჩბ	6	22	13	29	20	627	13	420	1127	18	3	25	10	217	9	24	16	31	23	7	30	14	14	
ჩგ	7	23	14	30	21	728	14	521	1228	19	4	26	11	318	10	25	17	32	24	8				
	შორკანი			წგრიკა			წარდობისა																	
ორ		2	16	9	23	16	223	930	16	823	15	30	22	729	14	6	21	13	28	20	5	27	12	
სმ		3	17	10	24	17	324	10	117	924	16	31	23	830	15	7	22	14	29	21	6	28	13	
ორ		4	18	11	25	18	425	11	218	1025	17	2	24	9	116	8	23	15	30	22	7	29	14	
ჩო		5	19	12	26	19	526	12	319	1126	18	3	25	10	217	9	24	16	31	23	8	30	15	
სრ		6	20	13	27	20	627	13	420	1227	19	4	26	11	318	10	25	17	32	24	9			
ჩბ		7	21	14	28	21	728	14	521	1328	20	5	27	12	419	11	26	18	33	25	10			
ჩგ	1	15	8	22	15	კა	122	829	15	722	1429	21	6	28	13	5	20	12	27	19	4	26	11	
	შარიალისა			ჩიბისა			წველობისა																	
ორ		4	19	11	26	18	325	10	217	9	24	16	ტე	124	8	115	8	22	15	29	22	5	29	12
სმ		5	20	12	27	19	426	11	318	10	25	17	225	9	216	9	23	16	30	23	6	30	13	
ორ		6	21	13	28	20	527	12	419	11	26	19	326	10	317	10	24	17	31	24	7			
ჩო		7	22	14	29	21	628	13	520	12	27	20	427	11	418	11	25	18	32	25	8			
სრ	1	16	8	23	15	30	22	729	14	621	13	28	21	528	12	519	12	26	19	33	26	9		
ჩბ	2	17	9	24	16	41	23	830	15	722	14	29	22	629	13	620	13	27	20	34	27	10		
ჩგ	3	18	10	25	17	2	24	9	116	8	23	15	30	22	729	14	28	21	35	28	11			
	შამატებითი დღეები			შესასწავლები																				
ორ																								
სმ																								
ორ	1	14																						
ჩო	2	15																						
სრ	3	16																						
ჩბ	4	17																						
ჩგ	5	18																						

© შამაზ შველიძე

შეერთებული (საერთაშორისო-ქართული) კალენდარი

ჯანვარი 2008 წ.

ორ	სშ	ოთ	ყო	ხე	შბ	კვ
	1 16 7612	2 17	3 18	4 19	5 20	6 21
7 22	8 23	9 24	10 25	11 26	12 27	13 28
14 29	15 30	16 1 7612	17 2	18 3	19 4	20 5
21 6	22 7	23 8	24 9	25 10	26 11	27 12
28 13	29 14	30 15	31 16			

© შამაზ ზველიძე

თებერვალი 2008 წ.

ორ	სშ	ოთ	ყო	ხე	შბ	კვ
				1 17	2 18	3 19
4 20	5 21	6 22	7 23	8 24	9 25	10 26
11 27	12 28	13 29	14 30	15 1 7612	16 2	17 3
18 4	19 5	20 6	21 7	22 8	23 9	24 10
25 11	26 12	27 13	28 14	29 15		

© შამაზ ზველიძე

მარტი 2008 წ.

ორ	სშ	ოთ	ყო	ხე	შბ	კვ
					1 16	2 17
3 18	4 19	5 20	6 21	7 22	8 23	9 24
10 25	11 26	12 27	13 28	14 29	15 30	16 1 7612
17 2	18 3	19 4	20 5	21 6	22 7	23 8
24 9	25 10	26 11	27 12	28 13	29 14	30 15
31 17						

© შამაზ ზველიძე

აპრილი 2008 წ.

ორ	სშ	ოთ	ყო	ხე	შბ	კვ
	1 17	2 18	3 19	4 20	5 21	6 22
7 23	8 24	9 25	10 26	11 27	12 28	13 29
14 30	15 1 7612	16 2	17 3	18 4	19 5	20 6
21 7	22 8	23 9	24 10	25 11	26 12	27 13
28 14	29 15	30 16				

© შამაზ ზველიძე

მაისი 2008 წ.

ორ	სშ	ოთ	ყო	ხე	შბ	კვ
			1 17	2 18	3 19	4 20
5 21	6 22	7 23	8 24	9 25	10 26	11 27
12 28	13 29	14 30	15 1 7612	16 2	17 3	18 4
19 5	20 6	21 7	22 8	23 9	24 10	25 11
26 12	27 13	28 14	29 15	30 16	31 17	

© შამაზ ზველიძე

ივნისი 2008 წ.

ორ	სშ	ოთ	ყო	ხე	შბ	კვ
						1 18
2 19	3 20	4 21	5 22	6 23	7 24	8 25
9 26	10 27	11 28	12 29	13 30	14 1 7612	15 2
16 3	17 4	18 5	19 6	20 7	21 8	22 9
23 10	24 11	25 12	26 13	27 14	28 15	29 16
30 17						

© შამაზ ზველიძე

ივლისი 2008 წ.

ორ	სშ	ოთ	ყო	ხე	შბ	რვ
	1	2	3	4	5	6
		19	20	21	22	23
7	8	9	10	11	12	13
24	25	26	27	28	29	30
14	15	16	17	18	19	20
ჩვე1 7612	2	3	4	5	6	7
21	22	23	24	25	26	27
8	9	10	11	12	13	14
28	29	30	31			
15	16	17	18			

© ჩამაზ შველიძე

აგვისტო 2008 წ.

ორ	სშ	ოთ	ყო	ხე	შბ	რვ
				1	2	3
				19	20	21
4	5	6	7	8	9	10
22	23	24	25	26	27	28
11	12	13	14	15	16	17
29	30	ჩვე1 7612	2	3	4	5
18	19	20	21	22	23	24
6	შა1 7613	2	3	4	5	6
25	26	27	28	29	30	31
7	8	9	10	11	12	13

© ჩამაზ შველიძე

სექტემბერი 2008 წ.

ორ	სშ	ოთ	ყო	ხე	შბ	რვ
1	2	3	4	5	6	7
14	15	16	17	18	19	20
8	9	10	11	12	13	14
21	22	23	24	25	26	27
15	16	17	18	19	20	21
28	29	30	სექ1 7613	2	3	4
22	23	24	25	26	27	28
5	6	7	8	9	10	11
29	30					
12	13					

© ჩამაზ შველიძე

ოქტომბერი 2008 წ.

ორ	სშ	ოთ	ყო	ხე	შბ	რვ
		1	2	3	4	5
		14	15	16	17	18
6	7	8	9	10	11	12
19	20	21	22	23	24	25
13	14	15	16	17	18	19
26	27	28	29	30	ოქ1 7613	2
20	21	22	23	24	25	26
4	5	5	6	7	8	9
27	28	29	30	31		
10	11	12	13	14		

© ჩამაზ შველიძე

ნოემბერი 2008 წ.

ორ	სშ	ოთ	ყო	ხე	შბ	რვ
					1	2
					15	16
3	4	5	6	7	8	9
17	18	19	20	21	22	23
10	11	12	13	14	15	16
24	25	26	27	28	29	30
17	18	19	20	21	22	23
ოქ1 7613	2	3	4	5	6	7
24	25	26	27	28	29	30
8	9	10	11	12	13	14

© ჩამაზ შველიძე

დეკემბერი 2008 წ.

ორ	სშ	ოთ	ყო	ხე	შბ	რვ
1	2	3	4	5	6	7
15	16	17	18	19	20	21
8	9	10	11	12	13	14
22	23	24	25	26	27	28
15	16	17	18	19	20	21
29	30	ნო1 7613	2	3	4	5
22	23	24	25	26	27	28
6	7	8	9	10	11	12
29	30	31				
13	14	15				

© ჩამაზ შველიძე

შეერთებული (ქართულ-საერთაშორისო) კალენდარი

ჩხალწლისა 7612 წ.

ორ	სშ	ოთ	ჩო	პრ	შბ	ჩვ
	1	2	3	4	5	6
	19 2007	20	21	22	23	24
7	8	9	10	11	12	13
25	26	27	28	29	30	1 2007
14	15	16	17	18	19	20
2	3	4	5	6	7	8
21	22	23	24	25	26	27
9	10	11	12	13	14	15
28	29	30				
16	17	18				

© შამაზ ბჰეელიძე

სთელისა 7612 წ.

ორ	სშ	ოთ	ჩო	პრ	შბ	ჩვ
			1	2	3	4
			18	19	20	21
5	6	7	8	9	10	11
22	23	24	25	26	27	28
12	13	14	15	16	17	18
29	30	1 2007	2	3	4	5
19	20	21	22	23	24	25
6	7	8	9	10	11	12
26	27	28	29	30		
13	14	15	16	17		

© შამაზ ბჰეელიძე

ჩირისკინი 7612 წ.

ორ	სშ	ოთ	ჩო	პრ	შბ	ჩვ
					1	2
					18	19
3	4	5	6	7	8	9
20	21	22	23	24	25	26
10	11	12	13	14	15	16
27	28	29	30	31	1 2007	2
17	18	19	20	21	22	23
3	4	5	6	7	8	9
24	25	26	27	28	29	30
10	11	12	13	14	15	16

© შამაზ ბჰეელიძე

ჩირისდენი 7612 წ.

ორ	სშ	ოთ	ჩო	პრ	შბ	ჩვ
1	2	3	4	5	6	7
17	18	19	20	21	22	23
8	9	10	11	12	13	14
24	25	26	27	28	29	30
15	16	17	18	19	20	21
1 2007	2	3	4	5	6	7
22	23	24	25	26	27	28
8	9	10	11	12	13	14
29	30					
15	16					

© შამაზ ბჰეელიძე

ჩინისი 7612 წ.

ორ	სშ	ოთ	ჩო	პრ	შბ	ჩვ
		1	2	3	4	5
		17	18	19	20	21
6	7	8	9	10	11	12
22	23	24	25	26	27	28
13	14	15	16	17	18	19
29	30	31	1 2008	2	3	4
20	21	22	23	24	25	26
5	5	6	7	8	9	10
27	28	29	30			
11	12	13	14			

© შამაზ ბჰეელიძე

სარწუნისი 7612 წ.

ორ	სშ	ოთ	ჩო	პრ	შბ	ჩვ
				1	2	3
				16	17	18
4	5	6	7	8	9	10
19	20	21	22	23	24	25
11	12	13	14	15	16	17
26	27	28	29	30	31	1 2008
18	19	20	21	22	23	24
2	3	4	5	6	7	8
25	26	27	28	29	30	
9	10	11	12	13	14	

© შამაზ ბჰეელიძე

შირკანი 7612 წ.

ორ	სშ	ოთ	ყო	პრ	შბ	კვ
						1 15
2 16	3 17	4 18	5 19	6 20	7 21	8 22
9 23	10 24	11 25	12 26	13 27	14 28	15 შარ1 2008
16 2	17 3	18 4	19 5	20 6	21 7	22 8
23 9	24 10	25 11	26 12	27 13	28 14	29 15
30 16						

© ჩამაზ ზველიძე

ჯგრიკა 7612 წ.

ორ	სშ	ოთ	ყო	პრ	შბ	კვ
	1 17	2 18	3 19	4 20	5 21	6 22
7 23	8 24	9 25	10 26	11 27	12 28	13 29
14 30	15 31	16 2008	17 2	18 3	19 4	20 5
21 6	22 7	23 8	24 9	25 10	26 11	27 12
28 13	29 14	30 15				

© ჩამაზ ზველიძე

ქარღობისა 7612 წ.

ორ	სშ	ოთ	ყო	პრ	შბ	კვ
			1 16	2 17	3 18	4 19
5 20	6 21	7 22	8 23	9 24	10 25	11 26
12 27	13 28	14 29	15 30	16 შაი1 2008	17 2	18 3
19 4	20 5	21 6	22 7	23 8	24 9	25 10
26 11	27 12	28 13	29 14	30 15		

© ჩამაზ ზველიძე

შარიალისა 7612 წ.

ორ	სშ	ოთ	ყო	პრ	შბ	კვ
					1 16	2 17
3 18	4 19	5 20	6 21	7 22	8 23	9 24
10 25	11 26	12 27	13 28	14 29	15 30	16 31
17 761 2008	18 2	19 3	20 4	21 5	22 6	23 7
24 8	25 9	26 10	27 11	28 12	29 13	30 14

© ჩამაზ ზველიძე

ჩიბისა 7612 წ.

ორ	სშ	ოთ	ყო	პრ	შბ	კვ
1 15	2 16	3 17	4 18	5 19	6 20	7 21
8 22	9 23	10 24	11 25	12 26	13 27	14 28
15 29	16 30	17 2008	18 2	19 3	20 4	21 5
22 6	23 7	24 8	25 9	26 10	27 11	28 12
29 13	30 14					

© ჩამაზ ზველიძე

ჩიბისა 7612 წ.

ორ	სშ	ოთ	ყო	პრ	შბ	კვ
		1 15	2 16	3 17	4 18	5 19
6 20	7 21	8 22	9 23	10 24	11 25	12 26
13 27	14 28	15 29	16 30	17 31	18 2008	19 2
20 3	21 4	22 5	23 6	24 7	25 8	26 9
27 10	28 11	29 12	30 13			

© ჩამაზ ზველიძე

ქაგომენები 7612 წ.

ორ	სშ	ოთ	ყო	პრ	შბ	კვ
				1 14	2 15	3 16
4 17	5 18					

© ჩამაზ ზველიძე

შესასწავლებლები

ძვ. წ. მე-4 საუკუნეში საქართველო გაერთიანდა ერთ სახელმწიფოდ. 303 წ. ძვ. წ. ფარნავაზის მიერ მეფის ტიტულის მიღების შემდეგ საფუძველი ჩაეყარა პოლიტიკურად დამოუკიდებელ ქართულ ეროვნულ სახელმწიფოს. მრავალ რეფორმებთან ერთად ფარნავაზმა განახორციელა ზოგადსახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის რეფორმებიც. ძვ. წ. 284 წელს შემოღებულ იქნა მზის უძრავი წელიწადის სრულიად სახელმწიფო ერთიანი კალენდარი და ეროვნული ქართული წელთაღრიცხვა (შეიქმნა კი კალენდარი ძვ. წ. 412 წელს). შემოღებულ იქნა სახელმწიფო ქართული ენა, სრულიად ქართული სახელმწიფო დამწერლობა და საფუძველი ჩაეყარა ქართულ მწიგნობრობას (დამწერლობის შექმნის თარიღია ძვ. წ. 412 წელი). შაახლოვებით 600 წლის შემდეგ კი მოხდა კიდევ ერთი დიდი მოვლენა – მე-4 ს. დასაწყისში ქრისტიანობა საქართველოში გამოცხადდა სახელმწიფო რელიგიად.

შნიშვნელოვან მოვლენათა ქრონოლოგია	
412 წ. ძვ. წ.	ქართული ანბანური დამწერლობის შექმნა ქართული წარმართული კალენდრის შექმნა
303 წ. ძვ. წ.	ქართული ეროვნული დამოუკიდებელი სახელმწიფოს დასაბამი
284 წ. ძვ. წ.	ქართული ეროვნული წელთაღრიცხვის შემოღება საერთო სახელმწიფო ქართული ენის შემოღება სრულიად ქართული სახელმწიფო დამწერლობის შემოღება
317 წ. ახ. წ.	ქრისტიანობის სახელმწიფო რელიგიად გამოცხადება
466 წ.	ქართული ეკლესიის მიერ ავტოკეფალიის მოპოვება
1917 წ. 25 მარტი	ქართული ეკლესიის ავტოკეფალიის აღდგენა
1918 წ. 26 მაისი	საქართველოს დამოუკიდებლობის აღდგენა

© მამაზ მჭედლიძე

ჩვემთ მოყვანილ ოთხ ახალ დღესასწაულს, მათი შემოღების შემთხვევაში, აქვთ ყველა ნიშანი გახდნენ სრულიად საქართველოს ეროვნულ, ჭეშმარიტად ხალხურ დღესასწაულებად.

ქართული სახელმწიფოების დღესასწაული

ღმ დღეს აღინიშნება ორი თარიღი: ქართული ეროვნული სახელმწიფოს შექმნა (303 წ. ძვ. წ.) და დამოუკიდებლობის აღდგენა (1918 წ.). 1997 წელს ქართულ ეროვნულ სახელმწიფოს შეუსრულდა 2300 წელი. ჩვენ გვაქვს იშვიათი შესაძლებლობა თითხმები წლის შემდეგ აღვნიშნოთ ჩვენი ეროვნული სახელმწიფოს შექმნის **2325 წლისთავი** დაახლოვებით ისევე, როგორც 1971 წელს ურანმა იხეიმა თავისი სახელმწიფოს 2500 წლისთავი (საფუძვლითა ზეიმზე ესწრებოდა მრავალი ქვეყნის წარმომადგენელი).

ქართული ენის და დამწერლობის დღესასწაული

ღმ დღეს აღინიშნება სამი თარიღი: ქართული დამწერლობის შექმნა, საერთო სახელმწიფო ქართული ენის შემოღება და სრულიად ქართული სახელმწიფო დამწერლობის შემოღება.

საქართველოს დღევანდელი კონსტიტუციის მუხლი, რომელიც განსაზღვრავს ქვეყნის სახელმწიფო ენას, სათავეს იღებს ძვ. წ. მე-3 საუკუნეში და რვა წლის შემდეგ მას შეუსრულდება **2300 წელი**.

ქართული წელთაღრიცხვის დღესასწაული

ღმ დღეს ვიხეივებთ ქართულ წარმართულ კალენდრის შექმნას და ქართულ ეროვნულ წელთაღრიცხვის შემოღებას. ქართული წელთაღრიცხვის სისტემას სჭირდება ფართო პროპაგანდა. ქართველობის უმეტესობას ამ სისტემაზე არავითარი წარმოდგენაც კი არა აქვს. მომავალში, გარკვეული მოსამზადებელი პერიოდის შემდეგ, სასურველი იქნებოდა "საშინაო სახმარებლად" შემოგველო ქართული ეროვნული წელთაღრიცხვის სისტემა. "შინაური" სიმბოლური ხმარების მეშვეობით ქართველობა გაეცნობა ამ კალენდარს და არ დაივიწყებს მას. მანამდე როცა საერთაშორისო კალენდრის პარალელურად თავიანთ ეროვნულ კალენდრებს ხმარობენ უსრაველში, მუსულმანურ სამყაროში, სამხრეთ-ღმოსავლეთ ეზიის ქვეყნებში და ა.შ.

ქართული წელთაღრიცხვის დღესასწაულის დროს ვიხეივებთ ქართული **ჩხალი ჩლის** მოსვლას (**19 აგვისტო**).

ქართული ეკლესიის დღესასწაული

ღმ დღესასწაული შეიცავს შემდეგ თარიღებს: ქრისტიანობის სახელმწიფო რელიგიად გამოცხადებას, ავტოკეფალიის მოპოვებას და ავტოკეფალიის აღდგენას.

საზეიმო დღეები	
25 მარტი	ქართული ეკლესიის დღესასწაული
26 მაისი	ქართული სახელმწიფოებრიობის დღესასწაული
19 აგვისტო	ქართული წელთაღრიცხვის დღესასწაული
1 სექტემბერი	ენისა და დამწერლობის დღესასწაული

© მამაზ მჭედლიძე

წხალი დღესასწაულები

სააუბილეო დღესასწაულები აღინიშნება ყოველ 10 და 25 წლის შემდეგ. შავალითად: 100 წლისთავი, 110 წ., 120, 125, 130, 140, 150, 160, 170, 175, 180, 190, 200 და ა. შ. ეს სააუბილეო წლები არის ოთხი ხარისხის: 10 წლისთავი, 25 (75) წლისთავი, 50 და 100 წლისთავი. შესაბამისად, აუბილეს ზეიმის მასშტაბურობაც უნდა შეეფარებოდეს მის ხარისხობას.

წხალი დღესასწაულები					
შღესასწაულის სახელწოდება	თასაბამი	შომავალ 2009 წ. შეუსრულდება	შახლობელი აუბილე		
			ნუბილეს წელი	ნუბილე	
სახელმწიფოებრიობის დღესასწაული	წროწული დამოუკიდებელი სახელმწიფოს შექმნა	303 წ. ძვ.წ.	2312 წლისთავი	2017 წ.	2320 წ-ვი
	დამოუკიდებლობის აღდგენა	1918წ. 26 მაისი	91 წლისთავი	2018 წ.	100 წ-ვი
წინისა და დამწერლობის დღესასწაული	დამწერლობის შექმნა	412 წ. ძვ.წ.	2421 წლისთავი	2013 წ.	2425 წ-ვი
	საერთო სახელმწიფო ენის შემოღება	284 წ. ძვ.წ.	2293 წლისთავი	2016 წ.	2300 წ-ვი
	სრულიად სახელმწიფო დამწერლობის შემოღება	284 წ. ძვ.წ.	2293 წლისთავი	2016 წ.	2300 წ-ვი
წელთაღრიცხვის დღესასწაული	წარმართული კალენდრის შექმნა	412 წ. ძვ.წ.	2421 წლისთავი	2013 წ.	2425 წ-ვი
	წროწული წელთაღრიცხვის შემოღება	284 წ. ძვ.წ.	2293 წლისთავი	2016 წ.	2300 წ-ვი
წკელესიის დღესასწაული	წრისტიანობის სახელმწიფო რელიგიად გამოცხადება	317 წ.	1692 წლისთავი	2017 წ.	1700 წ-ვი
	წვტოკეფალის მიღება	466 წ.	1543 წლისთავი	2016 წ.	1550 წ-ვი
	წვტოკეფალის აღდგენა	1917 წ. 25 მარტი	92 წლისთავი	2017 წ.	100 წ-ვი

© წამაზ შჭველიძე

შახლობელი სააუბილეო წლები

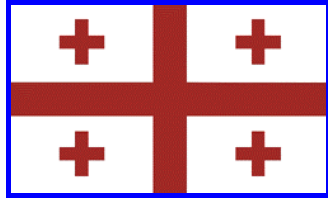
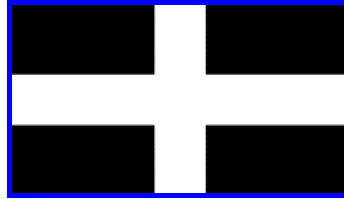
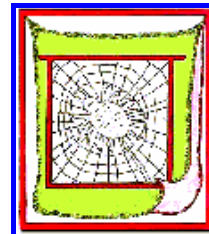
2013 წ.	წართული დამწერლობის შექმნის 2425 წლისთავი წართული წარმართული კალენდრის შექმნის 2425 წლისთავი
2016 წ.	საერთო სახელმწიფო ქართული ენის შემოღების 2300 წლისთავი სრულიად ქართული სახელმწიფო დამწერლობის შემოღების 2300 წლისთავი წართული ეროწვწული წელთაღრიცხვის შემოღების 2300 წლისთავი წართული ეკელესიის მიერ ავტოკეფალის მოპოვების 1550 წლისთავი
2017 წ.	წართული ეროწვწული დამოუკიდებელი სახელმწიფოს შექმნის 2320 წლისთავი წრისტიანობის სახელმწიფო რელიგიად გამოცხადების 1700 წლისთავი წართული ეკელესიის ავტოკეფალის აღდგენის 100 წლისთავი
2018 წ.	წართული სახელმწიფოს დამოუკიდებლობის აღდგენის 100 წლისთავი

© წამაზ შჭველიძე

შრომა

საქართველო შუა საუკუნეებში (12–17 სს.)

საქართველოს დროშა
(12–15 სს.)შავსაფეთი საქართველოს
დროშა (13–14 სს.)საქართველოს
დროშასაქართველოს
დროშასამეფო ჰეროტიან-
შავთიანი დროშაჭარტილის
დროშაჩახეთის
დროშაშებრეთის
დროშასამცხე-საათაბაგოს
დროშაოდისის
დროშაჩუგუზეთის
დროშაჭურჭლის
დროშასვანეთის
დროშაოკუჯეთის
დროშაჭირვანის
დროშათანის
დროშა

ჭახტანგ VI-ს დროშა

საქართველოს შემოკრავილი სესპუბლიკა (1918–1921 წწ.)

საქართველოს დროშა

შეარაღებული ძალების დროშა

როვნული ჯვარდიის დროშა

საქართველო სუსეთის კომუნისტების ბატონობის დროს (1921–1989 წწ.)

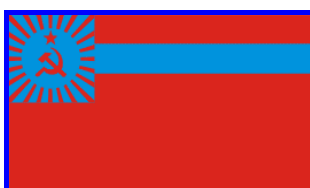
1926-1950 წწ.

1926-1950 წწ.

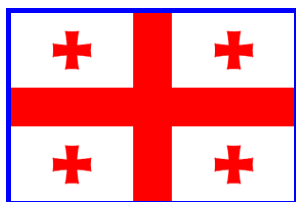

1926-1950 წწ.

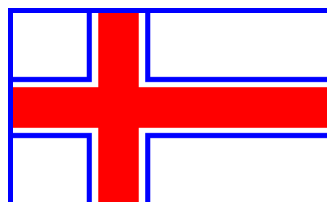

1951 წ.

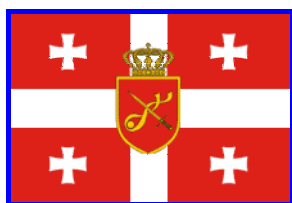
ძანამედროვე საქართველო

საქართველოს დროშა

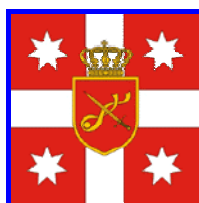
საქართველოს სამოციქულო უკლესიის დროშა

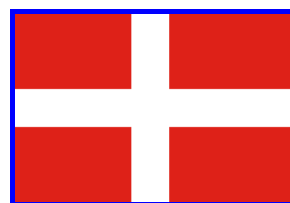
შეარაღებული ძალების დროშა

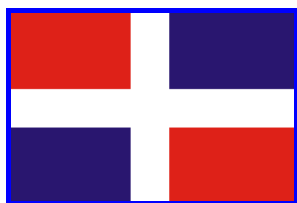
ძთავარსარდლის სეფედროშა

ძავდაცვის მინისტრის სეფედროშა

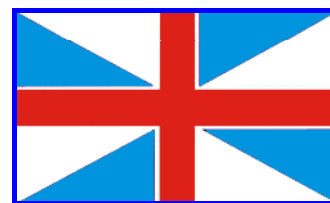
სახმელეთო ჯარების დროშა

როვნული ჯვარდიის დროშა

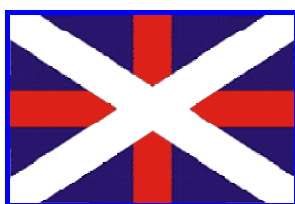
შეარაღებული ძალების ბრივადის დროშა

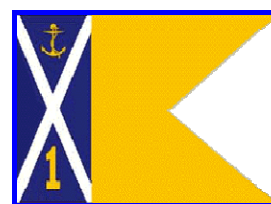
სამხედრო საპაერო ძალების დროშა

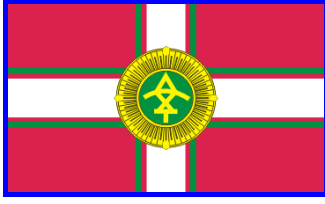
სამხედრო საპაერო ძალების ნაწილები

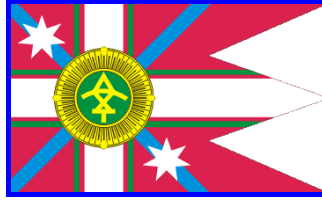
სამხედრო საზღვაო ძალების დროშა

სამხედრო საზღვაო ძალების ნაწილები

ქრისტიანული
ქრისტიანული

ქრისტიანული
ქრისტიანული

ქრისტიანული
ქრისტიანული

ქრისტიანული
ქრისტიანული

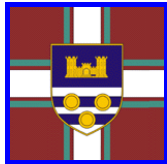

ქრისტიანული
ქრისტიანული

ქრისტიანული ქალაქების სამხარეთო სამმართველოების დროშები

ზუგდიდის

ზუგდიდის

ზუგდიდის

ზუგდიდის

ზუგდიდის

ზუგდიდის

ზუგდიდის

ზუგდიდის

ქალაქების სიმბოლიკა

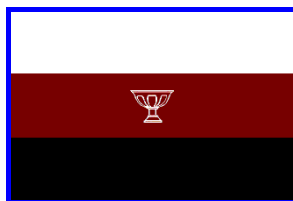

ქრისტიანული
ქრისტიანული

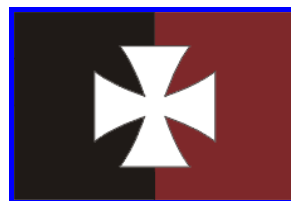
სოლიტიკური პარტიები

ქრისტიანული
ქრისტიანული

ქრისტიანული
ქრისტიანული

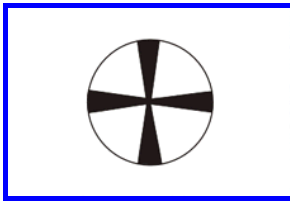

ქრისტიანული
ქრისტიანული

ჭაიძორაბა "კმარა!" დროშა

საქართველოს ნაციონალისტთა პარტიის დროშა

ქონსერვატიული პარტიის დროშა

სეპარატისტული პარტიის დროშა

საქართველოს ახალი დროშა

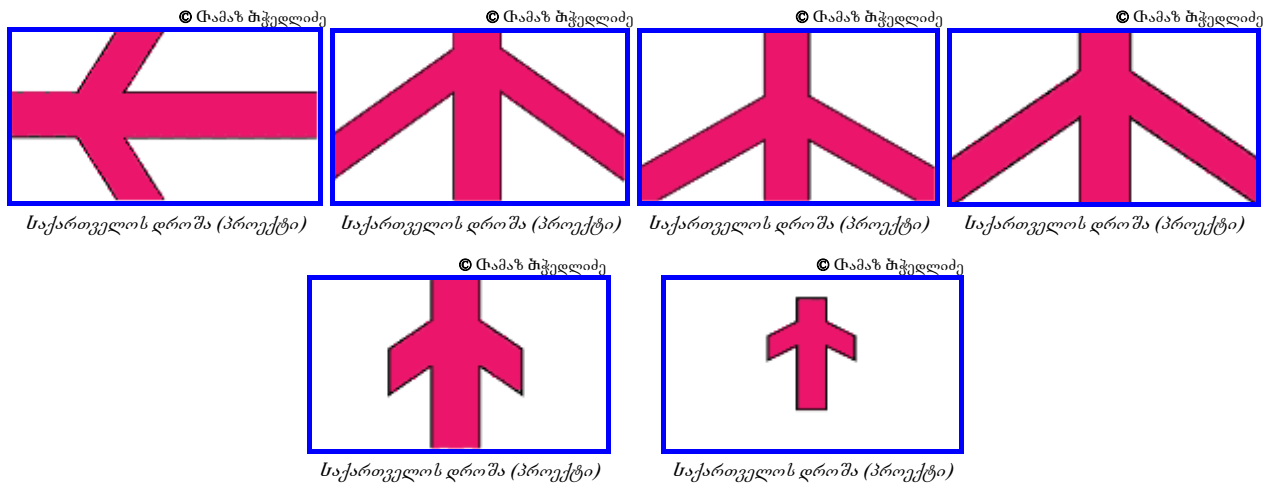
საქართველოს დემოკრატიული ძესპუბლიკის დროშა წარმოადგენდა სოციალ-დემოკრატების პარტიულ დროშას. მასში ჩაქსოვილი იყო მაშინდელი ჴერმანიის დროშის ფერები (ალბათ, ეს გაკეთებული იყო იმდროინდელი კონფუნქტურული მოსაზრებებით). ჴმ დროშით საქართველო 1921 წელს დამარცხდა, რაც არ არის გასაკვირი, რადგან მაშინდელ საქართველოში პარტიულ-იდეოლოგიური საკითხები იდგა ეროვნულზე უფრო მაღლა.

ღხალ დროშაში გათვალისწინებული უნდა იყოს ზოგადი იდეა. ჴსეთებია შემდეგი: დრო, ენა, მამული (სახელმწიფო), სარწმუნოება.

სარწმუნოება

ქართველები არიან: ქრისტიანები – მართმადიდებლები, კათოლიკები, გრიგორიანები, პროტესტანტიზმის სხვადასხვა შტოების მიმდევრები; მაჰმადიანები; იუდეველები; მრავალი სხვა ახალი ცრუმორწმუნოებების მიმდევრები; ათეისტები (უმრავლესობა).

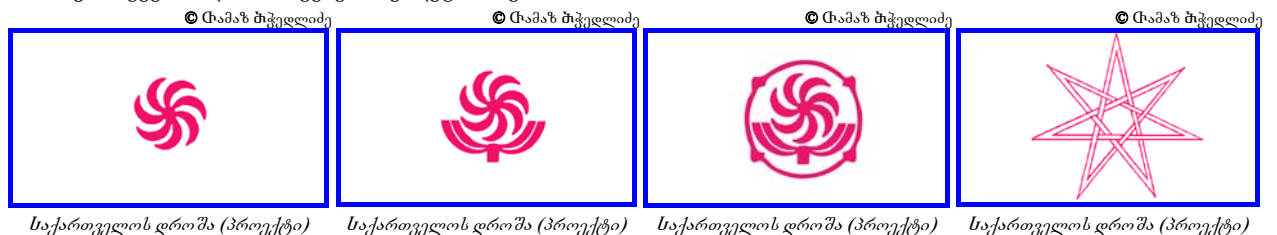
სა თქმა უნდა, ქართველები რომ აღიარებდნენ მართო მართმადიდებლობას, ეს იქნებოდა უდიდესი ბედნიერება. მაგრამ, სინამდვილეში, ეს ასე არ არის და ეს ფაქტია. სარწმუნოება არის სინდისის საკითხი და ადამიანს ვერ მოვსთხოვთ სინდისის დალატს (სარწმუნოების შეცვლას). ჴმიტომ, სარწმუნოებრივი იდეა (ემბლემა) ვერ გამოდგება ქართველების გამაერთიანებელ ფაქტორად! ჴქედან გამომდინარე, უნდა შავაშვათ ჯვრის ირგვლივ ტრიაღს. მით უმეტეს, რომ სუყველა ამ ცდას მივყავართ სხვისი დროშების გადმოღებადღე. ჴისაც კი არ შეუძლიან დაანებოს თავი ჯვარს, ვეტყვი, რომ ამ შემთხვევაში შეიძლება გამოვიყენოთ სუფთა ქართული ჯვარი – წინოს ჯვარი. შახლოველით ეს იქნება ასე.

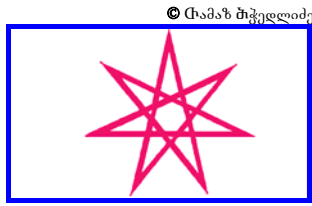

შრო

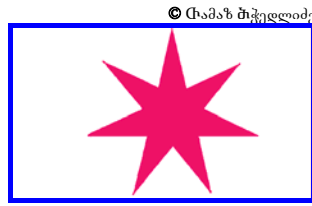
შროის გამომხატველი სიმბოლოები შემდეგია: ბორჯღალი; შვიდქიმიანი ვარსკვლავი; სამყაროს შექმნის თარიღი; ქართული წელთაღრიცხვა; ქართული კალენდარი.

ღმ შემთხვევაში დროშას ექნება შემდეგი სახე:

საქართველოს დროშა (პროექტი)

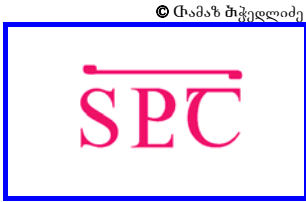

საქართველოს დროშა (პროექტი)

შედეგი

ქართული ეროვნული სახელმწიფო შექმნა მარნაველიძე დ. ვ. 303 წელს. ქართული წელთაღრიცხვის თანახმად სამყარო შეიქმნა 25 მარტს 5604 წელს ღრისტეს მობადენ. შესაბამისად, ქართული ეროვნული სახელმწიფოს შექმნის თარიღია 5301 წელი მარნაველიძე (2008 წელი ღრისტეს მობადენ ქართული წელთაღრიცხვით არის 7612 წელი მარნაველიძე).

შედეგად, "5301" შეიძლება იყოს გამოყენებული ახალი დროშის ერთ-ერთ ელემენტად. ქართული ტრადიციით ეს თარიღი გამოიხატება შემდეგნაირად (იხ. სურათი). შრომისთვის უნდა ავიღოთ ისეთი სიმბოლო, რომელიც იქნება სუფთა ქართული და, ამავე დროს, უძველესი. მხოლოდ ქართულ ცნებას წარმოადგენს ქართული ენა და მისი გამომხატველი ქართული დამწერლობა, რომელიც შეიქმნა ძვ. წ. 412 წელს. ქართული ეროვნული სახელმწიფოს შექმნის პროცესი დამთავრდა მარნაველიძე მუხის ძვ. წ. 284 წლის იმ აქტით, რომლითაც შემოღებულ იქნა *საერთო სახელმწიფო ქართული ენა, სრულიად ქართული სახელმწიფო დამწერლობა, ქართული ეროვნული წელთაღრიცხვა და ქართული მზის კალენდარი*.

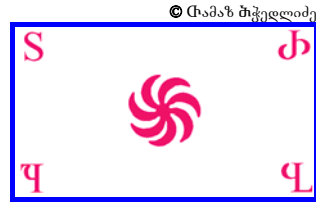
საქართველოს დროშა (პროექტი)

5192 წელი მარნაველიძე – ქართული ეროვნული სახელმწიფოს შექმნის თარიღი

საქართველოს დროშა (პროექტი)

5192 წელი მარნაველიძე – ანბანის შექმნის თარიღი

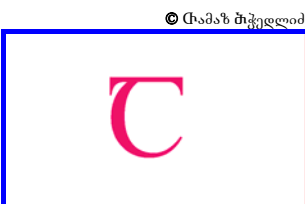

საქართველოს დროშა (პროექტი)

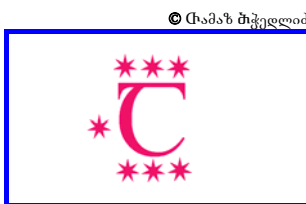
ზორჯღალი და ანბანის შექმნის თარიღი

შედეგი

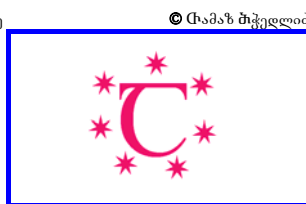
ქართული დამწერლობა (ასომთავრული) მე შესაძლებელია იმ სიმბოლოდ, რომელიც გააერთიანებს ყველა ქართველს – საქართველოში, ღრეთში, ირანში და ა. შ. ღრეთი-სპარსეთის ქართველებისათვის ჯგრის და ქრისტიანობის სიმბოლიკა მიუღებელია. შა არის მათთვის ქართველობის სიმბოლო? – არც სარწმუნოება, არც ზნე-ჩვეულება, არც სხვა რამ. ღრთად ერთი, რაც მათ აცნობიერებს ქართველებად, არის ქართული ენა. შედეგად, საქართველოს სახელმწიფო დროშაზე გამოსახული უნდა იყოს ქართული ენის სიმბოლო – *ქართული ასომთავრული*. მისი გამოხატვა დროშაზე შეიძლება ანბანის პირველი ასოთი ან მთლიანად ანბანის მწკრივით.

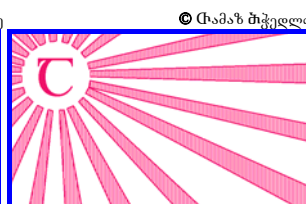
საქართველოს დროშა (პროექტი)

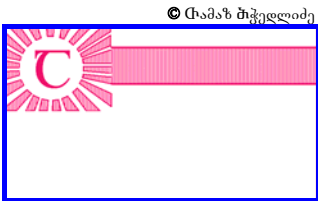
საქართველოს დროშა (პროექტი)

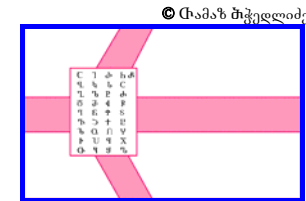
საქართველოს დროშა (პროექტი)

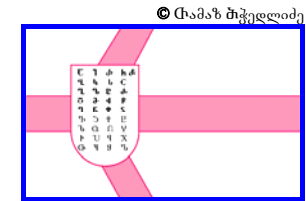
საქართველოს დროშა (პროექტი)

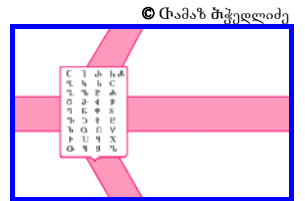
საქართველოს დროშა (პროექტი)

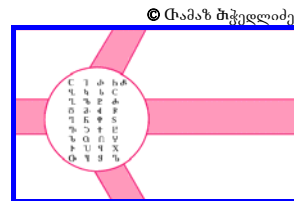
საქართველოს დროშა (პროექტი)

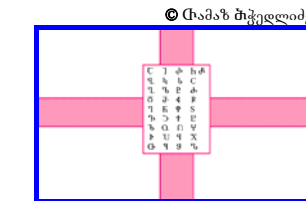
საქართველოს დროშა (პროექტი)

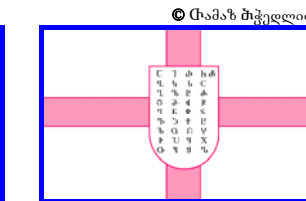
საქართველოს დროშა (პროექტი)

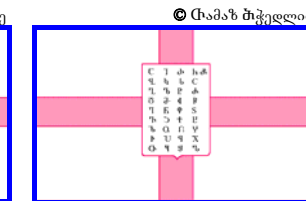
საქართველოს დროშა (პროექტი)

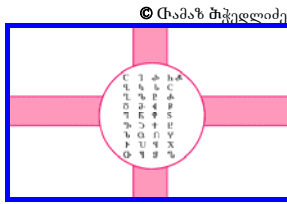
საქართველოს დროშა (პროექტი)

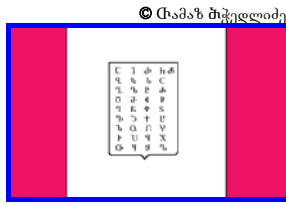
საქართველოს დროშა (პროექტი)

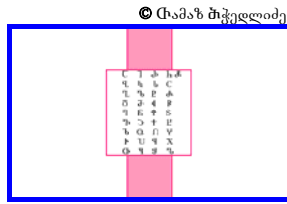
საქართველოს დროშა (პროექტი)

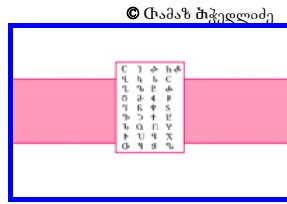
საქართველოს დროშა (პროექტი)

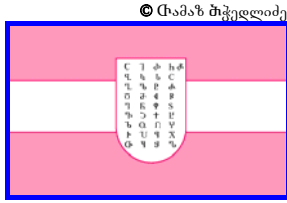
საქართველოს დროშა (პროექტი)

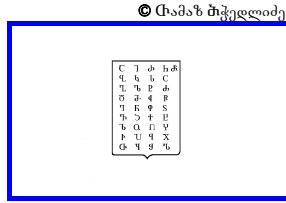
საქართველოს დროშა (პროექტი)

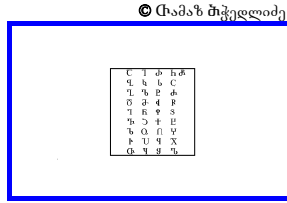
საქართველოს დროშა (პროექტი)

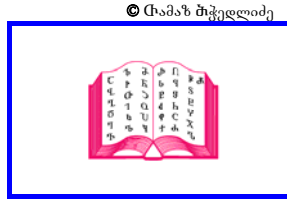
საქართველოს დროშა (პროექტი)

საქართველოს დროშა (პროექტი)

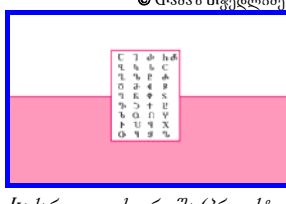
საქართველოს დროშა (პროექტი)

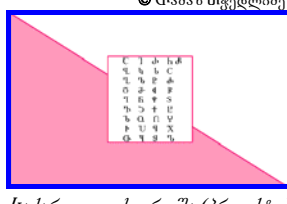
საქართველოს დროშა (პროექტი)

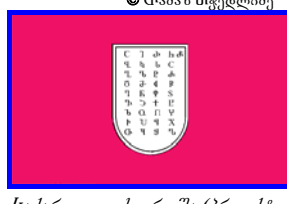
საქართველოს დროშა (პროექტი)

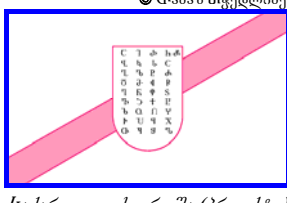
საქართველოს დროშა (პროექტი)

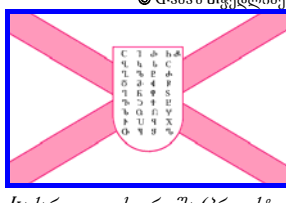
საქართველოს დროშა (პროექტი)

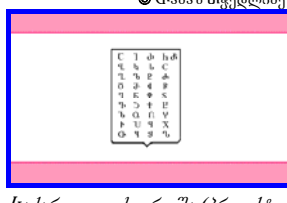
საქართველოს დროშა (პროექტი)

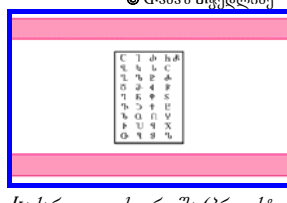
საქართველოს დროშა (პროექტი)

საქართველოს დროშა (პროექტი)

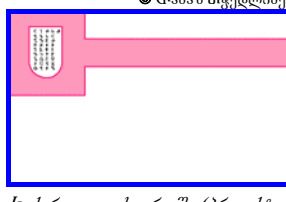
საქართველოს დროშა (პროექტი)

საქართველოს დროშა (პროექტი)

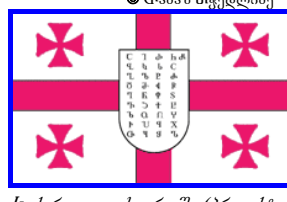
საქართველოს დროშა (პროექტი)

საქართველოს დროშა (პროექტი)

საქართველოს დროშა (პროექტი)

საქართველოს დროშა (პროექტი)

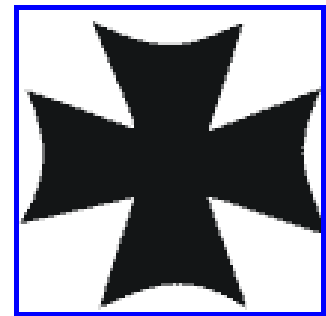
შღვევანდელი საქართველოს დროშა გაცილებით უკეთესია ადრინდელზე და ხალხმა იგი უკვე შეიყვარა. მავდაპირველად მასზე გამოსახული იყო ოთხი პატარა სწორკუთხა ჯვარი. შემდეგ კი ეს სწორი ჯვრები რატომღაც გადაიქცა ე. წ. მ. ზეობოლდის ჯვრებად. შიღხანს ვცდილობდი გამეგო, ვინ არის მინდა ზეობოლდი და რა ესაქმება მას საქართველოსთან. შა როგორც იქნა, გამოვარკვეე ეს საკითხი. ზეობოლდი ჰაბენბერგი, ჰერმანიის იმპერიის მე-12 ს. სახელმწიფო მოღვაწე, კანონიზირებულია როგორც წმინდანი 1485 წ., ხოლო 1663 წლიდან ითვლება ღვთისმშობლის მფარველად. ღმ ცნობებიდან ვერანაირი კავშირი ვერ მოვხვად ჩვენს ისტორიასთან, მაგრამ როდესაც წავიკითხე დროშის ესკიზის ავტორის ინტერვიუ, მგონი მივხვდი, რაშია საქმე. ღვთისმშობლის თქმით, მან სწორი ჯვრები გადააკეთა ბოლნურ ჯვრებად, რომლებიც, თურმე, ბოლნური კი არ არის, არამედ არის მ. ზეობოლდის. შა მისი თქმით, ჩვენ არ მოგვეპოვება ეროვნული ჯვარი.

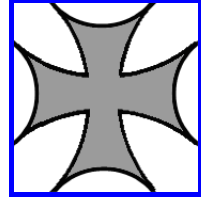
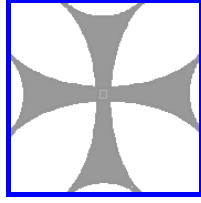
მცხეთის შვირის კედელზე ამოკვეთილი ჯვარი (590 წ.)

სტელა ბოლნური ჯვრით

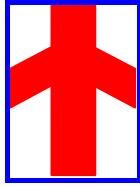
მ. ზეობოლდის ჯვარი

ჰოლანდიური ჯვარის მავალითები

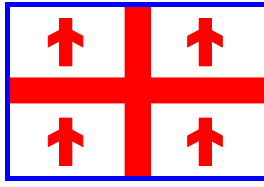
ღირსეულ ეს არგუმენტი შეჩვენება საეკლესიო. სოდესაც მცხეთის ჰერის კედელზე მე-6 საუკუნეში ამოიჭრა ე. წ. ბოლნური ჯვარი, არამც თუ დაბადებული არ იყო უბოლოდ ჯაბენბერგი, არამედ თვით ზესტრია ჩანასახშიც კი არ არსებობდა. ეს ყველაფერი მე მომაგონებს სხვა მოვლენას, როდესაც (ჩბილისის საერთაშორისო აეროპორტს ქართველები (დამოუკიდებელ საქართველოში) რატომღაც უწოდებენ ზესტრია, თუმცა საუკუნეების მანძილზე ამ ადგილს ერქვა სამკომოცვანილ სურათებიდან, ავსტრიულ ჯვარს შორის რი მხრები აქვს, ავსტრიგარდა, ჩვენი გაცილებით შრომის ესკიზის ავტორი საქართველოს დროშაზე პოლდის ჯვარი, და არა ყვებით, ავსტრიული უფრო ტომღაც ვერ ვიზიარებ ამ არგუმენტს. ხემის აზრით, სამგორი უფრო ლამაზი სახელწოდებაა ვიდრე ზესტრია! იმის მტკიცება, რომ ჩვენ არ მოგვეპოვება ეროვნული ჯვარი, არ არის სწორი. ეროვნული ჯვარი გვაქვს და ამ ჯვარს ჰქვია ზმინდა ჩინოს ჯვარი. შოდა ავიღოთ და მოვათავსოთ ეს სუფთა ქართული ჯვარი დროშაზე და გამოგვივა უბოლოდისეულის მაგივრად ჩინოსეული ჯვრები. ის, რომ ევროპულ ლიტერატურაში ბოლნური და ზმ. ჩინოს ჯვრები არ არის ნახსენები, მეტყველებს მხოლოდ და მხოლოდ იმაზე, რომ ისინი ჩვენს ისტორიას და ჩვენ სინამდვილეს არ იცნობენ, და არა იმაზე, რომ ეს ჯვრები ას არსებობს.

© მამაზ მჭედლიძე

ზმინდა ჩინოს ჯვარი

© მამაზ მჭედლიძე

საქართველოს დროშა

რი. შოგორც ჩანს ზემოთ სხვაობა ჩვენს და არის (ჩვენ ჯვარს ოვალუულს კი პირდაპირი; ამის უფრო ადრინდელია). ერთ რამეშია მართალი — მან გამოსახა ზმ. უბოლოდისეული. ზესტორის სიტლამაზია!? შოგრამ მე რატომღაც ვერ ვიზიარებ ამ არგუმენტს. ხემის აზრით, სამგორი უფრო ლამაზი სახელწოდებაა ვიდრე ზესტრია! იმის მტკიცება, რომ ჩვენ არ მოგვეპოვება ეროვნული ჯვარი, არ არის სწორი. ეროვნული ჯვარი გვაქვს და ამ ჯვარს ჰქვია ზმინდა ჩინოს ჯვარი. შოდა ავიღოთ და მოვათავსოთ ეს სუფთა ქართული ჯვარი დროშაზე და გამოგვივა უბოლოდისეულის მაგივრად ჩინოსეული ჯვრები. ის, რომ ევროპულ ლიტერატურაში ბოლნური და ზმ. ჩინოს ჯვრები არ არის ნახსენები, მეტყველებს მხოლოდ და მხოლოდ იმაზე, რომ ისინი ჩვენს ისტორიას და ჩვენ სინამდვილეს არ იცნობენ, და არა იმაზე, რომ ეს ჯვრები ას არსებობს.

ჟერბი

საქართველო შუა საუკუნეებში (12-17 სს.)

ჩაროლის სამეფოს გერბი

კახეთის სამეფოს გერბი

ჰაერატონების გერბები

ჩიანათი დელიძის, 16 ს.

ალექსანდრე III, 17 ს.

შახტაგ VI, 18 ს.

შახტაგ VI, 18 ს.

შახტაგ VI, 18 ს.

შერკელ II, 18 ს.

შერკელ II, 18 ს.

შერკელ II, 18 ს.

შერკელ II, 18 ს.

შერკელ II, 18 ს.

შერკელ II, 18 ს.

შერკელ II, 18 ს.

შერკელ II, 18 ს.

შერკელ II, 18 ს.

შერკელ II, 18 ს.

ჩართველ თავად-აზნაურთა საგვარეულო გერბები

ებაშვილები

ებაშვილები

ებაშვილები

ებაშვილები

ებაშვილები

ებაშვილები

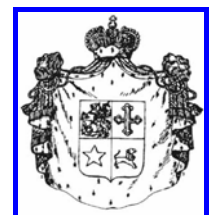
ებაშვილები

ებაშვილები

ებაშვილები

ებაშვილები

ყაგრატიონ-
მუხრანელები

ყვეთაბეგაშვილები

ყელეგანიშვილები

ჟელოვანები

ჟურელები

ჟურის ღრისთავები

შაღიანები

შაღიანები

შაქთაქიშვილები

შემანიშვილები

შურეცხტანიშვილები

შალალაშვილები

შელიქიშვილები

შხეიძეები

ბარბელიანები

ბაღაენიშვილები

ბახნის ღრისთავები

ბაფიანები

ბაღიკაშვილები

ბარვაშვილები

ბილიაშვილები

ბიხეიძეები

ბავჭავაძეები

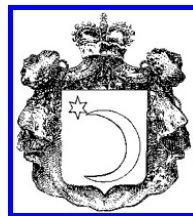
ბეიბეები

ბარვაშვილები

ბარვაშვილები

ბაყელები

საქართველო-საქსეთის ბატონობის დროს (1801–1917 წწ.)

საქართველო-საქსეთის
გუბერნია (1851 წ.)მბილის გუბერნია
(1878 წ.)ჭუთაისის გუბერნია
(1878 წ.)სამეგრელო
(1868 წ.)მბილის
(1843 წ.)

აბხაზეთი (1878 წ.)

გურია (1843 წ.)

გურია (1870 წ.)

სამეგრელო (1843 წ.)

სამეგრელო (1858 წ.)

გურია (1843 წ.)

გურია (1858 წ.)

სამეგრელო (1843 წ.)

გურია (1858 წ.)

გურია (1858 წ.)

გურია (1858 წ.)

გურია (1843 წ.)

გურია (1858 წ.)

გურია (1858 წ.)

გურია (1858 წ.)

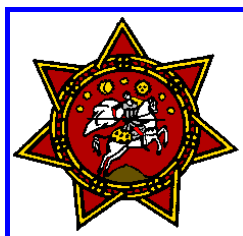

გურია (1881 წ.)

გურია (1887 წ.)

საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკა (1918–1921 წწ.)

საქართველოს გერბი

საქ. დემ. რესპ. მთავრობის
ბეჭედი (1918–1921 წწ.)

საქართველო სსრ-ის კომუნისტების ბატონობის დროს (1921–1989 წწ.)

სსსრ გერბი

სსსრ გერბი

ძანამედროვე საქართველო

საქართველოს ვერბი

საქართველოს ვერბი

საქართველოს ვერბი

საქართველოს სამოციქულო ეკლესიის ვერბი

საქართველოს მცირე ვერბი

აბხაზეთის ვერბი

საქართველოს ახალი გერბი

საქართველოს ახალი გერბის მთავარ ელემენტად უნდა იყოს გარკვეულ წესით დალაგებული ქართული ანბანი (ასომთავრული). ჭარი, რომელზედაც გამოსახულია ანბანი, და აგრეთვე გერბის დანარჩენი ნაწილების ფერი და სურათი შეიძლება გახდეს შემდგომი მსჯელობის საგნად.

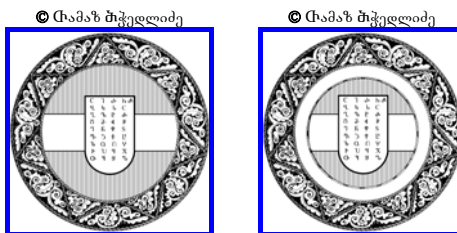
შატომ მაინც და მაინც ანბანი? იმითმ, რომ ჩვენი ანბანი არის სუფთა ქართული ცნება და, ამავე დროს, უძველესი. შორტუგალიის გერბზე გამოსახულია ძველი სანავიგაციო ხელსაწყო (პორტუგალიელები სამართლიანად ამბობენ მე-16 საუკუნის შიდა ჰეოგრაფიული ჩამოჩენებებით, რომლებშიც მათ მიუძღვით დიდი წვლილი). ჩვენი ერთბირთვიანი კუთვნილება (სარწმუნოებრივი სიმბოლიკისგან განსხვავებით) და დიდი სიამაყე ქართული *წსომთავრული*. შას თავისი სიდიადით ვერაფერი ვერ შეედრება. ზბა, სად სანავიგაციო ხელსაწყო (თუნდაც ძალიან ჭკვიანური) და სად ანბანი.

ცნობილია, რომ საქართველოს საბჭოური გერბი გადმოღებულია საქართველოს შემოკრებიული ძესპუბლიკის გერბიდან, რომელსაც შეუცვალეს შუაგულის სურათი. ჴვეგენი ჴანსერეს და ჴოსებ ჴარლემანის მიერ შექმნილ ამ გერბში ჩაქსოვილი იყო შვიდქიმიანი ვარსკვლავი. სილამაზით და სრულყოფილობით ეს გერბი ძალიან კარგია (რა თქმა უნდა, შუაგულში ჩახატული საბჭოური სურათის გარდა).

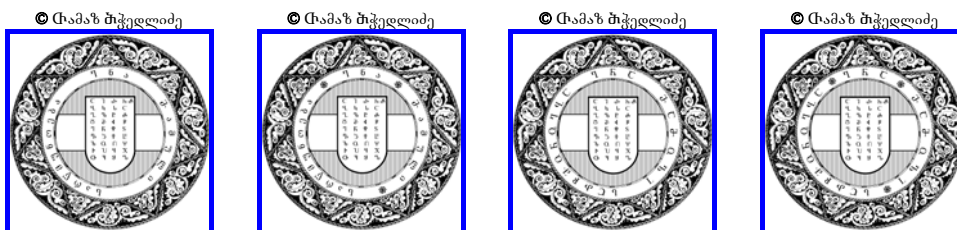
საქართველოს გერბი (პროექტი)

ძეუ ამ გერბში ძველი სურათის მაგივრად მოვათავსებთ ახალი დროშის ცენტრალურ ფრაგმენტს, მივიღებთ შემდეგს.

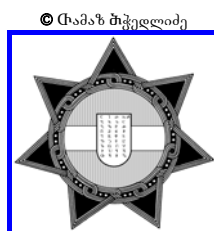
საქართველოს გერბი (პროექტი)

სროლეტარული ღოზუნგის მაგივრად კი ჩავწერთ **წილასეულ წნას, ტაშელს** და **სარწმუნობას**. სიტყვა **სარწმუნობაში** ჩვენ უნდა ვიგულისხმობთ არა მართმადიდებლობა, არამედ ნებისმიერი სარწმუნოება (ვინც რას აღიარებს). შატომლაც ითვლება, რომ ქართველები არიან მართმადიდებლები. შუე მგონი, ეს არ არის სწორი. მანამდროვე ქართველები არიან **ურწმუნონი**. წხალი გერბის ღოზუნგი **სარწმუნოება** უნდა გახდეს **ურწმუნობის** ანტიპოდი გარკვეული აღმსარებლობის მიუთითებლად.

საქართველოს გერბი (პროექტი)

წრის მეორე ვარიანტიც. საქართველოს ამჟამინდელ გერბში მეთორი ჴიორგის ნაცვლად მოვათავსოთ იგივე სურათი – ახალი დროშის ცენტრალური ფრაგმენტი. წსე, ან დაახლოვებით ასე, უნდა წარიმართოს ახალი გერბის ძიება. წსეთი მიდგომით განხორციელდება გენეტიკური კავშირი დროშასა და გერბს შორის.

საქართველოს გერბი (პროექტი)

წხლანდელი საქართველოს გერბი ბულგარული გერბის კაღკია. წმ. ჴიორგის გამოსახულება კი მოთავსებულია რუსული გერბის შუაგულში. შუსულ-ბულგარულ გერბების გადმოღება და შიგ ლომების წახატვა არ მიმანწია გაართლებულად. წხომს ნაირი კავშირი არა აქვს. გვარი წარწერა ჴედმეტი. ნიური და ყველაფრისმთქერთობაშია“ – ვის მივმართოს-აფსუებს, ეს აბსოლუვის მთავარია საქართველსაშიშია, ჩვენი ისტორიის მართავთ ქართველებს, მაქართველებში ერთობა არ ცუდად ყოფილა ჩვენი

წულგარეთის გერბი

წუსეთის გერბი

ჩვენს ისტორიასთან არა-წართულ გერბში ყოველწერიბი უნდა იყოს ლაკომელი უსიტყვოდ. „წალა რთავთ ამ სიტყვებით? მუტური უაზრობაა. მათთლოს მიწის და, რაც უფრო მიტაცება. მუ კი ჩვენ მივშინ ამით ვაღიარებთ, რომ არის. შა ამ შემთხვევაში საქმე.

შარტივი და ლაკონური გერბების მაგალითები

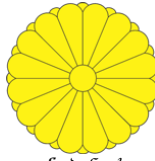
ირლანდიის

აგრანის

შვეიცარიის

იაპონიის

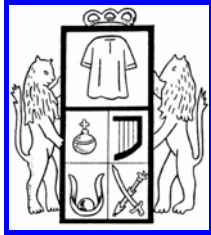

სლოვენიის

საქართველოს

საერთოდ საქართველოს ახალი გერბი არის ხელოვნურად და ფაცი-ფუციტ შექმნილი. ეს არის ჰაგრატიონების საგვარეულო გერბი, რომელიც ვერ გამოდგება სახელმწიფო გერბად. ჰაგრატიონების გერბის სურათი ამ სახით შექმნილია მე-18 საუკუნეში შუასაუკუნოვან დასავლეთევროპულ რაინდულ ჰერალდიკის წამბამველობით. მრ ვიცი, რა გვესაქმება შუასაუკუნოვან დასავლეთევროპულ რაინდულ კულტურასთან და კერძოდ ჰერალდიკასთან. ჩვენ ხომ ბიზანტიელები ვართ და ბიზანტიელებზე უფრო ადრინდელებიც და ძველებიც.

ჰაგრატიონების გერბი

ჰაგრატიონების გერბი

ჰაგრატიონების გერბი

ჩვენ მოგვებოვება ისეთი სიმბოლოები, რომლებიც წარმოადგენენ ჩვენ ერთპიროვნულ კუთვნილებას (ჯერჯერობით, რადგან ჩვენი კუთვნილების მითვისების მსურველები არ გამოგველევა). ესეებია: ჰართული ანბანი – ენის სიმბოლო; ჰართული გვირგვინი – მამულის (სახელმწიფოს) სიმბოლო; ჰართული (წმინდა ჩინოს) ჯვარი – სარწმუნოების სიმბოლო. მნუ **შნა, შამული, სარწმუნობა.**

©ჩამაზ ტჰელიძე

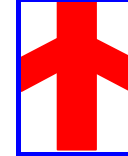

ჰართული ასომთავრული

ჰართული გვირგვინი

©ჩამაზ ტჰელიძე

წმინდა ჩინოს ჯვარი

სოდა, შევაერთოდ ეს სიმბოლოები და გამოგვივა საქართველოს ჭეშმარიტი გერბი. შა უწარწეროდაც ყველა მიხვდება, რა არის გამოსახული მასზე და გაითავისებს მას.

©ჩამაზ ტჰელიძე

ჰარიანტი № 1
შარტივი გერბი

©ჩამაზ ტჰელიძე

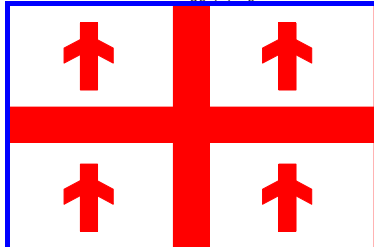
ჰარიანტი № 2
შტივი გერბი

©ჩამაზ ტჰელიძე

ჰარიანტი № 3
შიდი სახელმწიფო გერბი

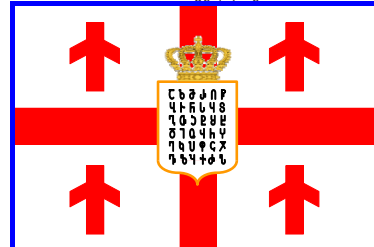
ჴერბის მოკლე ვარიანტი შეიძლება მოთავსდეს საქართველოს დროშაზეც.

©ჩამაზ ტჰელიძე

საქართველოს სახელმწიფო დროშა

©ჩამაზ ტჰელიძე

საქართველოს ჴროვნული დროშა

საერთოდ გერბის შესაქმნელად უნდა გამოცხადებულიყო სახალხო კონკურსი, რომელშიც ნებისმიერ მსურველს უნდა მიეღო მონაწილეობა. ფაქტიურად კი გერბი გააკეთა ეგრეთ წოდებულმა ჟერალდიკურმა კომისიამ. შიშობ ეგრეთ წოდებულმა, რომ ჩემი აზრით, ამ კომისიის წევრები გატაცებულები არიან შუასაუკუნოვანი დასავლეთევროპული რაინდული ჰერალდიკის და მისი რუსული ვარიანტის შესწავლით და დანერგვით საქართველოს სინამდვილეში. ფაქტიურად, შუასაუკუნოვანი რაინდული ჰერალდიკის გარდა ამჟამად არსებობს სხვა მრავალი სახის ჰერალდიკა, და ის დასავლეთევროპული ჰერალდიკის მკაცრი კანონები უკვე აღარ მოქმედებენ (თვით უკროპაშიც კი). შა რა- და მაინცდამაინც ჩვენ უნდა დაუბრუნდეთ იმ ძველ უცხო კანონებს და ჩვენ სიმბოლოებზე ვხატოთ ლომები და მის- თანები.

მურქეთს, მაგალითად, არ გააჩნდა არასოდეს არავითარი ჰერალდიკა, მაგრამ მას აქვს კარგი და ლაკონიური დროშა და გერბი. ჩნდა, ჩმერიკას გერბი საერთოდ არა აქვს. შის როლს ასრულებს ე. წ. შიდი სახელმწიფო ჟეჭედი, რომელიც შექმნილია თავისი შიდაამერიკული ისტორიული ტრადიციების გათვალისწინებით და არა შუასაუკუნო- ვან დასავლეთევროპული რაინდული ჰერალდიკის კანონებით.

საქართველოს ახალი გერბის ვარიანტები

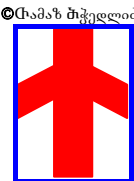
ფარი, რომელზედაც გამოსახულია ქართული ანბანი, მე არ მომწონს, რადგან იგი შუასაუკუნოვანი ევროპული სტილისაა. შიმიანია, რომ სიმბოლოებს უნდა ჰქონდეს ქართული იერსახე. ჩქედან გამომდინარე, შევეცადე გაშეკე- თებინა ქართული მრგვალი (ხეცსურული) ფარი.

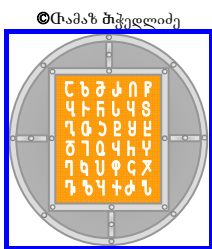
ქართული ასომთავრული

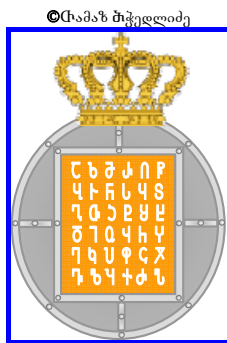
ქართული ვვირვეინი

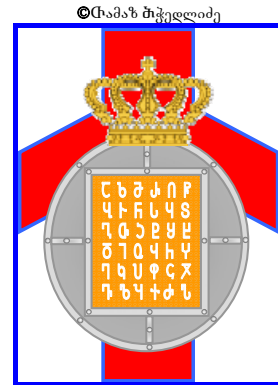
ჩინდა ჩინის ჯვარი

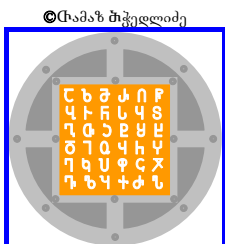
ჴარიანტი № 1. შარტივი გერბი

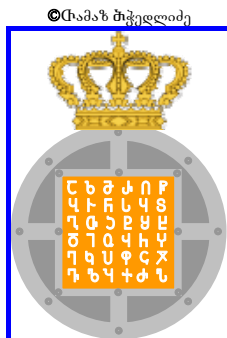
ჴარიანტი № 2. შციირე გერბი

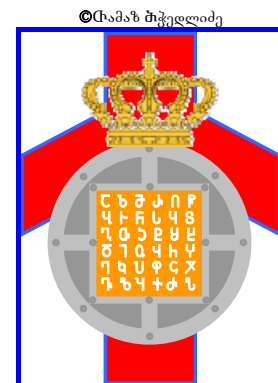
ჴარიანტი № 3. შიდი სახელმწიფო გერბი

ჴარიანტი № 1. შარტივი გერბი

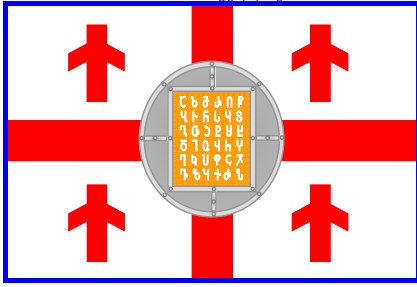

ჴარიანტი № 2. შციირე გერბი

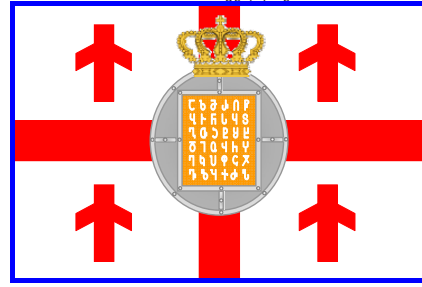
ჴარიანტი № 3. შიდი სახელმწიფო გერბი

©ჩამაზ ბჟელიძე

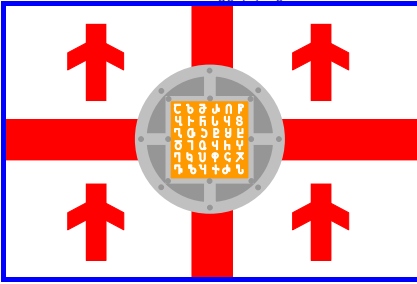
საქართველოს სახელმწიფო დროშა

©ჩამაზ ბჟელიძე

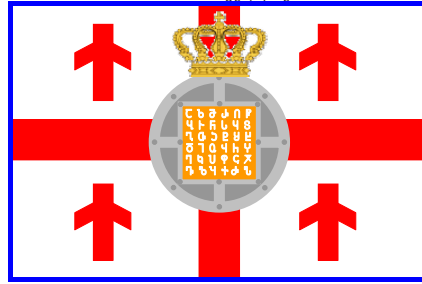
საქართველოს შროვნული დროშა

©ჩამაზ ბჟელიძე

საქართველოს სახელმწიფო დროშა

©ჩამაზ ბჟელიძე

საქართველოს შროვნული დროშა

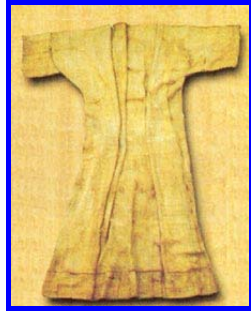

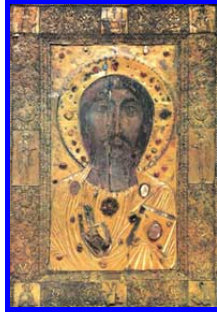
სიწმინდეები

სვეტიცხოველი (შტეტა)

იუთისმშობლის კვართი (ხუვდილი)

წმინდა სული (ჩბილისი)

წმინდა ვაჟისა (ჩბილისის სიონი)

წმინდა სული (სვეტიცხოველი)

წმინდა სულის საფლავი (ჯოდბე)

წმინდა სულის საფლავი (ჯოდბე)

შადლის ქვა (ჩბილისის სიონი)

წმინდა ნიკოლოზი (წმინდა ნაწილი)

წმინდა ნიკოლოზის საფლავი (წმინდა ნაწილი)

წმინდა სული (სვეტიცხოველი)

წმინდა სული (წმინდა ნაწილი)

წმინდა სულის წყარო (ჯოდბე)

წმინდა სულის წყარო (ჯოდბე)

წმინდა სულის საფლავი (ჩბილისი)

სამსჯელი, რომლითაც ჯვარზე
ძაღურსმნეს ჭრისტე

ძედა თესებ ცლავერდელის საფლავი
(ცლავერდი)

ძედა ჯახილისკოს საფლავი
(ჯიძინი)

ძედა იოანე აკროპოლისის სასკოფავი (ჯიძინი)

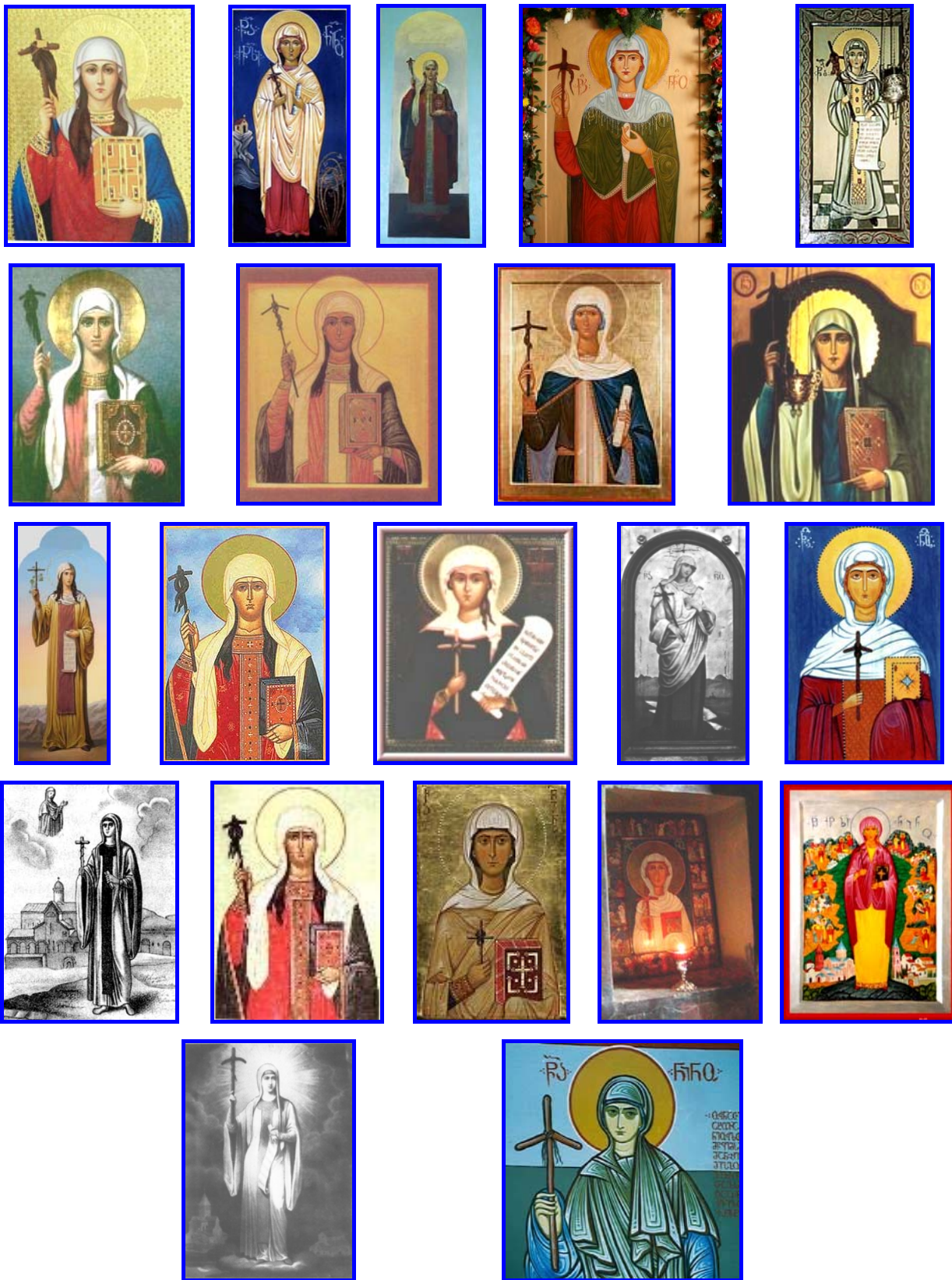
ძედა შირის ჴრეთელისსაფლავი

ჴატები

ჴმინლა შოციქულსწორი ნინო (275-332 წწ.)

ქართული წმინდანები

ნინო მცხეთელი

ნინო მცხეთელი

წავთის დემეტრე

წავთის გიორგი

წმიდის იოანე

წმიდის იოანე

წმიდის იოანე

წმიდის იოანე

წმიდის ბასილი

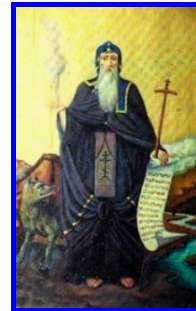
წმიდის ბასილი

წმიდის ბასილი

წმიდის ბასილი

წმიდის ბასილი

წმიდის ბასილი

წმიდის ბასილი

წმიდის ბასილი

წმიდის ბასილი

წმიდის ბასილი

წმიდის ნინო

წმიდის ნინო

წმიდის ნინო

წმიდის ნინო

ძმინდა ლორვი (ნიკო ხოხელი)

ცდგობა. 11 ს. შედურობა. საქართველოს ხელოვნების მუზეუმი

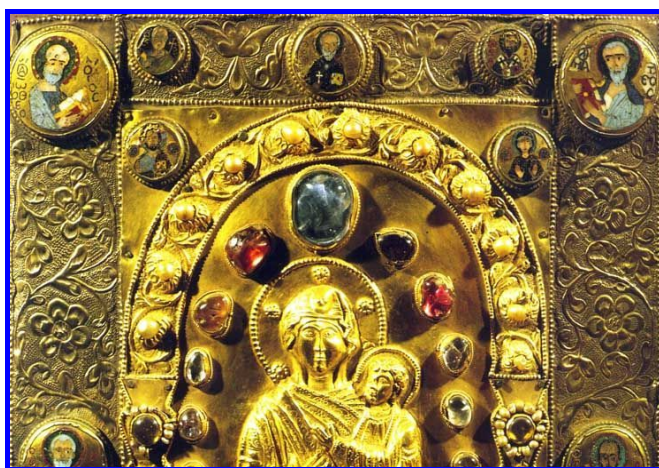
წრისტე სანტოკრატორი. 13 ს. სვანეთი

ესო წრისტე. 16 ს. ჴერცხლი, ჴელურობა. საქართველოს ხელოვნების მუზეუმი

საზარების ყდა. 14 ს. ლაჩკოვოს მონასტერი. ჴულვარეთი

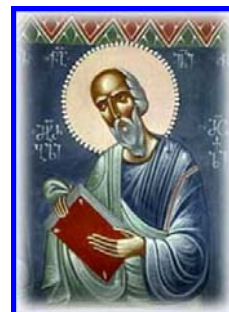
მარტვილის იეთისმშობლის ხატი. შედურობა იქროზე. 10 ს. საქართველოს ხელოვნების მუზეუმი

შავითის მირონცხება. მმ. ჩინასწერმეტყველ შავითის ტაძარი. აბილისი

სირიელი მამები. მმ. ჩინასწერმეტყველ შავითის ტაძარი. აბილისი

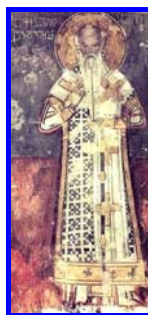
მმ. ჩინასწერმეტყველ შავითის ტაძარი. აბილისი. (ზაშა ღინწურაშვილი)

ზაბუჭინის (ჴვიპროსის) იეთისმშობლის ჴელური ხატი. 11 ს. ჴაბუჭინი, ჴპროლაურის რაიონი

მღელდემოწამე ჴრივოლ (ჴერაძე)

ღათოლიკოს-სატრაარჯი ჴედემოზი

ძმინდა მოწამენი შავითი და შარეჯანი

ჩინასწარმეტყველი ჴეუკილი. ბეთანია. იეთისმშობლის ეკლესია. 13 ს.

წმინდა მოწამენი შავითი და შარვაზანი

წმინდა სეტრე ზებრიელი
411 – 491 წწ.

ჭებუა და დიდუბა
ქართულისა ენისაჲ

წამამთავარი
ზოთი. 1992წ. (ზაშა
ხინჭურაშვილი)

სვეტი გხოველი

სვეტი გხოველი

წმინდა ილია შართალი

წმინდა ილია შართალი

ჭრისტე შობა
(ზაშა ხინჭურაშვილი)

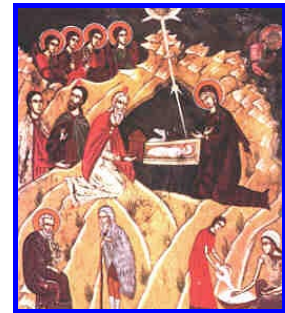
წაქსიმე და ზონე შამასკელი.
შობა მუსხთაეულის ფრესკა.
16 ს. სერუსალიმის წმინდა
ჰერის მონასტერი.

წამამთავარი ზოთი. 1999 წ.
წმინდა შიღმოწამე ჟიორგის
ტაძარი. მოსკოვი.
(ზაშა ხინჭურაშვილი)

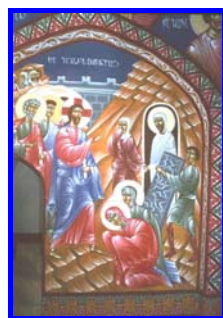
ჭრისტე შობა. 2002 წ.
წმინდა ჩინასწარბეტველ შავითის
ჭადარი. ტბილისი.
(ზაშა ხინჭურაშვილი)

ჭრისტე შობა. 17 ს.
ჟელათის მონასტერი

წმინდა შამბა. 11 ს.
ჟელათი. ჟერცხლი

ზაზარეს აღდგინე-
ბა. სიონის ტაძრის ფრესკა.
(ზაშა ხინჭურაშვილი)

წმინდა შოციქულები ნზრია და ჯაკობი. სიონის
ტაძრის ფრესკა. (ზაშა ხინჭურაშვილი)

წმინდა შთაწმინდელი
მამები

სირიელი მამები. სიონის ტაძრის ფრესკა.
(ზაშა ღინჭურაშვილი)

შეტების ტაძარი

ესო ჭრისტე. 1992 წ. ყველაწმინდის ტაძარი.
ცხილისი. (ზაშა ღინჭურაშვილი)

მოციქულები და ეკლესიის მამები. 1992 წ.
ყველაწმინდის ტაძარი. ცხილისი.

ყველაწმინდის ტაძარი. 1992 წ. ცხილისი.
(ზაშა ღინჭურაშვილი)

ოვთისმშობელი პირმშოთი და
წმინდა ჯარბარე. 10 ს. სვანეთი

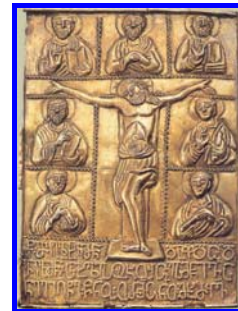
მინდა იოანე მთარებელი.
1112 წ. მმ. ზვირიკეს და
ივლიტას ეკლესია. სვანეთი

ესო ჭრისტე. 1112 წ.
მმ. ზვირიკეს და ივლიტას
ეკლესია. სვანეთი

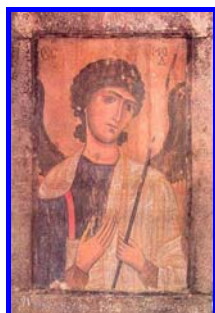
იოანე
მთაწმინდელი

სახარება ჯვარცმის სცენებით. 17 ს.
ჩიგნის ელა

ჯასილი შიდი. 1992 წ.
ყველაწმინდის ტაძარი.
(ზაშა ღინჭურაშვილი)

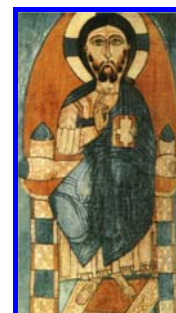
მინდა მთავარანგელოზი
მთაქაელი. 11 ს. სვანეთი

მინდა მთავარანგელოზი
მთაქაელი. 13 ს. სოფელი
ზაპსკალდი

ჰარება

ჭრისტე სანტოკრაპო-
რი. 13 ს. მინდა ჯარბა-ტაძრის ფრესკის
ფრაგმენტი. 12 ს.
რეს ეკლესია სოფელი
ჰეში. სვანეთი

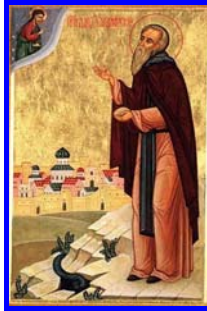
მინდა ჯიორგი. ღინჭურაშვილის
ფრაგმენტი. 12 ს.

ყარება.
(ჩანა ჟუფარაძე)

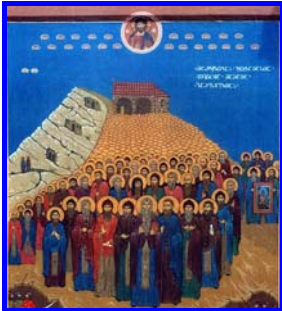
შთავარანგელოზი და ანგელოზი ზმადლების კომპოზიციიდან. 10 ს. შავით ჟარეჯის უდაბნოს საბერებების მონასტერი

შავით ჟარეჯელი. ნიკოლოზ სასწაულმოქმედის ეკლესია ჯირფულაძეში. შოსკოვი

ჭრისტე. ჟრესკა. აბისი

ჩმინდა შამები ჟარეჯელნი

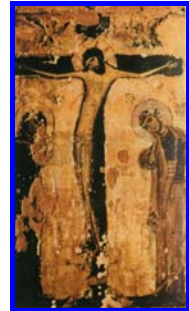
იეთისმშობელი.. 11 ს. ჩმინდა ჟვირიკეს და ზელიტას ეკლესია. სვანეთი

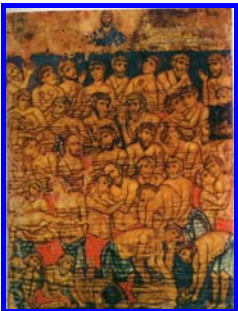
შთავარანგელოზი შიქელი. 14ს. უბრარის ეკლესია. სვანეთი.

ჩმინდა ჟვირიკე. 15 ს. ჩმ. ჟვირიკის ეკლესია. შუსტია.

ჟვარცმა. 13 ს. შუსტის ისტორიისა და ეთნოგრაფიის მუზეუმი.

აბმოცი წამებულნი სეკასტიელნი. 12 ს.

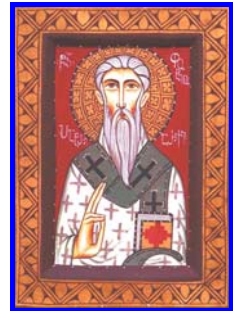
ჭრისტე იმერეთი. 2002 წ. ჟრესკის ფრამენტები

ჩმინდა შოციქულსწორი ჩინო

ჩმინდა შამები სირიელნი. (ზაშა ჩინწურაშვილი)

ჩმინდა სატრაირეი ჟოტიო. (ზაშა ჩინწურაშვილი)

ჭრისტე ჟობა. (ზაშა ჩინწურაშვილი)

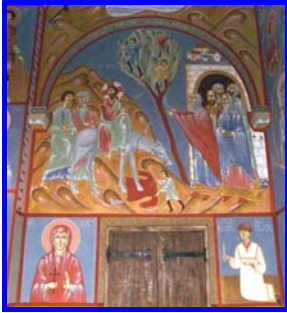
ჩმინდა სპირიდონ სასწაულმოქმედი. (ზაშა ჩინწურაშვილი)

შოციქული ჟილიაე. 2002 წ. ჩმინდა შავითის ტაძარი. ტბილისი.. (ზაშა ჩინწურაშვილი)

ჟვარცმა. 2002 წ. ჩმინდა შავითის ტაძარი. ტბილისი.. (ზაშა ჩინწურაშვილი)

მაცხოვრის შესვლა ზერუსაში. 2002 წ. ჩინდა შავითის ტაძარი. ტბილისი. (ზაშა ღინწურაშვილი)

მთხარებლები ზუკა და მთიუ. 2002 წ. შავითის ტაძარი. ტბილისი. (ზაშა ღინწურაშვილი)

ზრისტე ჟობა და ზღდვობა. 2002 წ. შავითის ტაძარი. ტბილისი. (ზაშა ღინწურაშვილი)

მელქისედეკი. 2002 წ. შავითის ტაძარი. ტბილისი. (ზაშა ღინწურაშვილი)

მეფე სოლომონი. 2002 წ. შავითის ტაძარი. (ზაშა ღინწურაშვილი)

შავითის ცეკვა კიბადონის წინ. 2002 წ. შავითის ტაძარი. ტბილისი. (ზაშა ღინწურაშვილი)

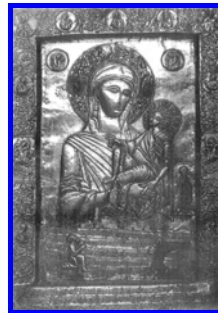
მოსეს ხე. შავითის ტაძარი. 2002 წ. ტბილისი. (ზაშა ღინწურაშვილი)

ზესე და შავითი მშებთან ერთად. 2002 წ. შავითის ტაძარი. ტბილისი. (ზაშა ღინწურაშვილი)

ჩინაწარმეცველი შავითი. 2002 წ. შავითის ტაძარი. ტბილისი. (ზაშა ღინწურაშვილი)

მკითხველი. ზღდვობა ვერცხლზე. ჟელათის მონასტერი

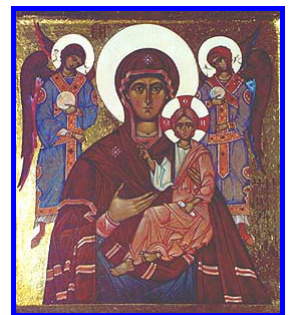
ჩინდა ჟიორგი. სვანეთი

მთხარებელი ზუკა. 1996 წ. ჩინდა ჟიორგის ტაძარი. მოსკოვი. (ზაშა ღინწურაშვილი)

ფერისცვლება. სვანეთი

ჩინდა მკითხველი. ჟალთა მონასტერი. ზვანოვი. მუსეთი

მამა ზეციერი. აბისი

მესტიის ისტორიის და ეთნოგრაფიის მუზეუმი. 11 ს.

მონღო სიღონა და სვეტიცხოველი

ჩხვლა ჯოჯოხეთში. 14 ს.

აფლის შესვლა ზერუსალიმში

მონღო სამება. (ზაშა ღინჭურაშვილი)

მთავარანგელოზების კრება. (ზაშა ღინჭურაშვილი)

ჟუმბათის მოხატვა. 1994 წ. ყველა მონღოლის ტაძარი. ძბილისი.

წარღვეული ჯვარი ზემო ჭახავიდან (7 ს.)

მთავარანგელოზი ჟაბრელი. 13 ს.

მთავარანგელოზი. 13 ს.

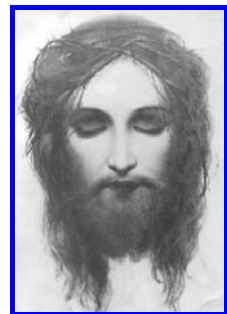
მეთისმშობელი. ჟოდბის მონასტერი

მეთისმშობელი. 1212 წ. ჟერთოვნის ტაძარი. შავით ჟარეჯი

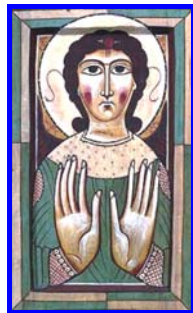
მეთისმშობელი. 10 ს. ლავერდი

მაცხოვარი. სვეტიცხოველი

ივეთისმშობელი და
წველოზები. აბისი, 14 ს.

მთავარანგელოზი
ჴაბრიელი. 1993 წ.
ჴველაწმინდის ეკლესია.
აბილისი

წმინდა ილია მართალი

ივეთისმშობელი და წველოზები. აბისი, 14 ს.

მაცხოვარი. 10 ს.
ჴაცხის მონასტერი

წმინდა იოანე ჩათლისმცემლის
თავის კვეთა. 16 ს.
შავით ჴარეჯის მონასტერი

წმინდა იოანე ჩათლისმცემელი.
16 ს. (თელავის ივეთისმწობლის
ეკლესია

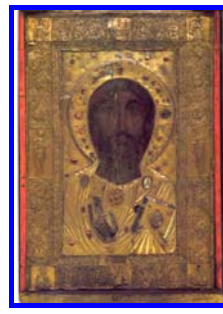
ჴოვლადწმინდა ივეთისმშობელი
ჴრისტეთი. 16 ს. წხალი ჴუამთა

ივეთისმშობელი. 16 ს. წლავერდი

ჴვარცხა. 16 ს. შიო
მღვიმეს მონასტერი

წწწწწწწწწწ

წმინდა ჴიორგი. 11 ს.

წწწწწწწწწწ
წწწწწწწწწწ

მთავარანგელოზი მთი-
ქაელი. 13 ს. წმინდა
წწწწწწწწწწ. შავით
ჴარეჯი

ივეთისმშობელი. 11 ს. წარხმა.

ჴკეთიმე მთაწმინდელის სეწწწწწწწ.
1030 წ.

ჰარება. უკეთილმთავრობის სვინაქსარი. 1030 წ.

ფრესკა. 13 ს. ჭერთუბანი. შავით ჯარეჯის მონასტერი.

წმინდა. 10 ს. სიბერეების ეკლესია. შავით ჯარეჯი

შიაქელ მთავარანგელოზი. 14 ს.

ფრესკა. სხალთას ეკლესია.

შაქოვარი

წმინდა სიმონი. ზაილაშის სახარება

ივთისმშობელი და წმინდანები. ტახი ჯელიდან

ჯვარატ მეფის ჯვარი. 10 ს. ჯაბრელ საფარელი

ივთისმშობელი. ჯიბი. 10 ს.

წმინდა ჯიორგი. 10 ს. სვანეთი

წმინდა ჯიორგი. 10 ს. სვანეთი

ივთისმშობელი. 10 ს. შარტვილი

ჯვარი. შარტვილი

ჯიორგი II ჯვარი. 9 ს.

შარტვილის ჯვარი. 10 ს.

წმინდა შავლე. 9 ს. ჯარბია

წმინდა იოანე ივთისმეტყველი. 9 ს. ჯარბია

წმინდა იოანე ივთისმეტყველი. 9 ს. ჯარბია

წმინდა შეტრე. 9 ს. ჯარბია

სვთანეთის იკონისმშობელი.
(ზაზა ღინჭურაშვილი)

წმინდა ჟუჟანიკა

იკონისმშობელი. ძაიფის
იკონისმშობლის მამათა მონასტერი
(ტუსეთი)

შუკრი. 8 ს.

სვეტი ცხოველი

ნავით ღღმაშენებელი

წმინდა ჯიორჯი
შოიკლეთანეს წინაშე. 14 ს.
აბისი

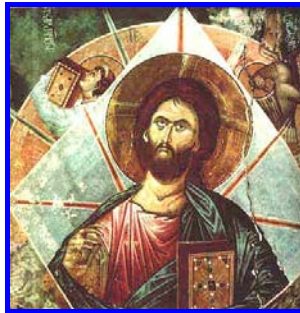
შირიან ტყე. ჟრესკა. 4 ს

ჭეტრამორფი. შამიენეს
შიერ შესრულებული
ფრესკა აბისის ტაძარში

ჟელათის მონასტელობა

იესო ჟრისტე. აბისი

ჟრესკები. აბისი

შიობა. აბისი

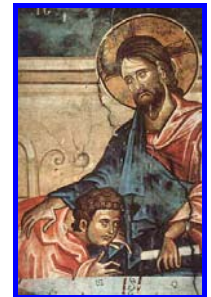
წმინდა ჟოხები და შწყეშხი. აბისი

შიარება შაცხოვრის სისხლით. აბისი

იესო ჟრისტე. აბისი

იესო ჟრისტე და შავლე
შიციეული. აბისი

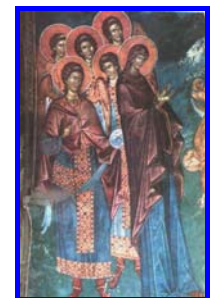
წმინდა ჯიორჯი და ხარი. აბისი

წმინდა ჯიორჯი და წმინდა
შიბიტრი. აბისი

ჟარება. აბისი

წმინდა შირაიამი
წნელო ჟებთან ერთად.
აუბისი

ჰინწვის ფრესკები

ჰინწვის ფრესკები

ჰინწვის ფრესკები

ესოს შესვლა იერუსალიმი.
ჰინწვისი

ცამარ მეფე. ჰინწვისი

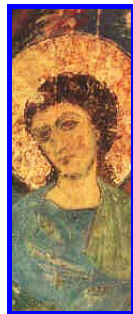
მინდა ჰიორვა. 12 ს. ჰინწვისი

ჰინწვის ფრესკები

ჰინწვის ფრესკები

ენგელოზი.
ჰინწვისი

ჰინწვის ფრესკები

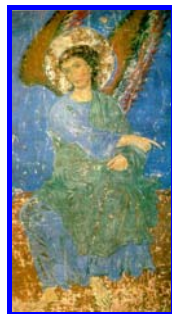
ეტნის ფრესკები

მაცხოვარი. ჰინწვისი

ჰინწვის ფრესკები

ჰინწვის ფრესკები

ჰვარი. 10 ს.

ეტნის სიონი

ჰაბრიელ მთავარანგელოზი.
ეტნის სიონი

957 წ.

ეტნის სიონი

ეტნის სიონის ფრესკები

ნველოზი. 12 ს.
ყინწვისი

ყინწვისის ფრესკები

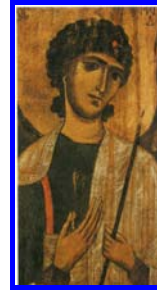
მარტვილის ჯვარი. 10 ს.

ნველოზი. 12 ს. ყინწვისი

მთიელ მთავარანგელოზი. 10 ს.
ყახულის ტრაფეტიზი

წტენის სიონი

ჩმინდანები ლიანე, ლეთვიმე და ჴიორვი
მთაწმინდნდლები. (ზაზა ყინწწურაშვილი)მთიელ მთავარ-
ანგელოზი. 12 ს.
სვანეთიჩმინდა
მთციქულსწორი
ჩინო. ჴარბია

მთიელ მთავარანგელოზი. 10 ს. სვანეთი

ქვთისმშობელი. ჴარბია

ფრესკები. ჴარბია

ფრესკები. ჴარბია

ფრესკები. ჴარბია

ფრესკები. ჴარბია

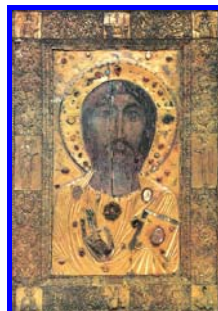
ფრესკები. ჴარბია

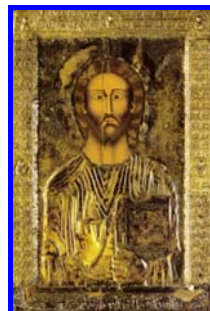
ფრესკები. ჴარბია

ფრესკები. 6 ს. შავით ჴარევი

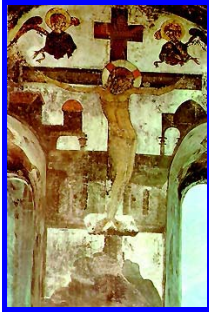
წწწწწწწწწწ

მაცხოვარი. 10 ს. ცავერი

ჴაბრიელ ჴვერიელი

შვედრება. ზარბია

მაცხოვარი. ზარბია

მანკელი. 10 ს. სვენეთი

მე ვარ კენახი

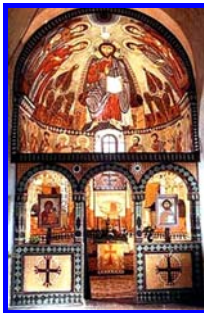
შიღმოწამენი შავით და ღონსტანტინე

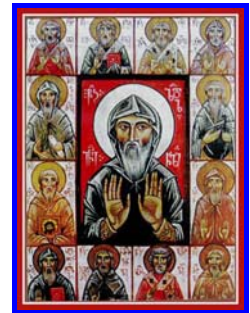
საიდუმლო სერობა. შავით ჴარუჯი

ყენ ხარ კენახი

ფრესკები. 1992 წს. ყველაწმინდის ტაძარი. აბილიბი. (ზაზა მინწურაშვილი)

მინდა თიანე ჴედაზნელი

მინდა სამება

მოჯიბნეთში ჩასვლა

შვერისწერა

მინდა ნიკოლოზი

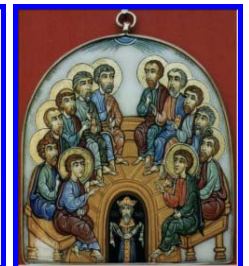
მარება

მინდა ჴიორგი. 14 ს.

შობა

სულთმოფენება

ყოვლადწმინდა იუთისმშობლის
შესვლა ტაძარში

წოდებობა

წმინდა

წმინდა

იუთისმშობლის მიძინება

წმინდა

საიდუმლო სერობა

წმინდაწმინდები ნაბა და იეჰიკელი

წმინდაწმინდები სოლომონი და შავითი

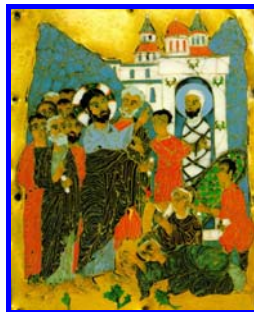
წმინდა

წმინდაწმინდების შესვლა იერუსალიმში; ჰერარცა

წმინდაწმინდების ტრიუტიკი. 10 ს.

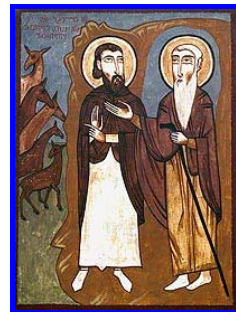
წმინდაწმინდების აღდგინება. 12 ს.

წმინდაწმინდა. 12 ს.

წმინდა შავით
წმინდაწმინდა

წმინდაწმინდა შავით და
წმინდაწმინდა წმინდაწმინდა
1993 წ.

ესი ათასი წამებული

წმინდა სენიკო

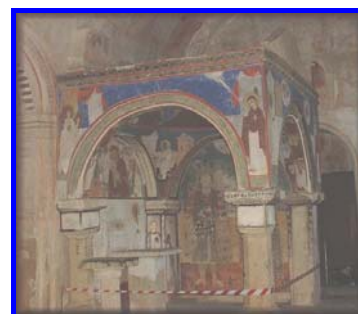
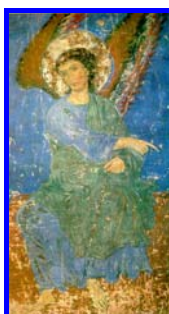
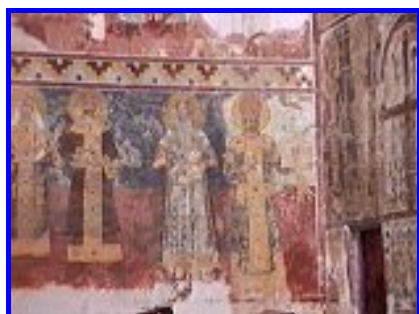
მთავარანგელოზი. ჟელათი

წმინდა შალვა

ფრესკები. შავთ ჟარეჯის მონასტერი

ფრესკები. ჟელათი

შავთ ჟარეჯის მონასტრის მონატულიობა

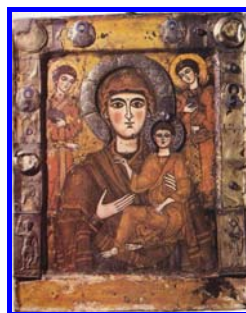
მღვთმშობლის იკონი. 9 ს.

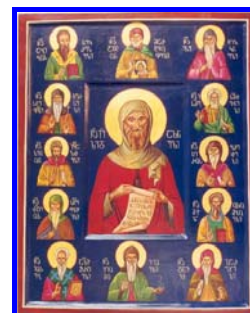
მთავარანგელოზი. 1125 წ. ჟელათი

წმინდა ჟელადწმინდა იკონი. 9 ს.

წმინდა იკონი. 9 ს.

მთავარანგელოზი. მამა

სულიერო სამართლები

